

AASIAAT KOMMUNEAT

**KOMMUNEMUT PILERSAARUT
1993-2005**

AASIAAT KOMMUNEAT

**KOMMUNEMUT PILERSAARUT
1993-2005**

Aasiaat kommuneanut pilersaarut 1993-2005
Aasiaat kommuneata Teknikkimut Immikkoor-
toqarfianit suliarineqarpoq illoqarfinnik pilersaa-
rusiornermut siunnersortip Niels Bernitzenip
titartaasarfiutea ikiortigalugu, oktoberi 1994.

SIULEQUT

Kommunalbestyrelsep matumuuna "Aasiaat kommuneanut pilersaarut 1993 - 2005" naam-massineqarsimasoq saqqummiuppaa.

Kommunemut pilersaarutissatut siunnersuut siul-leq tamanut oqallisissiaralugu saqqumisinne-qarpoq piffissami 29. april - 29. juli 1992. Tusar-niaanerup tamatuma ingerlanerani Namminer-sorerullutik Oqartussat oqaaseqaaterpaalunnik saqqummiussipput, aamma piffissami tamatu-mani kommunemut pilersaarutit suliarinissaan-nut inatsisit nutaat akuersissutigineqarput. Ta-manna toqqammavigalugu kommunalbestyrelse aalajangersimavoq siunnersuutaaqqaarsimasup imarisai allanngortikkumallugit kommunemullu pilersaarut nutaamik saqqummiuteqqinniarlugu.

Kommunemut pilersaarutissatut siunnersuut nu-tartigaq piffissami 20/12-93 - 31/1-94 tamanut takusassiaralugu saqqumisinneqarpoq, tamatu-malu kingorna kommunalbestyrelsemit akuersis-sutigineqarluni naalakkersuisunullu akuerisas-sanngorlugu nassiunneqarluni. Naalakkersuisut siunnersuummut oqaaseqaatigisimasaat kom-munemut pilersaarummut ilanngunneqarsimap-put, taamaalillunilu Aasiaat kommuneanut piler-saarusiaq akuersaasoq siul-leq matumuuna saqqummersinneqarpoq.

Pilersaarusiap immikkoortuini siullerni allaase-rineqartutut kommunalbestyrelse aalajangersi-mavoq kommunemut pilersaarut kommuneptimi-talimmik aningaasaqarnikkullu pilersaarusiorne-ranik ataqatigiissaarinissamut toqqammavius-sasoq kiisalu pilersaarusiornep tamatuma Namminersornerullutillu Oqartussat sanaartu-gassanik pilersaarusiornepanni naleqqussaa-nermi toqqammaviussasoq.

Taamaattumik pilersaarusiorneq pillugu nassui-aat, kommunemut pilersaarummut ilaasoq, ukiut tamaasa nutarterneqartassaaq, tassuunakkut qulakkeerumallugu kommunep ineriartortinne-rani aalajangiinissanut nutartertuakkanik toq-qammavissaqarnissaq.

Ukiat tamaasa, ukiumut tulluittumut aningaasa-qarnikkut missingersuutit akuersissutigineqar-nerinut atatillugu, Aasiaat kommuneata piler-saarsiornep nassuiaat saqqummiuttarniar-paa, tassanilu kommunemut pilersaarsiornep inger-lanerani naammassiat nassuiaatigineqartassal-lutik. Ukiumoortumik pilersaarusiorneq pillugu nassuiaat siul-leq naatsorsuutigineqarpoq saq-qummiunneqassasoq oktoberip/novemberip qaammataani 1995.

IMARISAI

AALLAQQAASIUT	7
1. PILERSAARUSIAMUT NASSUIAAT 93	9
UKIUMOORTUMIK PILERSAARUSIORTARNERMI ILEQQUSSAQ	10
PILERSAARUMMUT NASSUIAATIP KATTIGAANERA	11
PILERSAARUSIORNERMI TOQQAMMAVIGINEQARTUT	12
NUNA TAMAKKERLUGU PILERSAARUSIAMUT ATTUUMASSUTIT	12
PISSUTSIT INNUTTAASUNUT TUNNGASUT	13
NAJUGAQARFIIT AGGUATAARNERI	17
AASIAAT ILLOQARFIANUT PINGAARNERTUT ILUSISSAQ	17
KOMMUNEP ANINGAASAQARNERA	19
KOMMUNEP IMMIKKOORTUNUT PILERSAARUSIORNERA	21
INUUSSUTISSARSIORNERMUT PILERSAARUT	23
AALLAQQAASIUT	24
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	25
SULIFFEQARFIIT, AMERLASSUSAAT KATTIGAANERALLU	25
SULIFFISSAALIQINEQ	27
SULISUT AMERLASSUSIANNI INERIARTORNEQ	27
SULIFFISSAQARNISSAMIK SULISSUTIGINNINNERIT	27
KOMMUNEP INUUSSUTISSARSIORNERMUT POLITIKKIA	30
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	31
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	34
INEQARNERMUT PILERSAARUT	35
AALLAQQAASIUT	36
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	37
ILLUT INEQARFIIT AMERLASSUTSIMIKKUT KATTIGAANERAT ANGISSUSAALLU	37
ILLUT QANOQ ISSUSEQARNERAT	37
ILLOQARFIMMIK NUTAANNGORSAANEQ	37
ILLULIASSANIT KINGUARTOORUTIT	38
PIFFISSAP PILERSAARUSIORFIUSUP NALAANI ILLUSSANIK PISARIAQARTITSINEQ	39
SIUNISSAMI ILLUT ANGISSUSISSAAT	39
INEQARNERMUT POLITIKKI	41
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	42
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	45
ANGALLANERMUT PILERSAARUT	47
AALLAQQAASIUT	48
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORTITSINERMILU SIUNNERFIIT	49
AQQUERNIT	49
PISUINNAAT AQQUITISSAAT ATAQATIGIIAARTUT	51
PEQATIGIILLUNI ANGALLATIT	52
UMIARSUALIVEQARFIK	53
HELIKOPTERIT MITTARFIAT	54
ANGALLANERMUT POLITIKKI	55
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	57
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	58
AVATANGIISIT PILLUGIT PILERSAARUT	59
AALLAQQAASIUT	60
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	61
IMEQ IGGITASSAQ	61
IMMUT KUUTSITSINERMUT TUNNGASUT	61
UULIAP KEMIKALIELLU PERLUKUTNIK INISSIISARNEQ	61
EQQAAGASSANIK EQQAANEQ	61
AVATANGIISIT PILLUGIT POLITIKKERISAQ	62
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	63
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	65

PILERSUINERMUT PILERSAARUT	67
AALLAQQAASIUT	68
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	69
KALLERUP-INNERANIK PILERSUINEQ	69
IMERMIK PILERSUINEQ	69
KIAMMIK PILERSUINEQ	70
TELEKKUT ATASSUTEQARNEQ	70
TANKEQARFIK	70
PILERSUINERMUT POLITIKKI	72
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	73
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	74
KOMMUNEP SULLIVIUTAANUT PILERSAARUT	75
AALLAQQAASIUT	76
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	77
KOMMUNEMI INGERLATSINEQ SANAARTUINERLU	77
QATSERISARNEQ	77
KOMMUNEP SULIFFIUTAANUT POLITIKKERISAQ	78
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	79
ISUMAGINNINNERMUT PILERSAARUT	81
AALLAQQAASIUT	82
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	83
PISORTATIGUT IKIUINEQ	83
PITSAALIUINEQ	83
SULIASSAQARTITSINISSANIK SULISSUTIGINNINNERIT	83
MEEQQAT INUUSUTTULLU	84
SORAARNINNGORSIMASUT UTOQQARNILLU PAAQQINNINNEQ	85
INUNNIK ISUMAGINNINNERMUT POLITIKKERISAQ	86
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	87
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	88
ATUARFIMMUT PILERSAARUT	89
AALLAQQAASIUT	90
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	91
ATUARFEQARNERMUT POLITIKKERISAQ	92
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	93
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	94
KULTURIMUT SUNNGIFFIMMULLU PILERSAARUT	95
AALLAQQAASIUT	96
PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT	97
KATERSUGAASIVIK	97
ERIAGISARIALLIT	97
ATUAKKANIK ATORNIARTARFIK	98
OQALUFFIT	98
KULTURIMUT TUNNGASUMIK SULINIARNERIT	98
SUNNGIFFIK	98
TAKORNARIARTITSINEQ	99
ILLOQARFIUT IMMIKKOORTUI ILLULIORFIGINEQARTUSSAANNGITSUT	99
KULTURIMUT SUNNGIFFIMMULLU POLITIKKERISAQ	100
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ	101
PERIUSISSATUT PILERSAARUT	102
2. ILLOQARFIMMUT NUNAQARFINNULLU PILERSARUTIT	103
ILLOQARFIMMUT NUNAQARFINNULLU KILLILIUSSANUT PILERSARUTIT	104
ILLOQARFIMMIK KILLILIINEQ	104
NUNAQARFINNIK KILLILIINEQ	104
AASIAAT ILLOQARFITTUT KILLINGA	105
AKUNNAAF NUNAQARFITTUT KILLINGA	105
KITSISSUAJ SUIT NUNAQARFITTUT KILLINGA	105
NUNAQARFITTUT KILLINGI	106
ILLOQARFIMMUT NUNAQARFINNULLU KILLIUSUT AVATAANNI NUNAMINERTAT	106
SOQUTIGISAQARFIUSUT	106

ILLOQARFIUP NUNAQARFIILLU KILLINGISA ILUINI NUNAMINERTANIK OQARTUSSAFFIGIN- NINNERMUT NAJOQQUTASSAT NALINGINNAASUT	106
NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT - AKUNNAAQ	109
INNUTTAASUNUT TUNNGASUT	110
PISSUTSIT INEQARNERMUT TUNNGASUT	110
PISSUTSIT UMIARSUALIVEQARNERMUT INUUSSUTISSARSIORNERMULLU TUNNGASUT	111
ATORFEQARFIIT PISORTATIGOORTUMILLU SULISSUSSINEQ	112
PISSUTSIT PILERSUINERMUT AVATANGIISINULLU TUNNGASUT	112
NUNAP ILAI ILLULJORFIGINEQARTUSSAANNGITSUT, SUNNGIFFIMMI SAMMISAQARFISSAT	112
ANERUSUT ILIVEQARFIILLU	113
AQQUERNIT	113
NUNAMINERTAT IMMIKKUT AALAJANGERSAFFIGISAT	113
ILLUUTIT ERIAGISARIALLIT	113
NUNAQARFIMMUT PILERSAARUTIP OQARTUSSAFFIGISAI	113
NUNAQARFIMMUT PILERSAARUT - KITSISSUARSUT	117
INNUTTAASUT	118
PISSUTSIT INEQARNERMUT TUNNGASUT	118
PISSUTSIT UMIARSUALIVEQARNERMUT INUUSSUTISSARSIORNERMULLU TUNNGASUT	119
ATORFEQARFIIT PISORTATIGOORTUMILLU SULLISSINERIT	119
PISSUTSIT PILERSUINERMUT AVATANGIISINULLU TUNNGASUT	120
NUNAMINERTAT ILLULJORFIGINEQARTUSSAANNGITSUT, SUNNGIFFIMMI SAMMISAQARTARFISSAT	120
ANGINERUSUT ILIVEQARFIILLU	120
AQQUERNIT	120
NUNAMINERTAT IMMIKKUT AALAJANGERSAFFIGISAT	120
ILLUUTIT ERIAGISARIALLIT	121
NUNAQARFIMMUT PILERSAARUTIP OQARTUSSAFFIGISAI	121
AASIAAT ILLOQARFIANUT PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAQ	125
AALLAQQAASUT	126
ILLOQARFIUP IMMIKKOORTUI ILLOQARFIILLU QEQQATA ILUSISSAA	126
ALLANNGUTSAAIUGASSATUT SOQUTIGISAT	128
NUNAMINERTAT ILLULJORFISSAT	130
NUNAMINERTAT UMIARSUALIVEQARFISSAT INUUSSUTISSARSIUTEQARFISSALLU	131
NUNAMINERTAT QITERISAMI INGERLATANUT ATUGASSAT	132
NUNAMINERTAT ILLULJORFIGINEQARTUSSAANNGITSUT SUNNGIFFIMMILU SAMMISAQ	132
ARFISSAT ANERUSUT	133
NUNAMINERTAT SIUNERTARISANUT IMMIKKUT ITTUNUT ATUGASSAT	133
AQQUERNIT PISUINNAALLU AQQUATAAT	133
NUNAMINERTAT IMMIKKUT AALAJANGERSAFFIGISAT	134
ILLOQARFIUP IMMIKKOORTUINUT PILERSAARUTIT IMARISAANNUT SINAACKUSIUSSAT	137
IMMIKKOORTUKKUTAAT	138
SINAACKUSIUSSATUT AALAJANGERSAKKAT	138
NAJUGAQARFINNUT NALINGINNAASUMIK SINAACKUSIUSSAT (A)	138
UMIARSUALIVEQARFINNUT INUUSSUTISSARSIUTINILLU INGERLATAQARFINNUT NALINGINNAASUMIK	139
SINAACKUSIUSSAT (B)	139
ATAATSIMUT INGERLATAQARFIIT PILLUGIT NALINGINNAASUMIK AALAJANGERSAKKAT (C)	139
SANAARTORFIGEQQUSAANNGITSUT SUNNGIFFIMMILU SAMMISAQARFIIT ANERUSUT PILLUGIT	141
NALINGINNAASUMIK AALAJANGERSAKKAT (D)	141
NUNAMINERTAT IMMIKKUT ITTUMIK ATORNEQARTUT PILLUGIT NALINGINNAASUMIK	141
AALAJANGERSAKKAT (E)	141
AGGORNERNUT ATAASIAKKAANUT IMMIKKUT AALAJANGERSAKKAT	141
3. TOQQAVISSANIK AKUERSISSUT OQARTARNEMI NAJOQQUTASSAT	171
KOMMUNEMUT PILERSAARUTIP MALITTARISA: SATIGUT SUNNIUTAI	172
ILLOQARFIUP NUNAQARFIILLU KILLINGISA ILUINI TOQQAVISSANIK AKUERSISSUTEQARTARNEMI	172
NAJOQQUTASSAT	172

1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005

**PILERSAARUSIAMUT
NASSUIAAT 93**

Nunaminertanik atuineq pilersaarusiernerlu pillu-
git nalunaarummi kommuneqarfimmut pilersaa-
rummik ukiumoortumik naqqissuisarnissamut
maleruagassanik naalakkersuisut aalajanger-
saasinnaaneranikk periarfissiisoqarpoq. Nalu-
naarutip ilitersuutitaanit erserpoq matumuuna
siunertarisaasoq timalersuikkut aningaasaqar-
nikkullu pilersaarusiernerup akornanni malittuin-
narmik pisumik ataqatigiissitsinissap qulakkeer-
nissaa. Ilaatigut siunertaralugu kommunep sa-
naartugassanik kissaatigisaasa missingersuu-
siomerullu akornanni ataqatigiinnerup qulakkeer-
nissaa. Ilaatigullu siunertaralugu namminersor-
nerusut aningaasaliinissanik pilersaarusiome-
rannik kommunalbestyrelsillu missingersuusior-
neranik ataqatigiissitsinermut tunngavissiini-
saq, matumunnga ilanngullugit kommuneqarfi-
mi sanaartorneqartunik timalersuineramik ani-
ngaasatigullu aqutsineq.

Tamanna tunuliaqutaralugu kommunalbestyrelsi
aalajangersimavoq kommuneqarfimmut piler-
saarutip pilersaarummut nassuiaatitaa kommu-
nep timalersuineramik aningaasaqarnermillu piler-
saarusiomeranik ataatsimut kattussinermut
tunngavittut atorniarlugu.

UKIUMOORTUMIK PILERSAARUSIOR- TARNERMI ILEQQUSSAQ

Kommunep timalersuineranik aningaasaqarne-
ranillu ataatsimut kattussineq ukiumoortumik piler-
saarusiomerami ileqqussamik atulersitsisari-

aqalersitsivoq. Tamatumuunakkut kommunal-
bestyrelsip illoqarfimmut nunaqarfinnullu pi-
ngaarnertut politikkiata aammalu kommunep
namminersornerusullu aningaasaliissutaasa a-
kornanni ataqatigiinneq malittuinnaasumik qulak-
keerneqassaaq, tak. takuss.1.

Ukiumoortumik pilersaarusiortarnermi ileqqus-
sap nassataraa pilersaarusiarnut nassuiaat ukiut
tamaasa *januarip aggornerani* naqqissorneqar-
tassasoq nalilersorumallugu tunngavigisassanik,
illoqarfimmut nunaqarfinnullu tunngasumik ineri-
artortitsinermut pingaarnertut anguniagaasunik
allanngortittariaqartunik iluarsisariaqartunilluun-
niit, allanngortoqarsimanersoq. Tamanna tun-
ngavigalugu pilersaarusiarnut nassuiaatitassaatut
siunersuummik ukiumut aggersumut atuuttussa-
mik nutaamik suliarinnittoqassaaq, ukiumut mis-
singersuusiorfissamut aggersumut ukiunullu mis-
siliuutinik naatsorsuiffiusunut tulliusunut pingasu-
nut periusissatut pilersaarutitut siunnersuusior-
toqassaaq ingerlatsinermi aningaasaqarnerup
kingunerisassai pillugit pingaamersuilluni nalu-
naarsukkanik ilalimmik.

Aprilip aggornerani pilersaarusiarnut nassuiaa-
tissatut siunnersuut kommunalbestyrelsip ka-
tersuussimasup tulleriissarinissaq pillugu oqal-
linnissaanut tunngavissiissaaq. Matumunnga
tunngaveqartumik ukiumut aggersumut tunnga-
sumik missingersuusiamut killissarititassat aala-
jangersarneqassapput.

Julip aggornerani missingersuutissanut siunner-

Ukiumoortumik pilersaarusiorniaaseq	Januarip aggornera	Aprilip aggornera	Julip aggornera	Oktoberip aggornera
Pilersaarusiarnut nassuiaammik nutarterineq				
Tulleriissarinissamik oqallinneq				
Missingersuutissamik siunnersuusiorneq				
Missingersuutitik pilersaarusi- anullu nassuiaammik akuersis- sutigininneq				

Takuss. 1. Ukiumoortumik pilersaarusiorniaaseq

suusiortoqassaaq.

Missingersuusianik akuersissuteqarneq taamatullu pilersaarummut nassuiaatip inaarlugu suliarineqarnera *oktoberip aggornerani* pissaaq. Pilersaarummut nassuiaat tunngavissiivoq kommunep ukiumut naatsorsuiffiusumut tulliusumut namminersornerusut aningaasaliissutissanik pilersaarusiornerrannut kommunep kissaataanik nalunaaruteqarnissaanut.

Namminersornerusut aningaasaliissutissanik pilersaarusiortarneranni iliortaaseq takuss. 2-mit ersepoq, tamatumani kommunalbestyrelsi kommunep sanaartugassatut kissaatigisaanut siunnersuummik nassiussineq peqatigalugu, nuna-mut tamarmut pilersaarusiap nassuiaatitaanut oqaaseqaateqarsinnaalluni tamatumunngalu atasumik piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu illoqarfimmut nunaqarfinnullu politikkeqarmik annertunerusutigut pingaaruteqartugilluunniit allanngortitsinissat pillugit siunner-

suuteqarluni. Taamatuttaaq kommunalbestyrelsi pilersaarusiornermi allaatigisanik, nunamut tamarmut pilersaarusiornermi erseqqissarneqallaqusaminik, uparuaasinnaatitaavoq.

PILERSAARUMMUT NASSUIAATIP KATTIGAANERA

Pilersaarummut nassuiaat pingaarnernik marlunnik immikkoortulerlugu agguataagaavoq. Immikkoortoq siullesq pilersaarusiornermut tunngaviusut allaatigisaanerannik imaqarpoq. Tassa imaappoq pingaarnertut, tamanut tunngasumik, inatsisinullu tunngasutigut attuumassuteqarfinnik kommunep pilersaarusiornerrani atuutsinneqartunik. Immikkoortup aappaata imarai komunep immikkoortunut pilersaarusiornerranik - tassaa-sunik immikkoortortanut pilersaarutit 9 katillutik kommunep suliaqarfigisaanik tamanik imallit - allaatiginninneq ataatsimullu kattussineq.

	UK. 1												UK. 2												UK. 3												UK. 4													
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D		
Aningaasanut inatsip akuersissutigine- ra nunatu tamakkerlugu pilersaarusio- rnermut nassuiaatimik saqqumiusi- neq																																																		
Ukiumi tullutuni siamasi sanaartuga- ssatut kissaatimik kommunerit katarsineq																																																		
Namm. Oqatussat immikkoortogarf- nut missingersusiornermi sinakkutis- sani saqqumiusineq																																																		
Nuna tamakkerlugu pilersaarusiomeq pilugu nassuiaateqarnermi kiffiusat luanni sanaartugassatut kissaatimik na- leqqusaaneq																																																		
Aningaasaleris- nassut pilersaarutis- satut nunatu tamakkerlugu pilersaarusi- ornermi nassuiaatissatut siunnersuutimik saqqumiusineq																																																		

Takuss. 2. Namminersornerullutik Oqatussat aningaasaliissutissanik pilersaarusiorniaasiat

PILERSAARUSIORNERMI TOQQAMMAVINGINEQARTUT

Pilersaarusiarnut nassuiaammik sullarinninnermut toqqammaviusussatut attuumassuteqarnerit tunngavigisassallu pingaarnertutit arlaqartut atuupput. Pineqartut tassaapput:

- attuumassutit nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut tunngasut
- pissutsit nunap inuinit tunngasut
- illoqarfiup katittigaanera
- kommuneqarfimmut pilersaarutip pingaarnersutigut ilusilersugaanera, aamma
- kommuneqarfiup aningaasaqarnera.

NUNA TAMAKKERLUGU PILERSAARUSIAMUT ATTUUMASSUTIT

Kommuneqarfimmut pilersaarusiorneq pillugu aalajangersakkat kommuneqarfimmut pilersaarusiornernut nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut akerliussaannginneranik nassataqarput.

Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut ilaatigut ilaapput nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut pingaarnersutigut toraagassat nuna tamakkerlugu pilersaarusiarnut nassuiaat ukiu-moortoq tunngavigalugu inatsisartunit aalajangersarneqartussat, ilaatigut namminersorne-rusut immikkoortunut pilersaarusiornera aningaasaliissutissanullu pilersaarusiornera soorlu aningaasanut inatsimmi taamatut ersersinneqartoq.

NUNA TAMAKKERLUGU PILERSAARUMMUT TUNNGASUMIK PINGAARNERSUTIGUT TORAAGASSAT

Kommuneqarfimmut pilersaarusiornermi eria-gisassatut soqutigisanik nakkutiginninnissaq pil-lugu nuna tamakkerlugu pilersaarummut tunnga-sumik pingaarnersutigut toraagassanik inatsi-sartut aalajangersaasimepput. Tamanna pillugu aalajangersakkat kommuneqarfimmut pilersaa-rusiornermi eria-gisassatut pingaartitanik naku-tiginninnissaq pillugu *Namminersornerullutik O-qartussat Nalunaarutaannit nr. 28-mit 6. august 1991-imeersumit* erserput.

Aasiaat kommuneqarfiani eria-gisassatut soquti-gisat erseqqinnerusumik kulturimut sunngiffim-mullu pilersaarummi allaatigineqarput kommune-qarfimmullu pilersaarutip pingaarnertut ilusaani killissartitanullu immikkoortuani akuliullugit ilan-ngunneqarsimallutik.

NAMMINERSORNERUSUT ANINGAASALIIS-SUTISSANIK PILERSAARUSIORNERAT

Kommuneqarfiup pilersaarusiornernut nuna ta-makkerlugu pilersaarummut tunngasumik attuu-massutit matuma saniatigut tassaapput nammi-nersornerusut ukiunut 4-nut aningaasaliissutis-sanut pilersaarusiortamerisa annertunerusor-taat, tak. aningaasanut inatsisip sanaartukkanut immikkoortua.

Pilersaarutit	1993	1994	1995	1996	1997	Katillugit
Inuutissarsiorneq	4.900	0	0	0	0	4.900
Ineqarneq	9.794	12.200	5.700	0	0	27.694
Angallanneq	29.180	6.300	0	0	0	35.480
Avatangilisit	0	0	0	0	0	0
Pilersuineq	0	5.000	2.100	0	0	7.100
Komm. sullivii	0	0	0	0	0	0
Isu-maginnineq	2.390	0	3.600	2.000	0	7.990
Atuarneqarneq	2.782	0	2.200	7.400	400	17.782
Kultur sunngiffillu	0	0	0	0	0	0
Katillugit	49.046	23.500	13.600	9.400	5.400	100.946

Takuss. 1- Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliissutissaat immikkoortukkuutaanut agguataarlugit

Namminersomerusut aningaasaliissutissanut pilersaarutaat Aasiaat kommuneanut 1993-imit 1996-imut tunngasoq, tak. aningaasanut inatsit, takussutissamit 1-imit erserpoq.

Tassannga erserpoq piffissami ukiunik 4-nik sivilissusilimmi eqqartorneqartumi tassani namminersomerusunit aningaasaliissutissat pilersaarusiukkat katillutik 100.946.000 kr.-usut. Nuna tamakkerlugu pilersaarummi inummut ataatsimut aammalu Aasiaat kommuneqarfianut namminersomerusut agguaqatigiissaakkamik aningaasaliinerannik sanilliussinerup takutippaa piffissami aggersumi ukiunik 4-nik sivilissusilimmi Aasianni inummut ataatsimut 29.000 kr. miss. aningaasaliisoqassasoq, nunali tamakkerlugu pilersaarummi kisitsit 43.000 kr. miss. angissuseqarluni.

PISSUTSIT INNUTTAASUNUT TUNNGASUT

Pissutsit innuttaasunut tunngasut piffissami 1980-imit 1990-imut kisitsit atorlugit nassuiaasiami ataaniittumi nassuiaameqarput. Piffissamut ukioq 2005 angullugu Aasiaat kommuneqarfiata

	1980	80 / 85	1985	85 / 90	1990
Nuna tamakk. %	49.773	3.167 6,4	52.940	2.618 4,9	55.558
Diskobugti %	11.608	362 3,1	11.971	419 3,5	12.390
Illoqarfiit tamakk. %	37.954	3.457 9,1	41.411	2.946 7,1	44.357
Aasiaat kom. %	3.495	39 1,1	3.534	65 1,8	3.599
Aasiaat illoqarfiat %	3.196	49 1,5	3.245	63 1,9	3.308
Akunnaaq %	196	- 22 - 11,2	174	- 9 - 5,2	165
Kitsissuarsuit %	103	12 1,6	115	11 9,6	127
Nunaqarfiit katill. %	299	10 3,3	289	2 0,7	291

inuttusiartornissaanut missiliuutit pigineqarput. Missiliuutit Kalaallit Nunaanni Kisitsit atorlugit nassuiaasiornermut Allaffimmit suliarineqarsimapput. Matuminnga tunngaveqarluni ukioqatigiikkuutaat matumunnga attuumassuteqartumik pingaaruteqartut iluanni Aasianni inuttusiartornissamik siumut missiliuut ukioqqortussuseqarnermut agguataagaq suliarineqarsimavoq.

INERIARTORNEQ 1980 - 1990

1990-imi Aasiaat kommuneqarfianni inuit 3.599-it najugaqarput, nunap inuisa 6,5%-iisa miss. naleqqullutik. Aasiaat illoqarfitaani piffissami taannaasumi nunap illoqarfiini innuttaasut 7,5%-iisa missingi najugaqarput nunaqarfiinilu nunap nunaqarfiini innuttaasut 3%-iinnaat najugaqarlutik. Tassalu Aasiaat kommuneqarfia kommuneqarfiit illoqarfiunerusutut oqaatigisariaqarpoq, tak. takuss. 2.

Skema ataaniittoq ineriartornemik imaattunik takutitsivoq:

Aasiaat kommuneqarfiani piffissami 1980-imit 1990-imut inuttuseariarneq ukiut 5-kkaarlugit 1,1 - 1,8%-iusimavoq.

Nunamut tamarmut kisitsit taamaaqataat ukiut 5-kkaarlugit 6,4-4,9%-iupput, Qeqertarsuullu Tunuanut tunngasumik ukiut 5-kkaarlugit 3,1-3,5%-iullutik.

	1980	1985	1990	allannequt 80-90 tamakk.	%
00 - 04 uk.	17	38	31	14	82
05 - 14 uk.	80	48	62	- 18	- 23
15 - 24 uk.	66	67	51	- 15	- 23
25 - 59 uk.	104	113	122	18	17
60 - uk.	32	23	25	- 7	- 22
KATILL.	299	289	291	- 8	- 3

Takuss. 2. 1980 - 1990 inuttussuseq

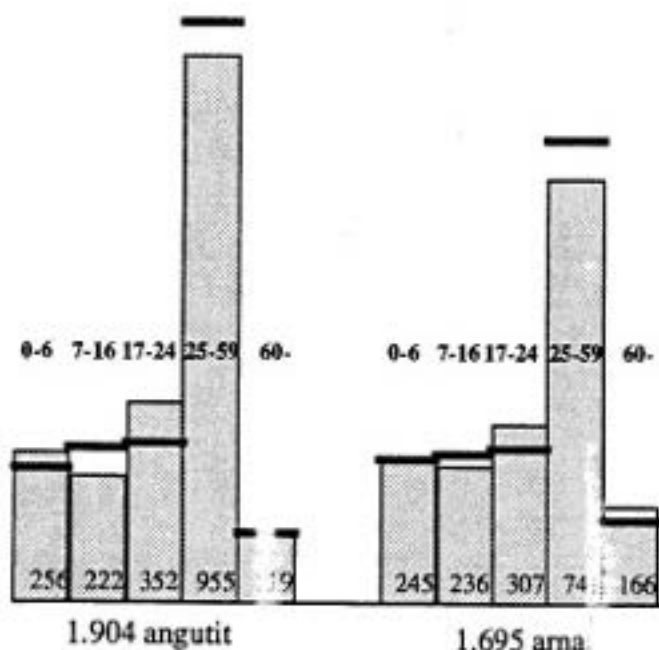
Takuss. 2. Nunaqarfinni inuttussuseq

Naak Kommuneqarfiup inui amerlassutsimikkut qaffariarluartut nuna tamarmiusumik isigalugu Qeqertarsuullu Tunuanut sanilliussilluni inoqassutsikkut kinguariangaatsiarnermik pisoqarsima-voq.

Aasiaat illoqarfiata inui amerlassutsimikkut 1980-imit 1990-imut ukiut 5-kkaarlugit 1,5 - 1,9%-nik amerleriarsimapput. Kisitsisit taamaaqataat nunap illoqarfiinut tunngasumik ukiut 5-kkaarlugit 9,1 - 7,1%-iupput. Soorlu kommuneqarfiimut tamarmut taamaattoq aammattaaq matumani illoqarfiup inoqassutsimigut qaffariarnerani illoqarfiinut allanut tamanut naleqqiussilluni kinguariangaatsiarnermik pisoqarpoq.

Nunaqarfiit tamarmiullutik piffissami 1980-imit 1990-imut inuttussutitik 300-ngajaasut attatiin-narsimavaat.

Kisiannili arajutisassaanngitsumik *Akunnaami* ukiuni 5-ni 11,2 - 5,2%-iusumik kinguariarne-qarsimavoq, *Kitsissuarsunnilu* ukiuni 5-ni amerle-riarnermik 11,6 - 9,6%-iusumik pisoqarsimalluni. Akunnaaq 1980-imi Kitsissuarsunninngamit mar-loriaatingajammik anginerusimagaluarluni maanna nunaqarfiit taakkua marluk inuttussut-simikkut imminnut qanilliarporput. Ineriartorneq taanna ingerlaqqiinnarpat nunaqarfiit taakkua

Takuss. 4 - *Aasiaat kommuneat ukioqqortus-suseq naapertorlugu agguataarsimaneq.*

ukiut 5-10 qaangiuppata angeqatigiinngajalis-sapput.

KOMMUNEQARFIUP NUNAQARFII 1980-1990

Nunaqarfiit ineriartorneqat meeraaqqat (0-4-nik ukiullit) amerlassutsimikkut qaffariangaatsiarn-erannik inuillu inuussutissarsiornermi suleqataa-sutut utoqqaassusillit (25-59) amerleriangaatsi-arsimanerannik takutitsivoq.

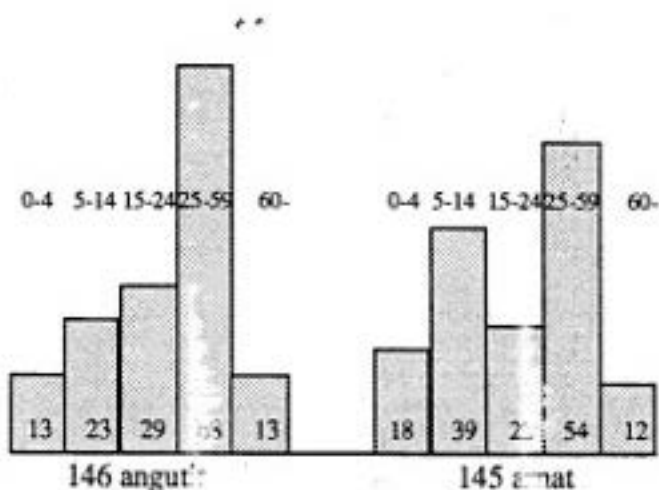
Ukioqatigiikkuutaat, atuartussatut/ilinniagaqar-tussatut ukiullit (5-24) naligiinngajagaat utoq-qaallu (60-), kinguariarnermik nalinginnaasumik 20 - 25%-iusumik takutitsipput, tak. takuss. 3.

PISSUSIUSUT 1990

Skema illuatungaaniittoq kommuneqarfiup inuisa angutitut arnanullu kiisalu ukioqatigiikkuutaan-ngorlugit agguataagaanerini takutitsivoq.

Assersuutissatut silittumik titarnilimmik takutin-neqarput agguataarinerup qanoq ittussaagalu-amera, tassa angutit arnallu tamarmik immikkut iluanni ukioqatigiikkuutaani assigiinngitsuni oqi-maaqatigiinneqarsimagaluarpat, nunap inuut tamarmiusunut ersiutaasumik. Tak. takuss. 4.

Aasiaat kommuneqarfiata inuinit 1.904 angu-taapput 1.695-illu arnaallutik. Angutit amerlane-

Takuss. 5 - *Nunaqarfinni ukioqqortus-suseq naapertorlugu agguataarsimaneq.*

runerat 6%-iuvoq, matumani nunamut tamarmut tunngasumik kisitsisit angutit amerlaneruneranik 8%-iusumik takutitsillutik.

Takussutissiat angutit amallu tungaatigut assigiinnangajannik imaattunik takutitsipput:

- suli atualersimanngitsut (0-6), ilinniagaqarnermik ingerlassisut (17-24) utoqqaallu (60-) Aasiaat kommuneqarfiani amerlanerussuteqarput, aamma

- atuarnermik ingerlassisut (7-16) inuussutissarsiornermilu suleqataasut (25-59) Aasiaat kommuneqarfiani ikinnerussuteqarput.

KOMMUNEQARFIUP NUNAQARFI 1990

Nunaqarfiit inuisa utoqqaassutsimikkut agguataagaanerata takutippaa kommuneqarfiup tamarmiulluni inuisa agguataagaanerata assigiinnangajakkaa, tak. takuss. 5.

Taamaattorli angutit amallu amerlaqatigiit nunaqarfinni najugaqarput, kommuneqarfinni tamarmiulusumi angutit amerlanerussuteqarlutik. Tamanna pissuteqarunarpoo illoqarfinni sulisussarsiaallutik tikisitanik nunaqarfiit annertunerusutigit amigaateqamerannik - sulisussarsiatut tikisitat angutaannagajaasarmata.

Naak pissutsit taamaakkaluatut amanut utoqqaassutsimikkut inuussutissarsiornermi suleqataasunut (25-29) taamatullu kommuneqarfinmut naleqqiussilluni angutit amerlanerussuteqamerannik taannaasumik ersersitsilersinnaapput.

Kommuneqarfinmut naleqqiussilluni nunaqarfinni amnat utoqqaat ikittuinnaapput. 0-24-inik ukioq-qortussusillit tungaatigut kisitsisit atorlugit naatsorsuusiatiqut atorussat maannakkorpiq sanilliussassaangillat, kisiannili tamatuma tungaatigut nunaqarfiit kommuneqarfiullu kommanni pingaarutilinmik assigiinnangissuteqameranik malunnartoqanngivippoq.

MISSILIUUT 1990 - 2005

Piffissamut 1988-imit 2012-imit inuussutissarsiornisamik missiliuummi GSK-mit suliarinami Aasiaat

K.N.N. - inuussusissamik missiliuut							
1990	qaffariaat 90 - 95	1995	qaffariaat 95 - 00	2000	qaffariaat 00 - 05	2005	qaffariaat 90 - 05
3.657	3,8 %	3.799	3,3 %	3.924	1,9 %	3.998	8,5 %

Takuss. 6. Inuussusissamik missiliuut, Aasiaat kommuneat

kommuneqarfiata tamarmiulusumik ineriartornissaa peqqissaarussaaneerpaamik nalleqqatigiiffilerlugu nalilersorneqarsimavoq.

Naak missiliuut s.i. nuttamerit, inuusartut akulikisusiat, toqusartut amerlassusiat il.il., ukiuni kingullerni kommuneqarfinnik ersersitsisut tunuliqutaralugit suliarineqarsimagaluartoq, taamaattoq missiliuut amerlaqisut tungaatigut tunuarsimaarfigisariaqarpoq.

AASIAAT KOMMUNEQARFIAT 1990 - 2005

Missiliuut inuit ukioq 2000 angullugu amerliartornissaannik siulittuteqarpoq. Amerleriaatissap piffissami 1985-mit 1990-imit amerleriaat marloriaatigingajappaa, taamaattumik missiliuuttip ineriartormi angissusissaa piviusunngortinnekassappat immikkut qanoq iliuuseqartoqassagunarpoo.

Missiliuuttip 1990-imi inuussutissimut kisitsisita 58-iuvoq (1,6%) inuussuseqarnerup kisitsisitanit annerusoq.

Aammattaaq missiliuuttip sammivigeqqajaagaa tassa ineriartormi angissusissaq ukiuni 10-ni tulliusuni affaannangajannortussaq.

Ukioqatigiikkuutaanut immikkut toqqagaasunut ineriartormi siumut allaatiginninneq nunamut tamarmut missiliuuttip kisitsisita malillugit ukioqatigiikkuutaanut pineqartunut imaattunik ineqartitsivoq, tak. takuss. 7.

Kisitsit imaalillugit naqqitaqput, ukioqatigiikkuutaanut ataasiakkaanut taakkununga kisitsit keinnerat inuussuseqarnissamik missiliuuttip kisitsisitaanut pingaarnertut naleqqulluni.

INUTTUSSUSEQARNIKKUTINERIARTORNEQ 1990 - 1992

Taaneqareersutut inuttussusissamut missiliuutip kisitsisital tunuarsimaarfigineqangaatsiartusaapput. Missiliuutip kisitsitaasa aammalu piffisami 1990-1992-lmi ineriartorsimanerup akornanni sanilliusinerup takutippaa, inuttussuseqarnermut kisitsimmi tamarmiusumi ilumut appararneqarsimasoq, naak missiliuut qaffariarnissamik siulittuuteqarsimagaluartoq.

Kommuneqarfimmut tamarmiusumut tunngasumik appariaat inunnik 80-inik naleqarpoq, 2,2%-imut naleqquttooq.

Appariaat siammarsimanermigut nunaqarfinni inunnut 11-nut, 3,8%-imut naleqquppoq, Aasiannilu inunnut 69-inut, 2,0%-imut naleqquppoq.

Kommuneqarfiup inuisa 31.12.1992-lmi utoqqaassutsimikkut katitigaaneratt innuttaasut pillugit inussuusiarnit erserpoq, takuss. 8.

Ukioqatigiikkuutaat qimerlooraanni inussuusiartakutippaa appariaarneq meeqqat 0-5-inik ukiullit, inunnik 27-inik 6,1%-imut naleqquttumik appar-

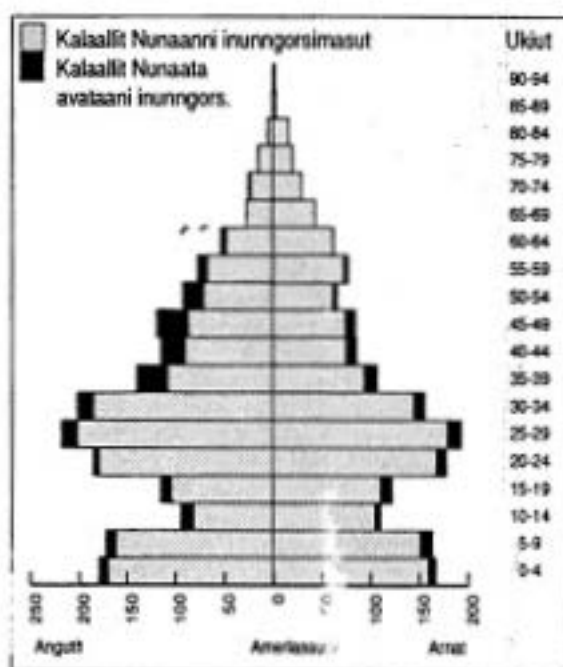
arfiusimasup, iluanni aammalu inuusuttut 17-24-inik ukiullit, inunnik 134-inik 20,3%-imut naleqquttumik apparfiusimasup iluanni pisimasoq. Ukioqatigiikkuutaat allat tamarmik siuariarfiusimapput. Annerpaamik siuariarfiusimapput ukioqatigiikkuutaat (25-59-inik ukiullit) inuusutissarsiormermit suleqataasut inunnik 37-inik amerlerarsimasut 1,9%-imut naleqquttumik utoqqaallu (59-it sinnerlugit ukiullit) inunnik 17-inik amerlerarsimasut 6,0%-imut naleqquttumik.

Inuttussutsip tamarmiusup tungaatigut kinguarimerup affaa sinnerluni inuit Kalaallit Nunaata avataani inuusimasut allamut nunasiartorsimanerannik pissuteqarpoq. Innuttaaqatigiikkuutaat taakkua inunnik 44-inik ikilerarsimapput. Ikilerarneq annermik 6-16-inik ukioqatigiikkuutaat, inunnik 23-inik apparfiusimasut aammalu 25-59-inik ukioqatigiikkuutaat inunnik 25-inik apparfiusimasut iluanni pisimavoq. Inuit Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut amerlassusiisa ikilerarfiusimanerat angutit allamut nunasiartorsimanerannik annermik pissuteqarpoq.

Ataatsimut kattussilluni ukiuni kingullermit 2-ni ineriartorsimanerup takutippaa, kommuneqarfiup inuisa utoqqaassutsimikkut katitigaaneranni

	00-06	07-16	17-24	25-59	60-	Katill.
1988						
aallaavik	100	100	100	100	100	100
amerl., %	13,8	12,7	20,9	45,5	7,2	
katillugit	498	458	757	1644	260	3.617
1990						
aallaavik	104	103	881	107	121	101
amerl., %	13,9	12,7	7,9	47,2	8,4	
katillugit	508	463	653	1725	309	3.658
1995						
aallaavik	109	113	611	120	147	105
amerl., %	14,0	13,4	1,9	50,9	9,9	
katillugit	532	507	453	1933	374	3.799
2000						
aallaavik	99	124	64	123	175	108
amerl., %	12,3	14,1	12,0	50,3	11,3	
katillugit	481	554	472	1973	444	3.924
2005						
aallaavik	89	125	71	123	214	111
amerl., %	10,7	13,9	13,0	40,9	13,5	
katillugit	429	555	520	1957	538	3.999

Takuss. 7 - Inuttussusissamik missiliuut, assiginnigitsunik ukiullit agguataarlugit

Takuss. 8 - Innuttussaasut pillugit inussuusiaq 31/12 1992

illuartoornermik sakkortuumik pisoqarsimasooq, tassalu innuttat inuussutissarsiornermi suleqataasut utoqqaallu arlaqamerulersimanerannut sammisumik.

NAJUGAQARFIIT AGGUATAARNERI

Kommuneqarfimmut pilersaarusiarnik suliaqarnermut atasumik atoruminartuutitsinissat pissutigalugit kommuneqarfik suliaasaqarfikkuutaanut immikkoortiterneqarsimavoq. Immikkoortitikkat ataasiakkaat ilaatigut immikkoortunut pilersaarutiniq suliarinninnermut atasumik paasisaasuseqamerup oqilisamissaa siunertaralugu killiliigaapput ilaatigullu nunap illoqarfimmut nunaqarfinnullu agornilersorneranut pilersaarummik Asiaallu illoqarfianut pingaamerusutigut ilusissamik suliarinninneq pissutigalugu. Immikkoortitikkat imaattut pineqarput:

- Aasiaat illoqarfiat
- Kitsissuarsuit
- Akunnaaq
- Nunaannaq (asi)

Illimagineqarsinnaavoq nunaannaq (asi), suliasaqarfikkuutaanut arlalinnut agguataarneqarumaartoq pilersaarusiornep tungaatigut matumunga pisariaqartitsinermik pilersoaqaleriartortillugu. Soorlu assers. takornariartitsinermik imal. aatsitassanik piaanissaaq pillugu pilersaarusiornermut atasumik.

AASIAAT ILLOQARFIANUT PINGAARNERTUT ILUSISSAQ

Aasiaat illoqarfiani illoqarfiup immikkoortuiniq pilersaarusiornissamut killissarititaagallartussanik namminersornerusut akuersissuteqarneranut atasumik illoqarfimmut pingaarnertut ilusissamik aalajangersaasoqarsimavoq siornatigut pilersaarusiorsimaneq naapertorlugu.

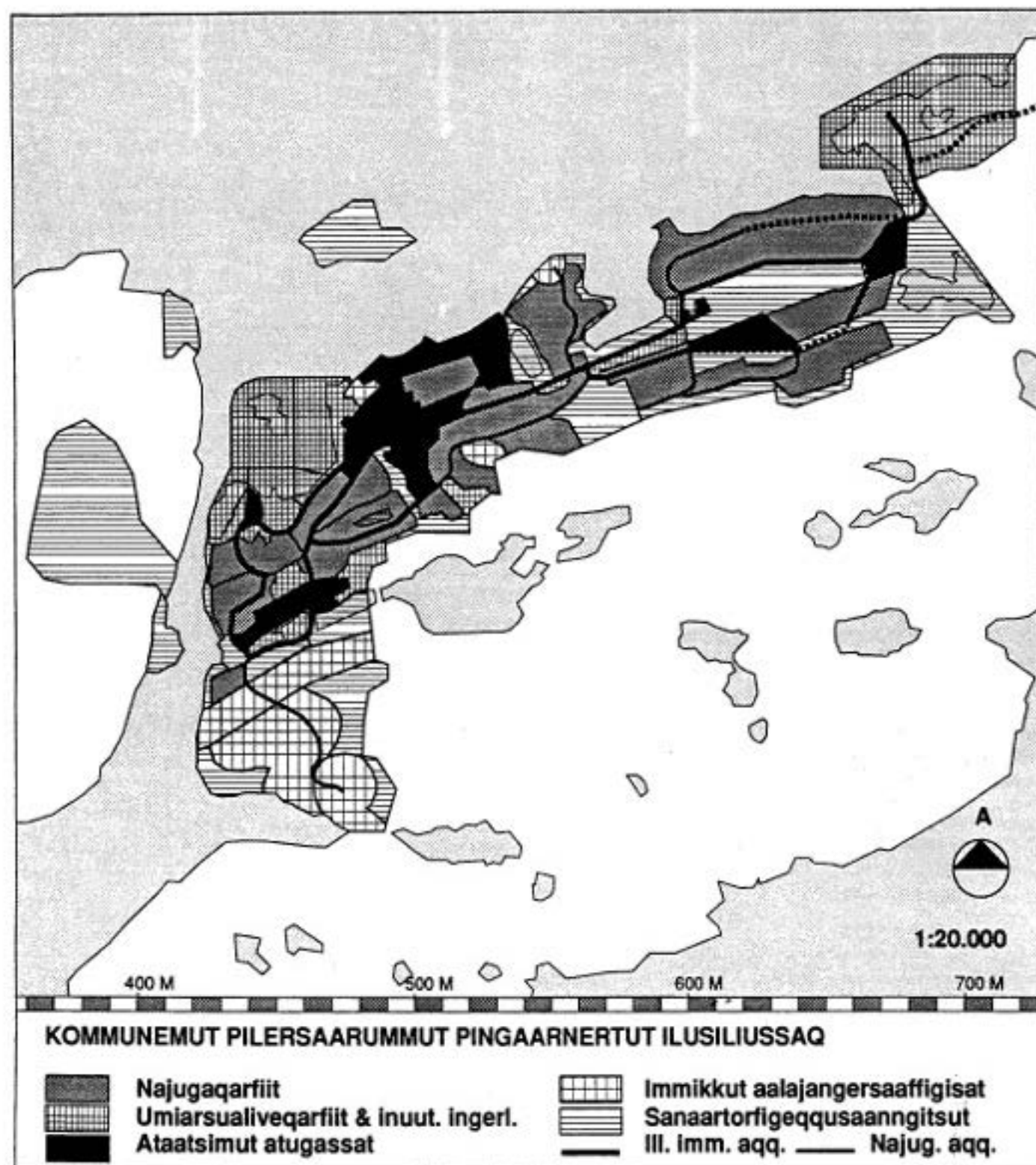
Immikkoortortanut ataasiakkaanut nunaminertanik pisariaqartitsinermik naatsorsuinnermi erserpoq, pingaarnertut ilusissaaq ukioq 2005 angullugu ineriartornermut nunaminertassat naammattumik initussusillit qulakkeernissaannik imaqaangitsoq.

Ajoraluartumik Aasiaat illoqarfiat nunap aggornerinik assersuiffissanik pissarsiorfissanillu tamaalaanik, illoqarfiup siunertarisamut naleqquttumik ineriartortinnissaanut akornutaasunik avatangi-gaavoq.

Kujammut sammisoq tassaavoq nunamut imisarsiorfiusumut nunap aggornera assersuiffissaaq pissarsiorfissarlu aammalu kujammut kimmu sammisoq tassaalluni heliportimut nunap aggornera assersuiffissaaq mikkiartorfissarlu. Taamatuttaaq illoqarfiup Tupilaaptungaanut Tupilammilu ineriartornissaa nunniugaallunilu aqqusinniami, pilersuiffittullu sanaartukkami il.il. sanaartorfigiuminarsaaneq assorujussuaq aningaasartuuteqarnartuunera pissutigalugu takorluuinnerinnaavoq.

Taamaattumik kommuneqarfimmut pilersaarutitut siunnersuummut Namminersornerullutik Oqartussat oqaaseqaataat najoqqutaralugit kommunalbestyrelsi aalajangersimavoq, illoqarfiup siunissami ineriartortinnissaa illoqarfiup kangimut immikkoortuanik nangilluni allisaanertut pissasoq. Matuma kingunerisaatut pingaarnertut ilusiliussami illoqarfiup immikkoortuani kangisissumiittumi qiterisassamik nutaamik inissiisoqarsimavoq. Qitiulluni sanaartorfiususap illoqarfiup immikkoortortassaata taassuma isumaginninnikkut suliffeqarfinnik, atuarfimmik, pisiniarfimmik qanittumiittumik il.il. kiffartuussiffiunissaanut periarfissaqarnissaaq qulakkeertussaavaa.

Kommuneqarfimmut pilersaarutit pingaamerusutigut ilusilersugaanera takuss. 9-mit erserpoq.

Takuss. 9. Kommunemut pilersaarummut pingaarnertut ilusiliussaq

KOMMUNEP ANINGAASAQARNERA

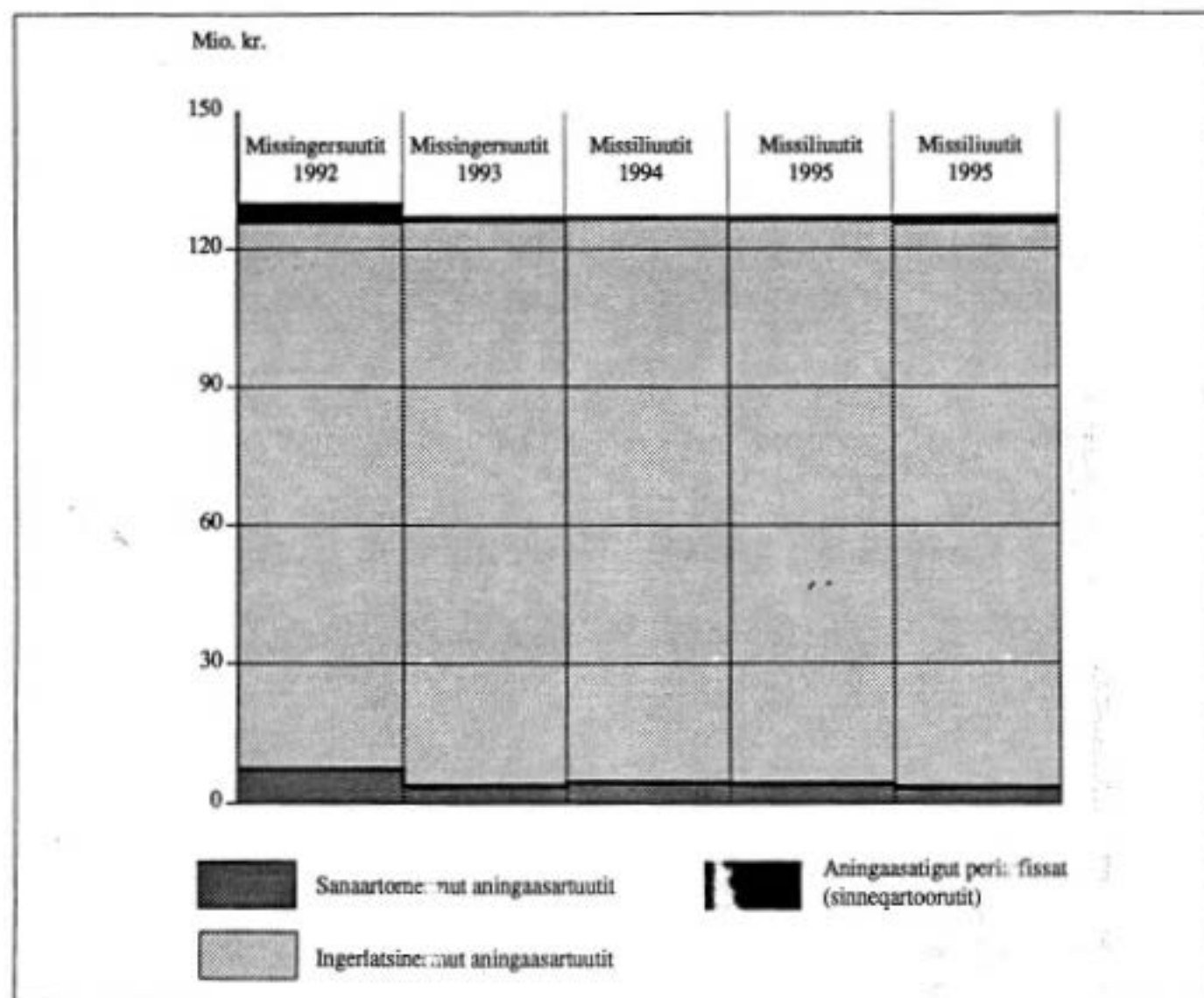
Kommuneqarfiup ukiumut missingersuusianaani aningaasat tungaatigut qanoq iliorarsinnaaneq, tassa imaappoq kommuneqarfiup isertitaasa aningaasartuutaasalu akomanni assigiinngissut, imikkooortuni suliassaqaarfiit ataasiakkaat tungaasa iluini kommuneqarfimmut pilersaarummi anguniakkat piviusunngortinniarnissaannut aalajangiisuulluni pingaaruteqarpoq.

Kommuneqarfiup aningaasaqarnerata 1993-imut missingersuusiata malillugit ersemera takusutissiamit 10-mit ersepoq.

Missingersuusiata naapertorlugit 1992-imut naat-

sorsuutit 4,5 mio. kr. miss. sinneqartooruteqarfiunissaat ilimagineqarpoq. Ukiumut missingersuusiortiusumut 1993-imut sinneqartoorutip 1 mio. kr. sinnilaarlugit appariarnissaa ilimagineqarpoq. Ukiunut 1994-imut 1995-imullu missiliutaannaagallartumik naatsorsukkani sinneqartoorutip 0.7 miss. taamatullu 1 mio. kr.-mut suli appariaqqinnissaa ilimagineqarpoq. Ukiumut 1996-imut annerulaartumik 1.8 mio. kr. miss. angissusilimmik sinneqartooruteqarnissaa ilimagineqarpoq.

Ingerlatsinermi angusat ukiuni aggersuni pitsaanginnerulernissaannik ilimagisaqarneq peqatigalugu, kommuneqarfimmi sanaartortitsinissat appariangaatsiarnissaa ilimagineqarpoq.

Sanaartuinnermut aningaasatigut killissarititaasoq tamarmiuseq 1992-imi 7.4 mio. kr. miss. angissuseqarpoq. 1993-imut tunngasumik sanaartortitsinissap affaannanngomissaa ilimagineqarpoq 3.5 mio. kr.-nik angissuseqalerluni, tamatumalu kingorna nalleqqatigiiffimmi 4 mio. kr. missaanniittumiiginnassangatinneqarluni.

Tamanut tunngasumik oqarluni aningaasaqarnikkut pissusiusut kommunemut ajornerulersussaapput. Ajornerulerneq pissuteqarpoq isumaginninnerup tungaani ingerlatsinermut aningaasartuutit malunnartumik qaffariarsimanerannik kommunep isertitaasa appariarsimanerat peqatigalugu.

KOMMUNEP IMMIKKOORTUNUT PILERSAARUSIORNERA

Pilersaarusiarnut nassuiaammi immikkoortunut pilersaarutit katillutik 9-upput, kattullutik kommuneqarfiup tamarmiusup matussutissiisut. Immikkoortunut pilersaarutit imatut killiligaapput, tamarmik immikkut suliaasaqarfiullutik katinngasut, tamatuma tungaanut kommunalbestyrelsip politikkerisani iluarsartuussinnaallugu, tak. takuss. 1.

Immikkoortunut pilersaarutit ataasiakkaat periaaseq imaattoq malillugu katitigaapput:

1. Pilersaarusiorniusup imarisaanik killiliineq allaatiginninnerlu taamatullu malittarisassatigut tunngaviusussanik, nunap ilaanut tassunga atuuttunik, allaatiginninneq. Matuma saniatigut immikkoortunut pilersaarutit immikkoortunut pilersaarusiorniusunut allanut ataqatigiissuteqarsinnaanerata nassuiaasorsorneqarsimavoq.

2. Pissutsit atuuttut ineriartoqqajaanerillu, matumunga ilanngullugit ukioq 2005 angullugu ineriartornissamut missiliuutaasinnaasut.

3. Immikkoortut tungaannut pingaarnertigut anguniagarisanut siunnersuutit. Tassa imaappoq nunap ilaata piffissaqungasinnersooq eqqarsaatalugu ineriartornissaanut kommunalbestyrelsip politikkerisaa.

4. Pilersaaruteqarfiusup tungaanit kommuneqarfirmut pilersaarutip pingaarnertigut ilusissaanut pissusiusut.

5. Ukiumut missingersuusiorniusumut aggersumut ukiunullu missiliuutaannaagallartumik naatsorsuiffiusunut tulliusunut pingasunut periusisatut aningaasaqarnermullu pilersaarutit.

Immikkoortunut pilersaarutit katiterinerup assigiiaartuunerata qulakkeerpaa,

- immikkoortunut immikkut tamanut pingaarnertigut politikkerisamik tunngaveqarluni allilernissanik suliniuteqarnemik kissaatinillu assigiinngitsunik eqqarsaatigiinnilluaanissamik tullerinnilersuinissamillu pisoqarsinnaasoq, aamma

- kommuneqarfirmut pilersaarutip pingaarnertigut ilisilersugaanera tunngavigalugu allilernissanik kissaatinik immikkoortut napillugit eqqarsaatigiinnilluaanissamik, ataqatigiissitsinissamik tullerinnilersuinermillu pisoqarsinnaasoq.

Immikkoortoqarfik	Imm. pilersaarut	Pineqartut
Teknikkimut, avatangisut ineqarnermullu immikkoortoqarfik	1. Inuitissarsiorneq	inuitissarsiorneq qitissamik ingerl.
	2. Ineqarneq	inissialiciterneq iniss. pitsanngors.
	3. Angallanneq	aqqaasmit pisuinaat aqq. ataats. angallanneq umiarsualiviit minarfiit
	4. Avatangisut	imekoq eqqaavilerineq akuutiss. eqqaaneq
	5. Pilersuineq	innaallagisq imeq kiasarneq nalunaarsuarneq
	6. Komm. ingerl.	sullivut qatserisarneq
Inunnik isumaginniffik	7. Isumaginninneq	pinaveersaartitsineq pisortan. ikiorstineq meeqqat utoqqat
Kulturimut atuartaaner-mullu immikkoortoqarfik	8. A. arfeqarneq	atuarfiit
	9. Kulturi sunngiffik	kulturi sunngiffik

Takuss. 1 - Immikkoo tukkuutaat pilersaarusi orfigineqartut

**INUUSSUTISSARSIORNERMUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Inuussutissarsiornermut pilersaarut pingaarnerusutigut kommuneqarfimmi suliffinnik tamavinnik pilersaarummi eqqartorneqartunut imaattunut agguataagaasunik ilaqarpoq:

- Inuussutissarsiutit avatangiisinut nammakkersuutaasut (assassorluni suliaasat, suliffissuaqaneq, aalisarnej piniarnerlu).

- Inuussutissarsiutit avatangiisinut nammakkersuutaanngitsut (pisortatigoortumik namminer-sortullu sullissinerat, niuorneq kaaviiartitsinerlu, atorfeqarfiit).

- Sulissutiginninnerit suliffissaqartitsiniarnermut iluaqutaasussat.

Inuussutissarsiornernup tungaa inatsiseqartitsinnikut imaattunit aaqqinneqartarpoq:

- Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiniarneq pillugu inatsisartut ileqqoreqqusaliaat 16.12.1988-imeersoq.

- kommunalit suliffissaqartitsiniarnernik sulissutiginninnerannut tapiissu tit pillugit nalunaarut.

Pisortaqartitsinermut tunngasumik suliassaqarfiusoq taanna kommunalbestyrelsimit, suliffissaqartitsiniarnermut ataatsimiititami, suliffissaqartitsiniarnermullu allaffimmit inunnik sulisitsinermi oqartussaaffiup ataani isumagineqartarpoq.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

Kommuneqarfimmi inuussutissarsiutinik allaatiginninniarneq tamatumna tungaanut kisitsisit atorlugit nassuiaasianik amigateqarneq pissutaalluni piuminaallisarneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermut nassuiaat nunamut tamarmut atuuttoq kingullerpaaq sulineramik inuussutissarsiuteqartut pillugit kisitsisit atorlugit nassuiaasianik GSK-mit suliarineqarsimasumik imaqqarpoq. Pitsaanerusumik amigateqarneq pissutigalgu kisitsisit atorlugit nassuiaasiaq taanna Aasiaat kommuneqarfiani inuussutissarsiornermi pissutsinik tamanut tunngasumik allaatiginninnermi nunallu sinneranik sanilliusinnermut tunngavittut atorneqarsimavoq.

SULIFFEQARFIIT, AMERLASSUSAAT KATITIGAANERALLU

Suliffissaqartitsinnermut kisitsisit atorlugit nassuiaasianik 1987-imeersumik tunngaveqarluni GSK ataatsimoortitani pingaarnemi assigiinngitsuni taakkunani sulisussanik sulisoqarnermik tamarmiusumik misissueqqissaarsimavoq. Misissueqqissaagassaq 1987-imi suliamik suliarineqarsimasumik tamarmiusumik ukioq kaajallallugu atorfinnut allatut naleqartussannguulluni naatsorsuinnermik tunngaveqarpoq. Tulliusuni suliffiit pillugit eqqartuisoqaraangat, taava suliffiit pillugit naatsorsukkat eqqarsaatigineqarsimasapput.

	Aasiaat kommuneat tamakk.	%	Nuna tamak- kerfugu %
Inuussutissarsiutit pingaarnemi	64	4	10
Tulliusut	543	32	22
Pingaajuusut	1078	64	65
Nalunaarutigine- qanngitsut	2	0	2
Katillugit	1687	100	100

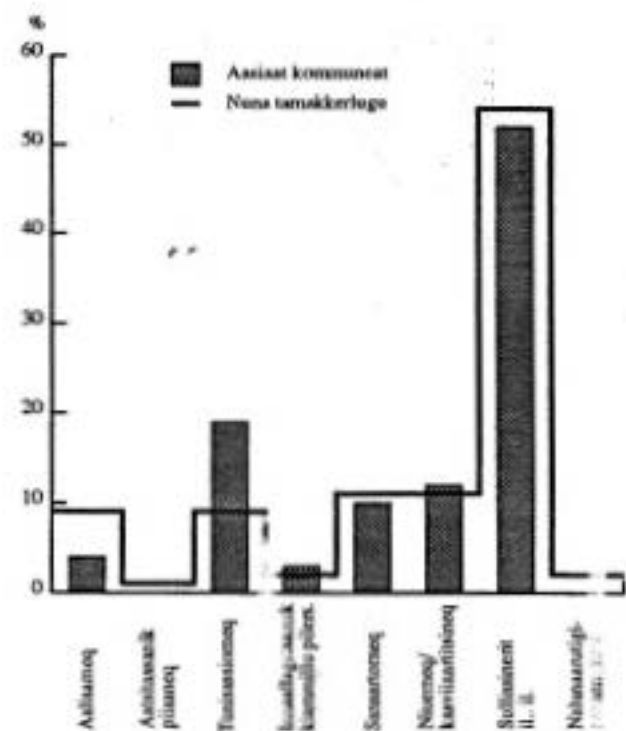
Takuss. 1 - Suliffeqarfiit inuussutissarsiutinut pingaarnernut agguataarlugit

GSK'p sulineramik inuussutissarsiutinnut kisitsisit atorlugit naatsorsuusaa tunngavigalugu Aasian- ni suliffissaqartitsinnerup annertussusia, tassa imaappoq akissarsiaqarluni/ullormusiaqarluni sulinerup annertussusia tamarmiusoq ukioq kaajallallugu atorfeqartitsinnermut uuttugaq, naatsorsorneqarsinnaavoq 1987-imut tunngasumik ukioq kaajallallugu sulisunut 1.687-inut, tak. takuss. 1.

Katillugit taanna nunami tamarmi suliaqartut annertussusiatatamarmiusup 6,8%-ianut naleqquppoq.

Innuttaasunut ataatsimoortunut inuussutissarsiornermi suleqataasunut (15-59-inik ukiullit) naleqqiussilluni kisitsit inuussutissarsiortut akulikissusiannut 69%-iusumut naleqquppoq, nunamut tamarmut tunngasumik kisitsimmit 66%-iusumit taamaaqatiminut annerulaarluni.

Inuussutissarsiutit pingaarnersaannut aalisarneq assigisaallu ilaapput. Inuussutissarsiutinit pingaarnernut tullia tassaavoq piuminarsaaneq:

Takuss. 2 - Suliffiit inuussutissarsiutinut pingaarnernut agguataarsimaneri

aalisakkanik suliffissuaq, iluliomerup sanaartornerullu tungaat, umiarsuarliorfik assigisaallu. Inuussutissarsiutinit pingaamerit pingajoraat pisortaqartitsineq, niuernerq sullissinerlu: Kommunep allaffia, napparsimmavik, atuarfiit, niuernermut suliffeqarfiit, pisiniarfiit assigisaallu.

SULIFFIIT INUUSSUTISSARSIUTINUT AGGUATAAGANERAT

Suliffiit inuussutissarsiuteqarfikkuutaanut agguataagaanerat takussutissamit 2-mit erserpoq.

Soorlu kisitsisinut qulaaniittunit ersersoq kiffartuussinerit Aasianni suliffiit tamarmik affaat sinerlugit amerlassuseqarput. Taamaattoorli taanna nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit qafasinnerunngilaq.

Inuussutissarsiutit pingaamerit iluanni ikittuinnarnik suliffeqarneranik Aasiaat sunnersimaneqar-

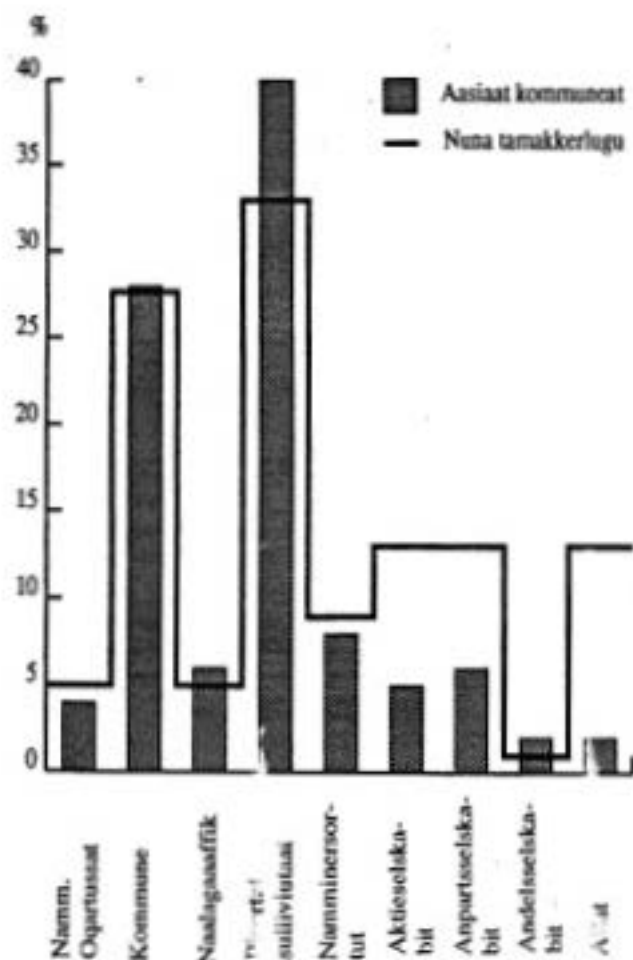
put, paarlattuanilli illoqarfik inuussutissarsiutit pingaamersaasa tulliaat iluani (sanaartuilluni/nioqqutissiorluni sulineq) nunami kommuneqarfiit kakkannarsaannut ilaavoq.

Inuussutissarsiutinit pingaamerit pingajuata iluani Aasiaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiinnerup missaani inissisimavoq.

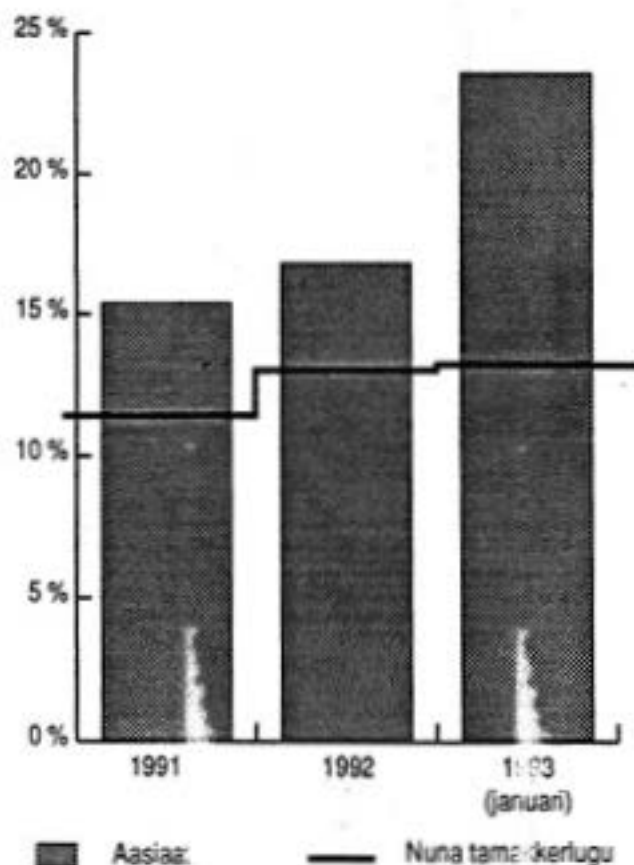
Pisortani namminersortunilu suliffinnik agguataarineq takussutissiamit 3-mit erserpoq.

Kisitsisinut erserpoq sulinermik inuussutissarsiuteqartut 78%-ii pisortani atorfeqartuusut, tamatumani nuna tamakkerlugu agguaqatigiinneq 58%-iulluni.

Assigiinngissut angeqisoq taanna Aasianni amerlangaatsiaqisunik kommunalini suliffeqarfergameranik aammalu suliffinni, ingerlatseqatigiiffinnut assingusuni (raajaleriffik), pisortanit pigineqartut iluanni amerlaqisunik suliffeqarmeranit pinngorpoq.

Takuss. 3. Suliffiit pigineqarmeri

Takuss. 4 - Suliffissaaleqisut 1991 - 1993

Matuma ataqatigisaanik namminersortuni suliffiit amerlassutsimikkut appasingaatsiartuupput. Taamaattorli suliffiit namminersortunit pigineqartut amerlassusiat nuna tamakkerlugu agguaqatigiinnermut naleqquppoq.

Ataatsimut kattussinikkut innuttaasunit inuussutissarsiornermut suleqataasunut naleqqjussiluni suliffiit amerlassuseqarnerisa nuna tamakkerlugu agguaqatigiinneq angungajalluinnarsimavaat.

Taamatuttaaq suliffissaqartitsinerup katitigaa-nera nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinerminngarnit allaassuteqangaanngilaq inuussutissarsiutit pingaarnersaasa iluini suliffiit ikikuluttuunerat aammalu inuussutissarsiutit pingaarnersaasa tulliaata, annermik sanaartuinermik/nioqqutissiornermik suliaqarfiusup, iluani suliffiit amerlangaatsiartuunerat eqqaassanngikkaanni.

Pissutsit piginnittuunerup tunngasut takutippaat suliffiit namminersortunit pigineqartut amerlanguitsuinnaasut taamaaqataallu pisortat suliffiutaasa iluanni annertuumik amerlassuseqartut.

SULIFFISSAALEQINEQ

Suliffissaaruttunik naatsorsuineq suliffissarsius-sisarfiimmit Kalaallit Nunaanni Kisitsisit atorlugit nassuiaasiornermut Allaffimmit qaammamoortumik nalunaarutigisat tunngavigalugit pisarpoq. Nalunaarutigisani inuit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut, illoqarfimmi najugaqartut, kisimik ilaatinneqartarput. Suliffissaaleqiner-mut procenti ukioqatigiikkuutaani 15-59-inik ukiu-linni inuit amerlassusiat tunngavigalugu naatsor-sorneqartarpoq.

Suliffissaaleqineq inuit suliffissaaleqinermik 1991-imi, 1992-imi 1993-imi januarip qaammataani eqqomeqarsimasut amerlassusaattut uut-tugaq takussutissiamit 4-mit erserpoq.

Takussutissiamit erserpoq suliffissaaleqineq pil-fissaq taaneqartoq tamakkerlugu nuna tamakker-lugu agguaqatigiissitsinermik qaangiingaatsiarsi-maqisoq. 1993-imi januarip qaammataanut naat-sorsugaq suliffissaaleqinermi qaffariarnermik

qaartoonertungajak tassanngaannartigisumik takutitsivoq. Ukioqatigiikkuutaani 15-59-inik ukiu-linni inuit sisamangajaat allortarlugit 1993-imi januarip qaammataani suliffissaarunnermik eq-qomeqarsimapput.

SULISUT AMERLASSUSIANNI INERIAR-TORNEQ

Innuttaasunit inuussutissarsiornermut suleqa-taasut siulini taaneqareersutut innuttaaqatigiittut ataatsimoortut 15-59-inik ukiulittut nassuiarne-qarput.

1992-imi ukioqatigiikkuutaani taakkunani inuit 2.333-upput innuttaasut tamarmiusut 66%-ian-nut naleqqulluni.

Inuttussuseqarnermut missiliut malillugu Aasi-anni inuttussuttip kisitsisita ukiumi 2005-imi 3.998-iussaaq. Innuttaasunit inuussutissarsior-nermi suleqataasut amerlassutsimikkut innuttaasut tamarmiusut 66%-erinnassappatigit, taava ukiumi 2005-imi ukioqatigiikkuutaani taakkunani inuussutissarsiornermut suleqataasuni inuit 2.640-t missigissavaat. Taannalu sulisut amer-lassusiisa inunnik 300-t sinnilaarlugit amerlas-susilinnik amerleriarmanerannut naleqquppoq.

SULIFFISSAQARNISSAMIK SULISSUTIGININNERIT

Suliffissaqarperup siuarsarnissaanik ilunger-suuteqarnerit ilaattut kommunalini suliffissaqar-nissap siuarsarniarnanik sulissutiginninnermut tapiissutit pillugit namminersornerusut nalunaa-rutaat tunngavigalugu kommuneqarfimmi suliniut-it imaattut aallarneqarsimapput:

AMMERINEQ

Suliniut ilaapput Royal Greenland-imut tuni-saarnik ammerineq taamatullu amminik pia-reersaataasumik suliarinninneq amminillu atisa-liomeq nioqquteqarnerlu. Naatsorsuutigineqar-poq illup initai atoruminarsaateqarfiusut 1993-imi uigineqarumaartut, matuma kingorna suliniut inunnik 12-nik sulisoqartussanngortinneqassal-

luni. Suliniut namminersornerusut tapiissutaannik 50%-iusumik aningaasaliivigineqartarpoq.

1993-imiit (aprilimi) amminik mersortarfimmik blok 2-mi pilersitsisoqarsimavoq. Amminik mersortarfiup atisanik amminik, kaminnik il.il. suliarinniffiusarnissaa naatsorsuutigineqarpoq inunnillu 5-6-inik sulisoqartussaataalluni. Suliniut namminersornerusut tapiissutaannik 100%-iusumik aningaasaliiffigisaavoq.

Matuma saniatigut kommeqarfiup nunaqarfiini marluusuni ammerinermut suliniutinik pilersitsisoqarsimavoq. Suliniutit tassaapput amminik Royal Greenland-imut tuniniagassanik pitsanngorsaalluni suliaqarnerit taamatullu atisanik amminik ulluinnarsiutitut atugassanik atisaliomeq inuinnarnullu nioqquteqarneq. Nunaqarfinni suliniusi at tamarmik immikkut inunnik 4-nik sulisoqartussanngortitaapput namminersornerusullu tapiissutaannik 50%-iusumik aningaasaliiffigisaallutik.

INUUSUTTUT KIFFARTUUSSISUT

Inuusuttunik suliaqartitsinermi sanasut pequsiorullu suliaasaat annermik inuinnarnut tunisassat suliarineqartarput tassaasut pequtit, pisatsersuutit, qamutit qimusserutissat il.il. Suliniut nal.ak. suliffiusussanut 20.000-inut missingersuusiugaavoq, inuit 10 formandillu ataatsip piffissaq tamakkerlugu suliaqartinneqarnerannut naleq-qulluni. Suliniut suliaqartinneqartunut tunngasumik namminersornerusut tapiissutaannik 50%-iusumik formandimullu tunngasumik 100%-iusumik aningaasaliiffigisaavoq.

1993-imi aprilimiit inuusuttunik kiffartuussinermi suliaqartitsineq inunnik 4-nik annertusisinneqassaaq namminersornerusut 100%-iusumik tapiissuteqarfigisaannik. Qassinik sulisoqarnissap aalajangigaa nerata 1993-ip ingerlanerani sulianertusisinnegarsinnaaneraniq piscqarsinnaavoq nammine sornerusut 100%-iusumik tapiissuteqarfigisaannik.

AALISAKKANIK ASSARTUINEQ

Suliniut pingaarnertut siunertarisaasoq ilaatigut tassaavoq pigisaqarfiup aalisartuunik taper-

tersuinissaq ilaatigullu Qasigianniguit eqqaanni qaleralinniamerup tapersersornissaa tunitsiviusussumut assartuussisinnannissap qulakkeerneratigut. Suliniut inunnik 3-4-nik sulisoqartussat aalajangersagaavoq namminersornerusullu tapiissutaannik 50%-iusumik aningaasalersomeqarluni.

AKUNNAANI SAPANGAAQQUERINEQ

Suliniut siunertarisaavoq sanaalukkiomerup (sapangaaqquerinerup) ineriartortitaanerata tapersersornissaa nioqqusiat Juullip inoqartitsinermik suliniut aqutugalugu tunineqartarnissaat siunertaralugu. Nioqqusianik tunisaqarneruniarluni qanoq iliuuseqarneq 1993-ip upernaavani aallartinneqartussaavoq. Suliniut 4-nik sulisoqartussat aalajangersagaavoq namminersornerusullu tapiissutaannik 50%-iusumik aningaasalersomeqarluni.

AKUNNAANI SAKKUNIK ATORTULIORNEQ

Suliniut sapangaaqquerinermut suliniut assigalugu siunertaqarpoq Akunnaani sanaluttamerup ineriartortinnerata siuarsarnissaanik, naatsorsuutigineqarporlu nioqqusiat taamatulli tuniniarneqartassasut. Suliniut 4-nik sulisoqartussat aalajangersagaavoq namminersornerusullu tapiissutaannik 50%-iusumik aningaasalersugaalluni.

SULIAQARTITSINERMUT TAPIISSUTIT IMMIKKUT ITTUT

1993-ip upernaavani Aasianni suliffissaaleqinerup qaffariarujussuarnera tunuliaqutaralugu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap immikkut ittumik tapiissutit 1,9 mio. kr.-usut Aasianni suliffissaqarnissaq siuarsarniarluni suliniarnemut atugassat akuersissutigisimavai. Aningaasat suliniarnemut imaattunut 100%-iusumik aningaasaliissutigineqassapput:

- Aalisakkanik suliffissuatoqqanik B 38-mik isaterinermut.

- Immikkut ittumik nivannermut.

- Inissiat qulerilaanik initalit naqqup iluunik immik-

kut ittumik ipilaanermut qalipaannermullu.

- Amminik mersortarfimmik ammerivimmillu allilerinermut.

- Ajomartoortunik qitiusumik ikiisarfiup illuutaanik illusisitsisarfiusumik nutarterinermut/allangortiterinermut.

- Sukuutsertarfiornissamut, sisorartartut majuatissaannik qamutillu illinissaannik sananermut taakkuninngalu aserfallattaaliuinermut.

KOMMUNEP INUUSSUTISSARSIORNERMUT POLITIKKIA

Aalisanerup kinguariarsimanerata innuttaaqati-giinnilu aningaasaqarnikkut qajannarsisimane-rup nalinginnaasup ilimanartoqartinngilaa immik-kut ittunik sulissutiginnittoqartinngu pilfissap qaninnerpaap iluani suliffissaqartitsinikkut pitsan-guallannermik pisoqarumaartoq.

Kommuneqarfiup najugaqarfiusumilu inuussu-tissarsiornerup akomanni suleqatigiinneruler-nikkut kommuneqarfimmi inuussutissarsiornerup tungaatigut ineriartornermik siuarsaanissamut periarfissat inuussutissarsiorneq pillugu isumali-oqatigiinnermi 1992-imi pisumi oqaloqatigiissuti-gineqarsimapput.

Soorlu ilaatigut inuussutissarsiornermik isuma-lioqatigiissimaneq tunuliaqutaralugu kommunal-bestyrelsip kissaatigaa ukiuni kingullerpaani ani-ngaasaqamikkut kommuneqarfiup aningaasar-tuutaanik isertitaanillu sukangasumik aqutsineq ingerlatiinnaarneqassasoq najugaqarfiusumi i-nuussutissarsiornermik ineriartortitsinermut ta-persiisinnaasamissaq tamannalu peqatigalugu sanaartugassanut aningaasaliissuteqarnerusar-nissaq siunertaralugit.

Matuma saniatigut suliasaqarfilt suliniamissallu imaattut kommuneqarfiup inuussutissarsiorner-mut politikikiani pingaarnertut tikkuameqarsin-naapput:

- Kommuneqarfimmik illoqarfiullu immikkoortui-nik pilersaarusiunikkut qulakkeertariaqarpoq nu-naminernik inuussutissarsiorfissatut sanaartorfi-giuminarsakkanik, pilerinartunik qaquguluunniit atorsinnaatitaqartoqarnissaa.

- Najugaqarfiusuni nioqqutissiornermik/najuga-qarfiusuni suliffissaqarnerulersitsinissamik ineri-artortitsinermut tapersiisarnissamut periarfissat soorlu imaattunut atasumik aaqqiisuulluagaa-sumik misi someqartariaqarput a) isuussutini-k uumassusinnik atorluaaniarneq aammalu b) pisortat atorfeqarfiinik siaruatsaaliuinnermut ata-sumik suliffissamik pilersitsineq soorlu assers. Aasianni ilinniarnertuunngorniarfimmik allileri-nermut atassuteqartumik.

Kisiannili ilimagisariaqarpoq aammattaaq ukiuni aggersuni immikkut annertuumik suliffiissaaleqi-neqarumaartoq, suliaqartitsinissaq pillugu sulis-sutiginninnissanik immikkut ittunik pisariaqartit-sisunik.

Tamanna tunuliaqutaralugu kommunalbestyrel-sip kissaatigaa suliaqartitsinissaq pillugu sulissu-tiginninnissanik immikkut ittunik pilersaarusi-ornermut naammassinninnernullu atasumik aala-jangersimanerusunik siunertarisarluni naam-massisaqartoqassasoq. Ilaatigut suliffinnik sa-pinngisanik amerlanerpaanik qulakkeerinissaq siunertaralugu. Ilaatigullu suliasaqartitsiniar-nernik suliniuteqarnerit iluaqutissaasunik kingu-neqarnissaasa qulakkeernissaat siunertaralugu. Tassalu nioqqusianik tunisaqartarnikkut nammi-neerluni aningaasaliissuteqarnermik annerusu-mik imaluunniit sunik pinik, innuttaasut inuuniar-nikkut atugarisaannik nalinginnaasumik pitsaa-nerulersitseqataasinnaasunik, nioqqutissiornik-kut.

Suliniutit ingerlanneqartut taaneqareersut sania-tigut kommunalbestyrelsip kissaatigaa suliniu-tinik, illoqarfinni avatangiisit pitsaanerulersin-nissaannik siunertaqartunik soorlu illoqarfiup illo-qannginneraanik katerisimaarfiusartunillu pit-sanngorsaanikkut aammalu pisuinnaat aqqutis-saannik ataqatigiiaartunik pilersitsinikkut, tak. angallannermut pilersaarut, aallamiisoqassasoq.

PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

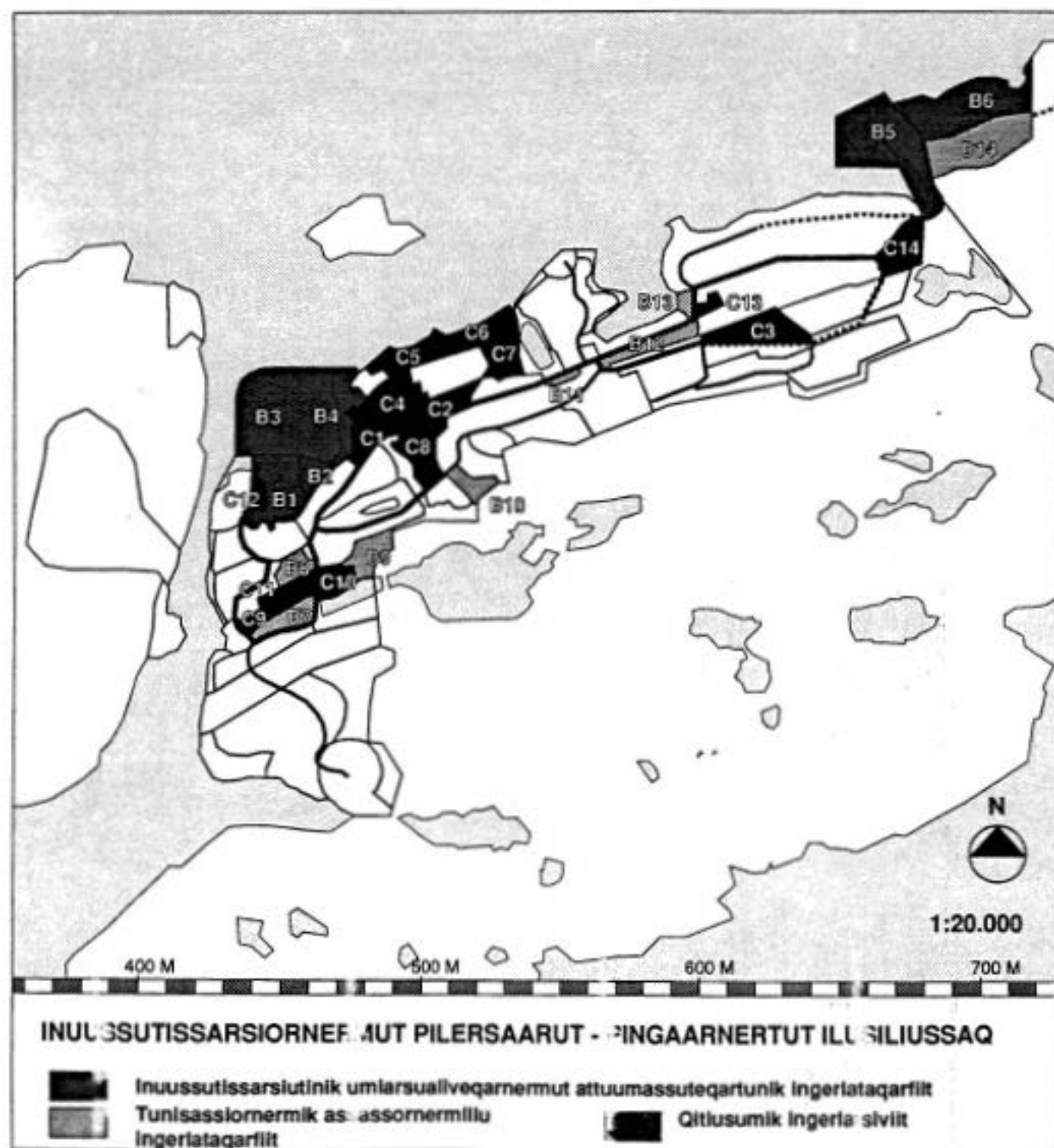
Inuussutissarsiornermut pilersaarutip ilusissaanut pingaarnermut imaattunut nunaminertassat ilaapput:

- Inuussutissarsiutinut immamik aallaavilinnut (aalisarnikkut suliffissuaqarneq, umiarsuarnut

nioqquteqarneq sullissinerlu il.il.).

- Inuussutissarsiutinut nunamik aallaaveqartunut (assassugassanik suliaqarneq, suliffissuaqarneq suliaasaqartitsisartullu suliffii il.il.).

- Nunap ilaanut qitiusumik eqiterutitsiffiusussanut (pisortaqaqtitsineq, atorfeqarfiit, pisiniarfiit il.il.).

Takuss. 5 - Inuussutissarsiorneq mut pilersaarut - pingaarnertut ilusiliussa

INUUSUTISSARSIUTINIK INGERLAS-SIFFIUSUT

veqarnissamik pisariaqartitsiffiusunut nunamillu aallaaveqartunut immikkoortitat takussutissianit 5 aamma 6-mit erseput.

Nunaminertat inuussutissarsiuutinut umiarsuali-

Imm. nr.	Nuna ha.	Inissaq sinneruttoq ha	Atorfissaa	Oqaasertaliussat
B 1	2,2	0,5	Amutsivik.	Nunniornikkut inissaq annertusineqarsinnaavoq. Illutat pioreersut atoqqinnerisigut inissamik pissarsisoqarsinnaavoq.
B 2	0,2	0,0	Angallatinik sullissivik.	
B 3	1,4	0,0	Aalisakkerivitoq (atorunnaarnikoq).	
B 4	2,3	0,0	Containerileriffik, quersuaq, pisiniarfik il. il.	
B 5	3,0	2,5	Aalisakkanik suliffissuaq, qaluleriffik il. il...	Tatsip immemmeragut/nunniomeragut inissaq annertusineqassaaq.
B 6	5,6	5,6	Inuutissarsiuutit sulliviillu imaanut attuumass.	
B 7	1,5	0,7	Assassorneq, tunisassiorneq sullissiveqarnerlu.	
B 8	1,0	0,0	Sullissiveqarfik.	
B 9	1,6	1,0	Assassorneq, tunisassiorneq sullissiveqarnerlu.	Imm. siomatigut ujaqqureviusimavoq.
B 10	0,9	0,0	Qisuusivik.	
B 11	0,4	0,0	Assassorneq, tunisassiorneq il. il.	
B 12	1,3	0,0	Assassorneq, tunisassiorneq sullissiveqarnerlu.	
B 13	0,4	0,0	Orussaamiarfik, aquuterallaleriffik il. il.	
B 14	5,2	5,2	Assassorneq, tunisassiorneq sullissiveqarnerlu.	
Katill.	27,0	15,5		

Takuss. 6 - Inuussutissarsiuutinik ingerlataqarfiit initussusii

Imm. nr.	Nuna ha.	Inissaq sinneruttoq ha	Atorfissaa	Oqaasertaliussat
C 1	1,6	0,2	Allaffiit akunnittarfillu.	Tamanna illoqarfiup immikkoortuatut eria-gisarialittut toqqameqarsimavoq.
C 2	1,8	0,0	Meeqqerivik, pisiniarfik kiisalu qatserisarfik.	
C 3	3,1	2,6	Isumaginiffiit, pisiniarfiit, allaffiit il. il.	
C 4	2,5	0,5	Kulturikkut atuartsinermilu ingerlatsiviit kiisalu najugaqarfiit.	
C 5	1,7	0,0	Napparsimavik utoqqaallu illuat.	Inissaq sinneruttoq inissianik sanaartomis-samut immikkoortinneqarpoq.
C 6	1,6	0,0	Ilinniagaqarfiit.	
C 7	3,2	0,0	Atuarfik/-fiit aamma illorsuaq timersortarfik.	
C 8	2,0	0,0	Katersortarfik aamma najugaqarfiit.	
C 9	2,0	0,0	Isumaginiffik aamma unnuisarfik.	
C 10	1,1	0,0	Atuarfik.	
C 11	0,9	0,9	Akunnittarfik aamma meeqqerivik.	
C 12	0,5	0,0	Umiartortut angerla-simaffiat.	
C 13	0,4	0,0	Mattussivik.	
C 14	1,6	1,0	Isumaginiffiit (piuk unnuisarfik).	
Katill.	24,0	5,2		

Takuss. 7- Qitiusumik ingerlataqarfiit initussusii

Pingaarnertut ilusissami katillugit 27 ha-nik annertussusillit inuussutissarsiornermi siunertarisanut immikkoortinneqarsimapput. Taakkunannga 11 ha-it tamakkiisumik snaartorfigisaallutik, initussusermilli 15,5 ha-iustumik sinneruttoqarluni.

Initussuseq sinneruttoq agguataagaavoq 8,6 ha-imik inuussutissarsiuinut immamik aallaavilinnut 6,9 ha-millu inuussutissarsiuinut nunamik aallaavilinnut immikkoortitsinikkut.

Tamatumangga erserpoq nunaminertat inuussutissarsiuinut immikkoortitat iluanni initussutsip annersaa Tipituumi Kangillermi (B5, B6 aamma B14) nunaminertamut umiarsualiviullunilu inuussutissarsiorfiusumut nutaamut atassuteqartoq. Tamanna nunaminertanut inuussutissarsiuinut immamik aallaavilinnut taamatullu inuussutissarsiuinut nunamik aallaavilinnut atuuppoq.

NUNAMINERTAT QITIUSUMIK INGERLATAQARFIUSUT

Pingaarnertut ilusissami nunaminertat eqiterutitsiffissanik siunertarisaqarluni immikkoortinneqarsimasut takussutissiamit 5 aamma 7-mit erserput.

Katillugit nunaminertat 24 ha-nik annertussusillit eqiterutitsiffiusussatut siunertarisanut immikkoortitaapput. Taakkunannga 18,8 ha tamakkiisumik sanaartorfigisaapput, taamaalilluni initussuseq sinneruttoq katilluni 5,2 ha-iulluni.

Tamatumangga erserpoq, initussutsip sinneruttup annerpaartaa eqiterutitsiffissamut C 3-mut nutaamut illoqarfiup kangisissuaniittumut atassuteqartoq.

Skemani, takuss. 2 aamma 3-mi, ilisimatitsissutigineqaraangat nunaminertamut initussuseqarinnikkut sinneruttoq norluusoq (0), tamanna isumaqarpoq nunaminertami pineqartumi tassani ingerlataqartissanut nutaanut inissaqanngitsoq. Kisiannili pissoqamertigut amerlanerpaatigut nunaminertani ingerlataqarfinnik pilerersunik illuuteqarnerup tungaatigut ulguinissanut inissaqartassaaq.

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - INUUSUTISSARSIORNEQ

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Aalisakkanik suliffissuarmut ukioq kaajall. imermut aqq.						
Suliffissaqartitsiniarnermut pilersaarutit						

Aningaasalissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	4.900					
Namm. Oqartuss. tapiiss.	4.900					
Komm. sanaart. aningaas.	0					

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

 Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/ imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

 Sanaartugassatut kissaatut, immikkoortukkuutaanut pilersaarutinut ilanngussat

.. **INEQARNERMUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Ineqarnermut pilersaarummi illulioriaatsit imaattut ilaapput:

- pisortatigoortumik attartortitassanik illuliorneq,
- piginneqatigiilluni inissiat,
- illuliornerit BSU-mit tapersersukkat (kap. 2 aamma 4)
- nammineerluni iluliat, aamma
- pisortat sulisuminnut illuutaat.

Nunap ilaa illuliorfiusoq illuliorlunut tapiissuteqartameq pillugu nalunaarummik, piginneqatigiilluni inissiat pillugit inatsimmik attartormermullu inatsimmik malittarisassaqaartinneqarpoq.

Politikkikkut oqartussaasut akomanni ulluinnarni siulersuineq teknikkimut ataatsimiititaliap ataaniiqqoq pisortaqaqtitsinermilu oqartussaasut akomanni teknikkimut immikkoortoqarfiup ataaniiqqoq.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

1990-ip kingorna Kalaallit Nunaanni illuliortiternermut kisitsisit atorlugit nassuiaasiaqanngilaq tamatumuunakkuttaarlut Aasiannut tunngasumik peqarani. Pissutsinik atuuttunik allaatiginninneq statsministeriap ineqarnermut kisitsisit atorlugit nassuiaasiaa 1987-imeersoq, ukiunut 1988-90-inut tunngasumik kisitsisinik GSK'p Kalaallit Nunaanni illuliorneq pillugu ukiumoortumik naatsorsugaanit pisunik naammaqqusigaq, tunngavigalugu suliarisaavoq.

ILLUT INEQARFIIT AMERLASSUTSIMIK-KUT KATITIGAANERAT ANGISSUSAALLU

Ukiut 1990/1991 ninneranni Aasiaat illoqarfiani illut ineqarfiit 1177-iupput, nunaqarfinilu 87-lutik.

	Quleriit	Egimattat /pukkitsut	Ataasiak-kaat	?	Katill.
Illoqarfik Nunaqarfiit	378	289	452	74 87	1193 87
Katill.	378	289	452	161	1280

Takuss. 1 - 31/12 1990-imi Inissiat tamarmiut, saaneri naapertorlugit agguataarlutit

Illut ineqarfiit 31.12.90-imi qanoq ittuunermikkut/assigiinngissutsimikkut agguataagaanerak takuss. 1-mit erserpoq.

Nuuk ilanngunnagu nuna tamakkerlugu agguatigiissitsinermut naleqqiussilluni qulamaallilugu paasineqarsinnaavoq, Aasiaat illoqarfiaat agguatigiinnermit taasariammik allaassuteqanngitsoq, tassa imaappoq ilaqutariit ataasiakkaat illui 40%-ingajaasut.

	In: 1	init 2	init 3	init 4	init 5	?	Katill.
Illoqarfik Nunaqarfiit	150 0	321 17	313 38	326	66 25	1	1177 86
Katillugit	156	338	351	326	66	26	1263

Takuss. 2 - 31/12 1987-imi inissiat angissusii

Illut ineqarfiit angissutsimikkut agguataagaanerak takuss. 2-mit erserpoq.

Tamatumumannga erserpoq, illut ineqarfiit angissutsimikkuttaaq nuna tamakkerlugu agguatigiinnermit taasariammik allaassuteqanngitsut, Aasiaat nunaqarfittaani illut 1-mik 2-nillu initallit nunaqarfiit tamaasa ataatsimut isigalugit taamaannerminngarnit ikinnerungaatsi-amerat eqqaassanngikkaanni.

ILLUT QANOQ ISSUSEQARNERAT

Illut inissiat qanoq issuseqarnerat siullermik piffissaq sananeqarfisik najoqqutaralugu nassuia- gaapput, tak. takuss. 3.

Ukiut	56 siorna	56-65	66-75	76 kingorna	Katill.
Aasiaat Nunaqarfiit	140 35	278 5	414 12	361 35	1193 87
Katillugit	175	283	426	396	1280

Takuss. 3 - Inissiat pisoqaassutsimikkut agguataarneri

Soorlu tassannga ersersoq Aasianni illut pingajorarterutaat sinnerlugit piffissami 1966-75-imut sananeqarsimapput, nunaqarfinilu illut affangajaat piffissami 1976-ip kingornaniittumi sana- saallutik. Illoqarfimmi illut 71%-ii nunaqarfinilu illut 60%-ii ukiunik 15-init amerlanerusunik pisoqaassuseqarput illullu tamavimmik pingajorarterutaannit amerlanerusut ukiut 25-t sinnerlugit pisoqaassuseqarput.

ILLOQARFIMMIK NUTAANNGORSAANEQ

Naatsorsuutigisariaqarpoq ukiuni aggersuni illoqarfimmi nutaanngorsaaniikkut illut inigisat pisoqaanerannik nutarterinermut aningaasanik anertungaat siaqisunik aningaasaliissuteqartoqartussaasoq. Kisiannili illoqarfimmi nutaanngorsaaniarnermi ajornartorsiut annertussusisaasa qanoq issuseqarnerisalu nassuiarnarnerat tamatuma tungaatigut kisitsisit atorlugit

nassuiaasianik amigaateqarneq pissutigalugu ajornakusoortuuvoq. Illoqarfimmik nutaangorsaanissamut ilaapput:

- nutarterineq
- ingutserineq
- avatangiisinik pitsanngorsaanerit, aamma
- immikkut ittumik aserfallattaaliuineq.

Illunik pisoqaanerusunik annertuumik annertus-susilimmik malittuinnaasumillu aserfallattaaliu-isoqarsimanngimmat ersissutigineqarsinnaavoq kommune illut inigineqartut 50%-ii anguvillugit nalitsinnut naleqquttumik nalleqatigiiffilerlugit ilu-arsarneqarnissaannik nutarterneqarnissaannil-luunniit pisariaqartitsingaatsiamermik naapitaqarumaartoq.

Namminersornerusut ineqarfiutiminni attartortit-takkani nutarterinissamik pisariaqartitsinermik na-lilersuisimapput. Inissiat taamaattut Aasianni 496-lupput 1982-imi sananeqarsimasut. Iluar-saanissamik pisariaqartitsineq 80 mio. kr. miss. akeqartussatut nalilersorneqarsimavoq imaluunniit annerusumik pitsaassuseqartitsinis-saq akissaqartinneqarpat 110 mio. kr. miss. Illut uiguleriaat 18-it, Svendborgip aqqusernaniittut, 1990/91-imi iluarsarneqarsimapput/nutarterne-qarsimapput. Piffissami 1993-1996-imi B-138-mik iluarsaanissaq pilersaarusiugaavoq.

Ingutserinerit illunik inigisanik naleqqukkunnaar-tunik, iluarsarnissaat akilersinnaanngitsunik, peersinissamik kissaateqarnermik aammalu inis-sinneqarfiinik allanut atuinnissamik imaluunniit nunaminermik atorluanaanerunissamik pisariaqar-titsinermik pissuteqarput. Piorsaaniarnermi ajornartorsiutit illuutigisat pisoqaanersaannut a-tassuteqarput. Illut inigisat ilaat taakkua Aasiaat Kitaatungaaniippat tassaallutik ilaqutariit ataasi-akkaat illui siamasissut.

Avatangiisinik pitsanngorsaanerit, tassa imaappoq qallikkut avatangiisinik nutaangorsaanerit pitsanngorsaanerillu (soorlu ilaat ingut pinnerlutsaa-liuinnermik siunertaqartut), pingartumik illunut inissianik quleriaaani initalinnut tamarmiusunut 60-ikkunni 70-ikkullu aallartinneranni illuliaasima-sunut atassuteqarput ilullu taakkua avatangiisii-nut; tassa imaappoq lkerasannguaami aammalu Peter Olsenip aqqusernani illuliat - kisiannili Wil-

le Brandt'ip aqqusernata eqqaani illuliat nutaa-nerusut kattusimasut tamatuma taamaaqataanik maannangaaq pisariaqartitsilereersimapput.

Inissiatut illulianik malittuinnarmik aserfallattaaliuineq pilerseqqiinnissanut aningaasartuutit qale-riiaatiinnalernissaasa aammalu inigisat ataasi-akkaat taakkualu avatangiisiisa qanittuniittut ineqarfi-palaanngunnginnissaasa ingalanniarnis-saannik siunertaqarpoq. Paasinarsisarpoq aser-fallaattaaliuilluarneq aningaasat tungaatigut akiler-sinnaaluartoq aserorterisarnernillu millisitsisar-toq. Nutaamik illuliornep, illuliat nutaanagerusut illuliallu iluarsaqqammikkat tungaatigut malittu-innarmik najoqqutaqarluni aserfallaattaaliuisar-neq siunertarisamut naleqquttuuvoq.

Pisortat illuutaannik ineqarfiusunik malittuinnar-mik aserfallattaaliuisarneq tamanut tunngasumik annertusimanngimmat, annermik inissiatut illuliat quleriaaani initalit - aammattaarlumi illuliani nu-taanagerusuni immikkut aserfallattaaliuinissamik pisariaqartitsisoqarajuttarpoq, tassa imaappoq silataatungaannik aserfallattaaliuineq, ikkussuk-kanik assigisaannillu taarsersuinerit.

ILLULIASSANIT KINGUARTOORUTIT

Aasianni illussanik/inissanik maannakkorpiag pi-sariaqartitsineq inissaminnik utaqqisunut allattu-iffik tunngavigalugu naatsorsorneqarsinnaavoq. Utaqqisunut allattuiffiup pingaartinnartup taassu-ma takutippaa, 1.4.1993-imi inissarsiortut 571-iusut.

GSK'p atuagassanngorlugu saqqummiussamini "Illuliorneq, illuutigisat illussaaleqinerlu naatsor-sugaq 1990" illoqarfinni tamani illussaaleqiner-mik naatsorsuisimavoq. Illussaaleqineq tunngavigi-sassanik assigiinngitsunik marlunnik tunngave-qarluni naatsorsugaavoq. Naatsorsugaq siulleg kisermaat inooqatiminnillu aappallit 20-t sinner-lugit ukiullit tamarmik inissarsissagaluar-pata inissaaaleqinerup qanoq atsiarsissagaluarneranik takutitsivoq. Naatsorsukka aappaa kisermaat inooqatiminnillu aappallit 25-t sinnerlugit ukiullit tamarmik inissarsissagaluar-pata inissaaaleqine-rup qanoq atsigissagaluarneranik takutitsivoq.

Tamanna tunngavigalugu 31.12.1990-imi Aasianni illussaaleqineqinissanut 254-inut taamatullu 56-inut naatsorsorneqarsimavoq.

PIFFISSAP PILERSAARUSIORFIUSUP NA-LAANI ILLUSSANIK PISARIAQARTIT-SINEQ

Siunissami illussanik pisariaqartitsinermik naatsorsuineq tamatigut nalornissuteqamerujussuarmik nassataqartassaaq naatsorsuinerit inuttussuseqarnissanik missiliutinik, imminerminnitaaq nalornissuteqamerumik nassataqartunik, tunngaveqartinneqartariaqamerinnaannik pissuteqartumik.

Siunissami illussanik pisariaqartitsinermik naatsorsuinissamut tunngavissatut illumi inoqutigiit agguaqatigiimmik amerlassusiat inimilu ataatsimi inuit agguaqatigiimmik amerlassuseqarnerat aallaavissatut toqqarneqarsimapput. Taakkua katilutik illussanik pisariaqartitsinerup amerlassuseqartitsinikkut pitsaassuseqartitsinikkullu kisitsisitaanik paasinarsisitsipput. Tak. takuss. 4.

	Aasiaat		Nunaqarfiit	
	1976	1990	1976	1990
Inuit amerl.	3.306	3.273	337	295
Inissiat amerl.	834	1.193	57	87
Inoqutigiit am.	4,0	2,74	5,91	3,39
Init amerl.	2.502	3.402	131	243
Init amerl./inuit	0,76	1,03	0,39	0,82

Takuss. 4 - Inoqutigiit amerlassusiat ininillu atuineq

Qularnaallillugu paasineqarsinnaavoq nunaqarfinni illumi inoqutigiit amerlassusiat illoqarfinni inoqutiginningarnit annerusoq. Taamaattoorli assiglinnginneq taanna erseqqissumik nalleqqatigikkiartorpoq.

Teamaaqataanik innuttaarup ataatsip ininik atorfigsaqartitsinerani ineriartomeqarup tunngaattigut illoqarfiup nunaqarfiullu akornanni erseqqissumik nalleqqatigiikkartorneqarpoq.

Aasiaat illoqarfiani 1976-imi illumi inoqutigiit angissusiat 4,0-iuvoq, illoqarfinnut tamanut tunngasumik nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi kisitsit 3,6-iulluni. 1990-imi illoqarfinni illumi inoqutigiit angissusiat 2,74-imut apparasimavoq, illoqarfinnut tamanut tunngasumik nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinerup kisitsisita 2,85-iusoq qanillattorlugu. Ukiuni aggersuni kisitsit qanoq apparasimavoq qanigumaanerannut aalajangiisuussapput innuttaaqatigiinni aningaasaqarnerup atukkatigullu isumagineqarnerup ineriartomera innuttaasullu katitigaanerit. Kisiannili naatsorsuutiginneqassappat illumi inoqutigiit angissusiat ukioq 2005-mi 2,2-mut apparumaartoq, taava - inuttussuseqarnissamut missiliut tunngavigalugu naatsorsukkamik - ukioq 2005 angullugu illunik/inissanik 537-inik sananissamik pisariaqartitsisoqassaaq, ukiumoortumik inissanik 36-nik illuliornermut naleqquttumik, tak. takuss. 5.

Ukioq	1990	1995	2000	2005
Inuttassusissamik missiliut	3.568	3.799	3.924	3.998
Inoqutigiit amerlassusii	2,74	2,6	2,4	2,2
Inissanik pisariaqartitsinermik naatsorsukkamik	1.280	1.461	1.635	1.817

Takuss. 5 - Inissanik pisariaqartitsineq pillugu naatsorsuusaaq

SIUNISAMI ILLUT ANGISSUSISSAAT

Illut inissiat angissutsimikkut katitigaanerit takuss. 2 aamma 4-mit erserpoq.

Aasiaat kommuneqarfianni init tamarmiusumik amerlassuseqarnerat naatsorsorneqarsimavoq 1.1.1991-imi inuit 3.645-nut, agguaqatigiimmik inimi ataatsimi inuup 0,97-ip najugaqameranut naleqquttut.

Kisitsit inuup ataatsip inimik ataatsimik ilumut atorinnaasaqarnerat ersiutaanngilaq. Ilaati-gut inoqutigiit arlaqarut ininik atuinerisa agguaqatigiissitsineq qaangersimasarpaat. Ilaatigut illut/inissiat amerlangaatsiartut inoqanngittuaq inartarput nuttartoqartuunnamera pissutigalugu.

Taamaattumik inuit tamarmik inissaqarnissat

qulakkeerneqassappat pissusiusut, inimut ataatsimut inuup 0,75 miss. ineqarneranik taamaassorinninneq naapertorlugu agguaqatigiissitsinikkut nalilikkat, anguneqarnissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Taamaalilluni inuttussusissamik missiliuut tungavigalugu ininik 5.330-t missinginik ukioq 2005-mi pisariaqartitsisoqarumaarpoq.

Illut/inissiat 537-t taakkua, inissanut missiliuut malillugu ukioq 2005 angullugu sanaartorneqartussat, ukioq 2005-mi illumi inoqutigiit 2,2-mik angissuseqarnissaannik aammalu inummut ataatsimut inimik ataatsimik ineqartitsinissamik siunerfiusoq akuersaarumallugu agguaqatigiimmik ininik 3,1-inik initaqartussaapput.

INEQARNERMUT POLITIKKI

Kommunalbestyrelsip illu inigisaq inuttut ataq-qinassuseqarluni inuunermi pisariaqartinneqartunut tunngaviusut pingaarnarpaat ilaattut isumaqarfigaa.

Taamaattumik kommunep ineqarnermut pilersaarusiornerani inissanik pilersuineramik, inissanik kinguaattooruteqarunnaarsitsinissamik qulakkeerisinnaasumik ineqamikkullu atugassarititaasunik pitsanngorsaasussamik, sulissutiginninneq siunertarisat pingaarnersaraat.

ILLULIASSAT AMERLASSUSII SUUS-SUSAALLU

Kissaatiginarpoq ineqarnermut pilersaarummi anguniakkatut illumi inoqutigiit angissusaasa appariarnerata kingorna aammalu inoqutigiinni najugallit tamarmik immikkut inimik ataatsimik atorsinnaasaqartariaqarnerat siunnerfigineqarpat.

Ineqarnermut pilersaarummi tunngavissartinneqartut tunngavigalugit Aasiaat kommuneqarfiani ukioq 2005 angullugu illut/inissat 537-t miss. sananeqartussaapput porsaanermut atasumik taarsiutaallutik illuliassat saniatigut. Kisitsit inuttussusissamut missiliummik tunngaveqartinneqarpoq, tak. pissutsit inuttussutsimut tunngasut pillugit immikkoortoq.

Inunnik isumaginninnermut pilersaarut naapertorlugu illunik immikkut aqqissugaallutik sanasanik amerlanerusunik sanasoqartariaqarpoq, illuliornermut ilaatinneqartunik imaluunniit illuutigisat pioreersut quleriillutik initaasa allersaanni iluarsartuullugit sananeqartussanik.

Siunertarisaavortaaq siunissami illulioriternermi annerujartuinnartumik illuliat illutut ataasiakkaangorlugit aamma/imaluunniit tapitaler inngorlugit taamatullu ukkitsuunngorlugit-eqin asunngorlugit sananeqartarnissaasa qulakkeernissaat, quleriaannngorlugilli inissiatut sanasat ikilisinneqarnissaat kissaatigineqarluni.

ILLOQARFIMMIK NUTAANNGORSAANEQ

Illoqarfimmik nutaanngorsaaneq, illuutigisat pisoqaanersaannik iluarsaaneq nutarterinerlu taamatullu avatangiisit pitsanngorsaavigineqarneranik naamassinninnerit nutaanik illuliornerut nuki-nginnartigisumik ajornartorsiutaasutut isigineqarput.

Nassuerutigisariaqarpoq kommuneqarfimmi aningaasaqamikkut maannakkorpiat pissusiusut kommunep illulianik nutaanik peqataaffigisassaminik aningaasaliissuteqarnissamik aqqiinnerit maannakkut atuuttut malillugit ukiumut illunik/inissanik 35-nik amerlassuseqartussatut naatsorsukkanik aningaasaliiffiginissinnaaneranut periarfissiinngimmata.

Tamanna tunuliaqutaralugu kommunalbestyrelsip illoqarfiup ilaani illunik/inissianik nutaanngorsaaviusumi sulinerup aalajangiusimanissaa allilernissaalu kissaatigaa. Tassa illuni pisoqaanerusuni inigisap naleqquttumik pitsaassuseqartinissaa qulakkeerumallugu aammalu siunissami aningaasaliissutigiumaakkat suliaqartitsiniarnerup tungaatigut sapinngisamik annerpaamik suniuteqarnissaat qulakkeerumallugu.

PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

ILLUT INITUSSUSII

Illoqarfiup immikkoortuini ineqarfiit pioreersut sanaartorfigiuminarsakkat nutaallu sanaartorfigiuminarsagaanngitsut iluanni illut initussuseqarnerat 31.12.1991-imeersoq takussutissianit 6 aamma 7-imit erserpoq.

Soorlu takuneqarsinnaasoq illoqarfiup immikkoortuisa pioreersut sanaartorfigiuminarsakkat iluini illunik initussuseqartitsineq annerusumik illoqarfiup immikkoortuinut A 3 aamma A 21-mut, illunik quleriaanik initalinnik 37-nik aammalu illunik siamasissunik-pukkitsunik/eqimasunik-pukkitsunik 194-inik sananissamut inissaqarfiusunut, atassuteqarpoq.

Naatsorsuutigineqarpoq 1992/1993-imi nunami-

nertap A 3-p iluani illut 18-it sananeqassasut. Illunik quleriaanik initalinnik ulumikkut sanasarnerp sukassusia malillugu pingaarnertut iluserisap illunut quleriaanik initalinnut initussuserititaata taamaalilluni 1994/1995-imi nungussimanissaa naatsorsuutigisariaqarpoq.

Kommuneqarfiup ineriartortitaanissaanut pilersaarummut siunnersuusiami siomatigut saqqummiunneqarsimasumi naatsorsuutigineqarsimavoq Aasianni inissanik illuliorneq matuma kingorna annertunerusumik pukkitsunik illuliornertut ingerlanneqarumaartoq.

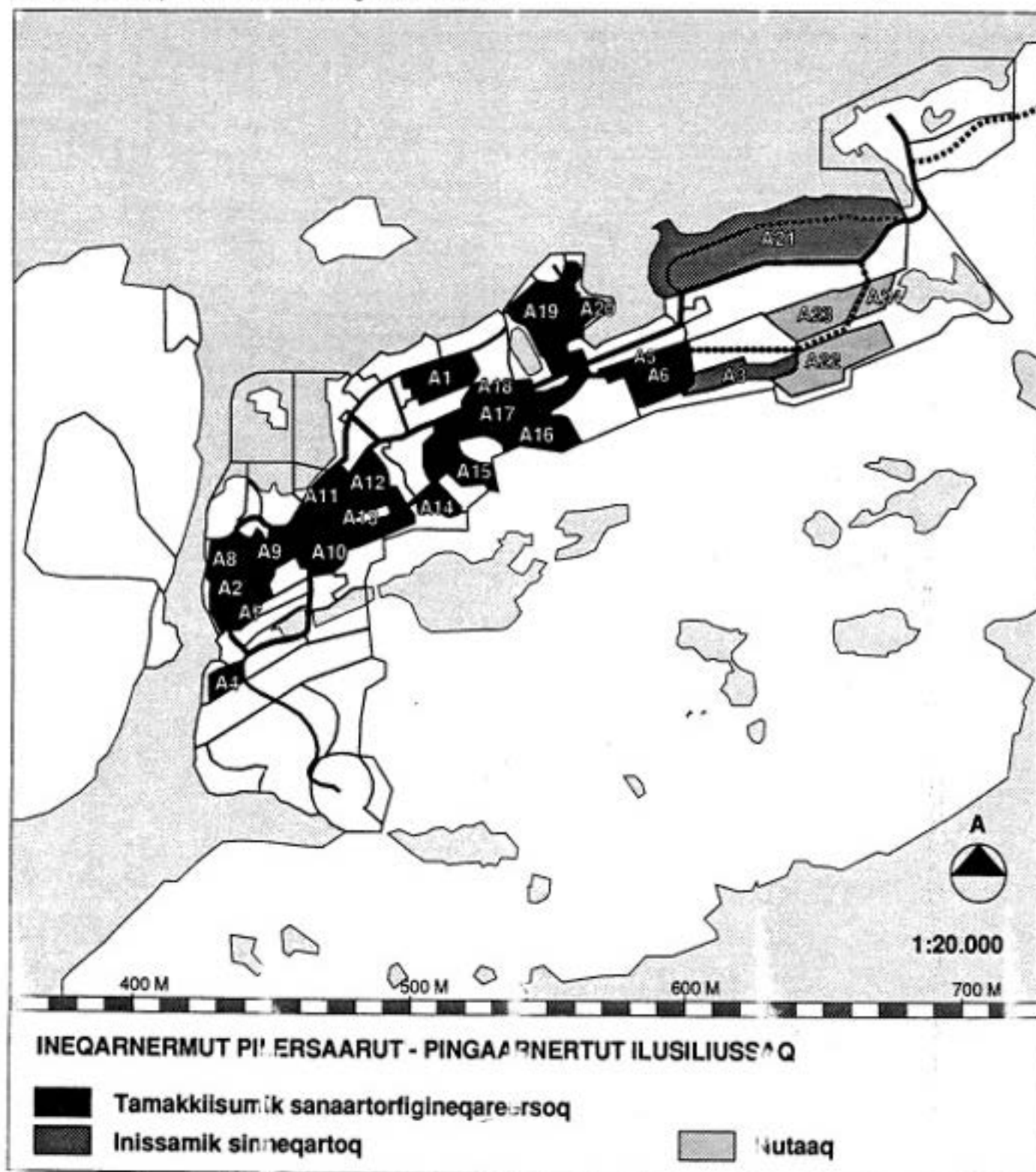
Kommuneqarfimmut pilersaarut pillugu tamanut ammasumik oqallinnermut atasumik namminersornerusut nalunaarsimapput, illunik siamasissunik-pukkitsunik illuliornermut 60/40 imal. 80/20 malillugit tapiissuteqartoqarnissaa ilimagi-

Imm. nr.:	Annert. ha.:	Inissiat suunneri	Inissaqassuseq inissiat amerl.	Inissaq sinner. inissiat amerl.	Oqaseqaatit
A 1	3,0	Quleriit	185	0	
A 2	2,3	Quleriit	106	0	
A 3	2,3	Quleriit	130	37	
A 4	1,2	Eqimattat/pukkitsut	32	0	
A 5	1,3	Eqimattat/pukkitsut	37	0	
A 6	4,5	Eqimattat/pukkitsut	108	0	
A 7	1,1	Siammasissut/pukkitsut	16	3	
A 8	1,4	Siammasissut/pukkitsut	18	1	
A 9	2,8	Siammasissut/pukkitsut	38	2	
A 10	2,8	Siammasissut/pukkitsut	40	4	
A 11	1,9	Siammasissut/pukkitsut	25	0	
A 12	3,2	Siammasissut/pukkitsut	40	2	
A 13	1,6	Siammasissut/pukkitsut	30	1	
A 14	1,2	Siammasissut/pukkitsut	20	5	
A 15	1,5	Siammasissut/pukkitsut	20	1	
A 16	3,2	Siammasissut/pukkitsut	35	7	
A 17	5,5	Siammasissut/pukkitsut	65	2	
A 18	1,1	Siammasissut/pukkitsut	18	2	
A 19	4,0	Siammasissut/pukkitsut	60	2	
A 20	1,8	Siammasissut/pukkitsut	22	2	
A 21	20,0	Siamm. - eqim. / puk. %	220	94	Suli sanaartorfissat piareersanngilaq.
A 22	5,3	Quleriit/eqimattat-pukk.	250	50	Suli sanaartorfissat piareersanngilaq.
A 23	3,5	Siammasissut-pukkitsut	70	70	Suli sanaartorfissat piareersanngilaq.
A 24	1,2	Siammasissut-pukkitsut	24	24	Suli sanaartorfissat piareersanngilaq.
Katill.	77,7		1.609	609	

neqarsinnaanngitsoq. Tamanna tunuliaqutarlugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunalbestyrelsimut peqqussuteqarsimapput ineqarnermut pilersaarut nalilersoqqinneqassasoq. Tamanna pissutigalugu kommunalbestyrelsi aalajangersimavoq pingaarnertut ilusissami nunap ilaanut ineqarfiusussanut nunaminertanik immikkoortitsisarneq allanngortinniarlugu imatut nuna-minertaq A 22 siamasissunikpukkitsunik illuliorfigisaanissamiit

illunik quleriiaanik initalinnik illuliorfigisassannorgorlugu allanngortinneqassasoq.

Matuma kingoma pingaarnertut ilusissami initususeqarnermik tamarmiusumik inissanut 600-t missaannut inissaqalerpoq, taamaannerullu pilersaarusiortuup nalaani inissanik 500-t sinnilaarlugit amerlassusilinnik pisariaqartitsinermik naatsorsuisimaneq qaangersimavaa.

Piffissap pilersaarusi orfiusup iluani naatsorsuk-
kamit amerianerusunik pisariaqartitsisoqalissa-
galuarpat isumaliutigineqarsinnaavoq nunap
ilaanik A 23 aamma A 24-mik atorluaaniameq
siammasissuniit-pukkitsuniit eqimasunut-puk-
kitsunut/quleriaanut allanngortinneqassaner-
soq, taamaaliornikkut initussuseqartitsineq inis-
saanik 100 miss. annertusisinneqarsinnaalluni.

PERIUSISSATUT PILERSAARUT - INEQARNEQ

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Illut affarleriit 5 Otto Rosingsvej						
Aasiaat kangiat 2-mi inissi- at 18, imm. 5.						
B-138-Imik nutarterineq						
Igalaanik plastinik taarsersuineq						
A 19-imi sanaartorfissamik piarsaaneq						
Aasiaat kangiat 2-mi inissi- at 18, imm. 6.						
Tipituumi nutarterineq (pilersaarusiomeq)						
Ingutserineq/illukunik pisiortorneq						
Illorput 93 arfinillit (komm. illullai)						
Illunik uiguleriinnik nutarterineq						
A 22-imi sanaartorfissamik piarsaaneq						
A 22-mi inissiat ukiumut 20-it (80/20)						

Aningaasallissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	12.289	15.448	8.693	2.293		
Namm. Oqart. tapissutiss.	9.794	12.200	5.700	0		
Komm. sanaart. aningaas.	2.495	3.248	2.993	2.293		

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassat kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pi-
lersaarusiitut ilanngussat

Q u o t e s a n d c o m m e n t s o n t h e p a g e s o f t h e r e p o r t .

**ANGALLANNERMUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Angallannermut pilersaarummut ilaatinneqarpoq Aasianni angallaffissatut nunniukkanut pilersaarut ataatsimoortoq, tassa imaappoq imaattunik allisaanissamut/pitsanngorsaanissamut pilersaarut:

- aqqusinermut pisuinnaallu aqqutaannut,
- peqatigiilluni angallatinut,
- umiarsualiveqarfiit, aamma
- heliportit/mittarfiit.

Aqqusernit pisuinnaallu aqqutaat pingaarnerusut nunniomerup tungaatigut namminersomerusuni teknikkikkut pisorta qarfiimmit pisortaaffigineqarput. Aqqusinernik pisuinnaallu aqqutaannik pilersitsinerit allat kommunep teknikkimut tunngasunut ataatsimiititaliaata ataanut taamatullu teknikkimut immikkoorto qarfiimmut atapput. Akisussaaffiit marluk taakkua akornanni killiusoq takussaasumik erseqqissuunngilaq, suliniutimmi atasiakkaat isumaqatigiinniarnikkut aalajangersarneqartarmata.

Ingerlatsinerut tungaatigut aqqusemit pisuinnaallu aqqutit pingaarnerusut aqqusernillu allat kommunep ataanut atapput.

Aasiaat illoqarfiat umiarsuarnit sinersuutinit ilaasartaataasunit helikopterinillu akuttunngitsumik nunaliffigineqarlunilu miffigineqartarpoq. Ukiukut nunaqarfiit akuttunngitsumik timmisartorfigineqartarput, taamatuttaarlu aasakkut nunaqarfiit marluk taakkua umiartorfigineqartarlutik.

Aasiaat illoqarfiata umiarsualivii angisuut marluk, umiarsuarnut imarpikkoorutitut talittarfik umiarsualivillu raajaleriffiup eqqaaniittoq, nunniuinikkut aserfallattaaliuinikkullu namminersomerusut ataannut atapput, kommunemi nunaminertanik pisassaqaqtitsinermik isumaginnittarmat.

Heliporti nunniomerup taamatullu ingerlatsinerup tungaatigut kalaallit Nunaanni Mittar eqarnerup ataaniippoq. Timmisartorfiginninneq Grønlandsflymit ingerlanneqartarpoq. Pissutsini isumaarsuinnermut tunngasuni Naalagaaffiup Timmisartortitsisoqarfiata aalajangersagai malinneqarput.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORTITSINERMILU SIUNNERFIIT

Aqqusernit ataqtigiliaat ploreersut pitsaassuseqarnermikkut assigiinngingaatsiaqaat, tassa aqqusernit usserutaasamik qallersukkanit 2-nik ingerlaffissartalinniit qaqqami narlorsakkami qamutit aqqutitut amitsunut. Aqqusernit ataqtigiliaarnerat takuss. 1-mit erserpoq assigiinngitsunullu pingasunut immikkoortitigaallutik:

- *illoqarfiup immikkoortuinut aqqusernit*, najugaqarfiusunik atassusiisut,
- *najugaqarfiit akomanni aqqusernit*, najugaqarfiusuni ataatsiikkaani angallannermik akullartit-siffiusut, aamma
- *najugaqarfinni aqqusernit*, sumiiffiup iluani aqquserniisut, illuatungimikkut annivissartaqarajungitsut aammalu aqqusernit taakkorpiaat sinerlugit najugalinnuinaq sulisunulluunniit naatsorsuussat.

Sumiiffinni aqqusernit ineqarfinnik kattussimattisusiisutut ilaapput najugaqarfiusunilu nunap ilaanik pilersaarusiinermut atasumik aalajangersarneqartarlutik. Taamaattumik najugaqarfiusuni aqqusernit najugaqarfiusuni nunaminertanik ataatsiikkaani sanaartorfigiuminarsaannermut periusissatut pilersaarutini ilaatinneqarput angallannermullu pilersaarummi ilaatinneqaratik.

AQQUSERNIT

Aqqusernit immikkoortitigaaffiat, aputaajaanisamat pilersaarummik malinnittoq, illoqarfiup immikkoortuini aqqusernit tungaat pillugu tassaavoq pingaarnersumik aqqusernitigut kangimut/kimmut atassuteqarnerit: Fr. Lyngesvej - Suulunguup Aqquserna - Peter Siegstadsvej - Pujooriarfik - Pujooriarfiup Saqqaa - Tipitooq Kangilleq illoqarfiup immikkoortuini marlunni aqqusernit sangunerinik atassusiisut: 1) kitaat-tungimut: anguffik: Koorunnguaq - Sissakkoo-riak - Killipaat - Ikerasannnguaq - Poul Bjergs Vej - Atuarnittaamat - Aqquserniisuaq (aamma Killipaat) 2) anguffik qiterleq: Aqquserniisuaq - Qaqqap Tunua - Sanipik. Wille Brandts Vej illoqarfiup immikkoortuani aqquserniisut sangunerivaa.

Najugaqarfiusuni aqqusernit taagorneqartut ukua najugaqarfiusumi angallannernik akullarsaapput: Kangerlunnguamut, Niels Egedes Vej, Pottersvej, Tipitooq, Johs. Dorfs Vej, Hans Lyngep aqquserna Qimmeqarfillu.

AQQUSERNIT ATAQTIGILIAAT ALLILERNISSAANNIK PISARIAQARTITSINEQ

Piffissap pilersaarusiisut nalaani aqquserniit ataqtigiliaat allilernissaannik pisariaqartitsineq takuss. 1-mit erserpoq.

Namminersornerusut aningaasaliissuteqarner-nut pilersaarutaanni ilaatinneqalemissaq siunertaralugu aqqusernik ataqtigiliaanik allilerinissat tulleriinnilersornissaannut tunngaviusutut unikkallarissani imaattuni aqquserniissanik nu-taanik agguarisoqarsimavoq:

Allilerinerup immikkoortua siulleq

- Najugaqarfiusumi aqqusernik Aadarujuup Aqqusermanik illoqarfiup immikkoortuani aqquserniisut atassuseqartussamik inaar-saneq (allil. immikk. aappa).

- Nunap ilaani A 21-mi najugaqarfiusumi aqqusernik Qimmeqarfimmik nangilluni allilerineq.

Allilerinerup immikkoortuisa aappaat

- Illoqarfiup immikkoortuani aqqusernik allilerineq Wille Brandtsvejimiit nunap ilaanut A 22-mut.

Allilerinerup immikkoortuisa pingajuat

- Qallersuusiinermik inaar-saneq taamatullu Pujooriarfik sinerlugu pisuinnarnut aqqutissamik/pisuinnaat aqqutaannik pilersitsineq.

Allilerinerup immikkoortuisa sisamaat

- Illoqarfiup immikkoortuani aqqusernik kangilermik illoqarfiup immikkoortuani aqquserniit Pujooriarfimmik atassuseqartussamik nangilluni allilerineq.

Allilerinerup immikkoortuisa tallimaat

- Qallersuusiinermik inaar-saneq taamatullu Pujooriarfik sinerlugu pisuinnarnut aqqutissamik/

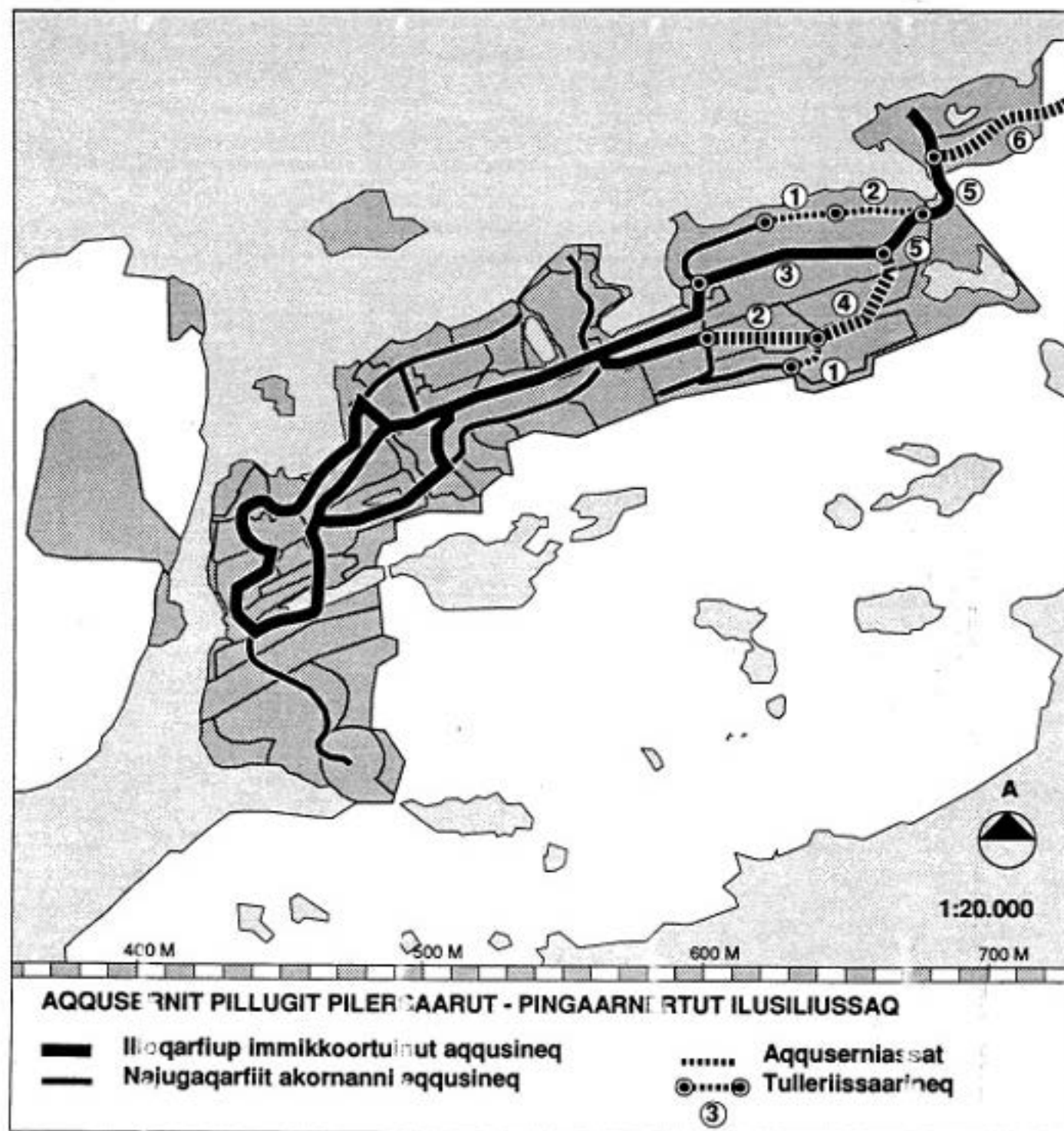
pisuinnaat aqqutaannik pilersitsineq illoqarfiup immikkoortuani aqqusinermut kangillermut nutaamut atassusiiffimmiit aalisakkanik suliffissuarmut.

Allilerinerup immikkoortuusa arfernat

- Illoqarfiup immikkoortuani aqqusinermit nangiluni allilerineq. Siullermik nunap ilaa B 14 inuus-

sutissarsiorfinnik ingerlassivik pilersuiffigiumalugu. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu E 4-mi mittarfittaassamut palligussinnaalersitsinissaq siunertaralugu.

Allamik taasaqartoqarsimanngippat naatsorsuutigineqarpoq illoqarfiup immikkoortuani aqqusinermit kataqatigiiaa najaqarfiusunilu aqqusi-

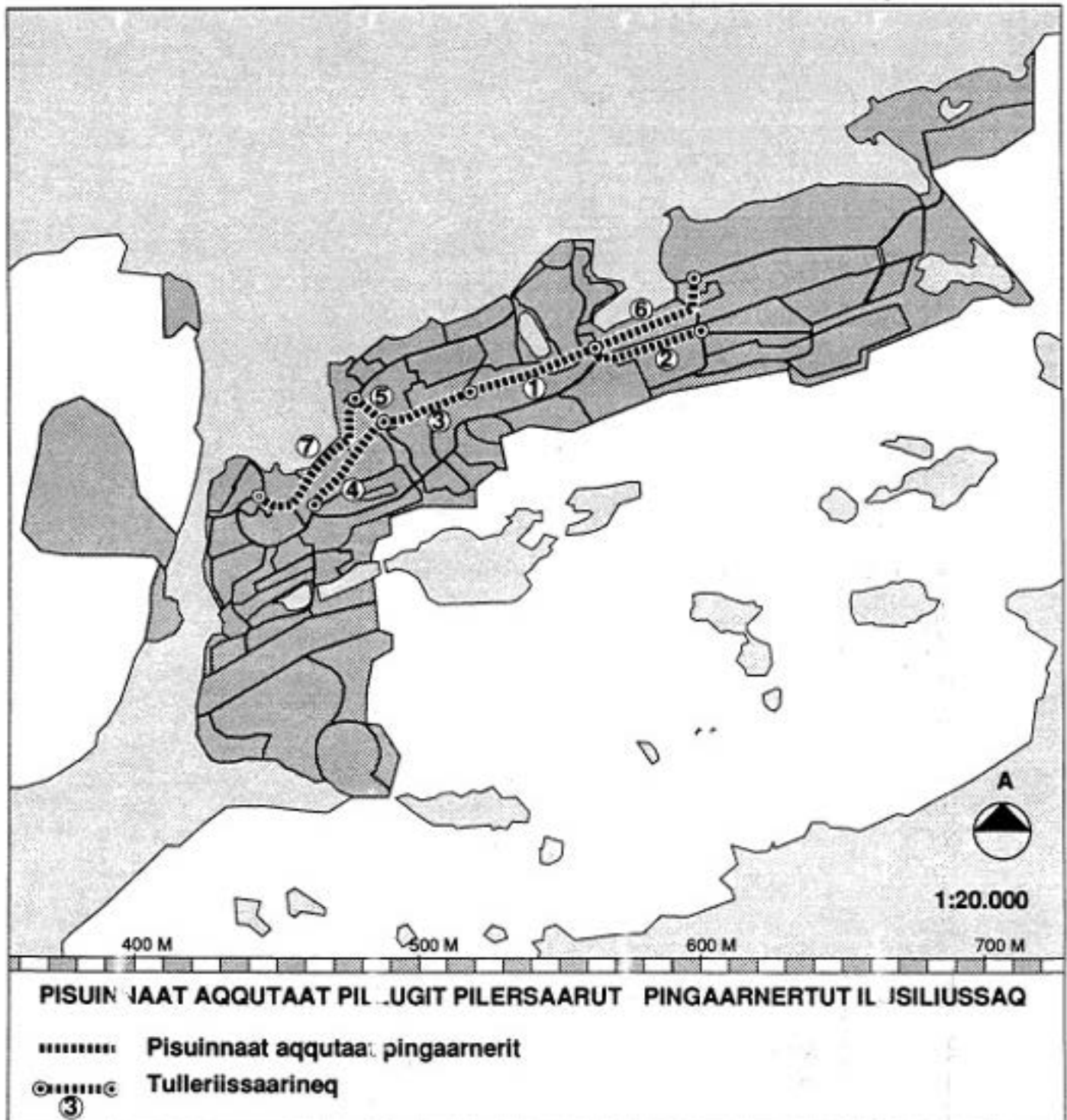

Takuss. 1 - Aqqusernit pillugit pilersaarut

nernik ataqatigilaanik pitsanngorsaaneq pitsaasuseqartitsinissat, „Kalaallit Nunaata illoqarfiini aqqusernit“-ni aammalu „Kalaallit Nunaanni nunaqarfinni aqqusernit“-ni taamanikkut GTO-mit sullarineqarsimasuni aalajangersarneqarsimasut naapertorlugit pissasoq.

PISUINNAAT AQQUTISSAAT ATAQATIGILAARTUT

Pisuinnaat annernmik aqqusinerni angallaffiusuni taakkualu sinaat sinerlugit nunaminertanilu illulliat akornisigut angalaartarput. Angallaffiup ulornarnerpaaffiani, pisuinnaat biilillu ataatsimut angallaffianni, Aqqusinersuaq sinerlugu immap

Takuss. 2 - Pisuinnaat aqqutaat pilugit pilersaarut

tungaatigut pisuinnarnut aqqusiortoqarsimavoq amitsumik.

Pisuinnaat aqqutaannik ataqtigivissukkuutaa-nik peqanngilaq, qaninnersiuillunili aqqutigine-qartartut amerlaqisut ingerlavigiuminarsarneqa-riartuaarsimapput immiinertigut pisuinnarnullu ikaartarfinnik pilersitsinertigut. Pingaartumik ma-juartarfiit, annermik aqqusinernik kangimut-kim-mut angallaffiusunik atassusiisut, kommunemit sanatinneqarsimasut pisuinnarnut pingaarute-qarput, aqquserngimmi taakkua portussutsikkut assigiinneqsisunik nalleqqatigiiffeqarmata.

Aqqusemit sinaasigut pisuinnarnut aqqutissiat, pisuinnaat aqqutaat majuartarfiillu taagorneqar-tut pisuinnaat aqqutaannik pingaarnernik ata-at-simut taaguuteqartinneqarput.

Palligussinnaanissap isumannaatsuutitsinissallu tungaatigut pisuinnarlutik angallattunut pissutsit pitsanngorsarnissaat siunertaralugu illoqarfiup immikkoortuini aqqusemit pioreersut pilersaa-rusiugaasullu sinerlugit pingaarnerusutigut pisu-innaat aqqutissaannik pingaarnernik pilersitsi-nissaq kommuneqarfimmut pilersaarummi siu-mut aaqqissorneqarsimavoq.

Illoqarfiup immikkoortuini aqqusinertaassat tu-ngaatigut kommuneqarfimmut pilersaarummi naatsorsuutigineqarpoq siunissami nunniuinis-sattamarmik aqqusernup sinaatigut pisuinnarnut aqqutissanik/pisuinnaat aqqutissaannik pilersit-siffiujumaartut.

Illoqarfiup immikkoortuini aqqusemit pioreersut sinerlugit pisuinnarnut aqqutissanik pingaarn-ernik allilerinissamiktulleriinnilersuinissamut tun-gavissatut namminersornerusut aningaasa-liissutissanut pilersaarutaanni ilaatinneqalernis-saq siunertaralugu pisuinnaat aqqutissaannik pingaarnernik nunniuinissaq allilerinermi immik-koortunut imeattunut agguataarneqa simavoq:

Allilerinerup immikkoortua siulleq
- Suulunnguup Aqquserma sinerlugu Frederik Lyngesvej-imiit Wille Brandtsvej-imut aqquser-nup sinaani pisuinnarnut aqqummik/pisuinnaat aqqutaannik pilersitsineq.

Allilerinerup immikkoortuisa aappaat
- Wille Brandtsvej sinerlugu pisuinnarnut aqqum-mik/aqqusininnuamik pilersistineq.

Allilerinerup immikkoortuisa pingajuat
- Frederik Lyngesvej sinerlugu Koorunnguamit Suulunnguup Aqqusermanut pisuinnarnut aq-qummik/aqqusininnuamik pilersitsineq.

Allilerinerup immikkoortuisa sisamaat
- Aqqusernsuaq sinerlugu Frederik Lyngesvej-imiit Qaqqap Tunuanut pisuinnarnut aqqummik/aqqusininnuamik pilersitsineq.

Allilerinerup immikkoortuisa tallimaat
- Koorunnguaq sinerlugu pisuinnarnut aqqum-mik/aqqusininnuamik pilersitsineq.

Allilerinerup immikkoortuisa arfernat
- Peter Siegstadsvej sinerlugu Wille Brandtsvej-imiit Qimmeqarfimmut pisuinnarnut aqqummik/aqqusininnuamik pilersitsineq.

PEQATIGIILLUNI ANGALLATTI

Umiarsuit sinersortaait ilaasartaataasut aasaa-nerani avannamukarnermi taamatullu kujam-mukarnermi sap. akunneranut 4-riarlutik Aasi-aat nunaliffigisarpaat. Nunaqarfinnik sullissineq aasaanerani pisarpoq pigisaqarfimmi angallatit sap.ak. sisamariarlutik aallartarnerisigut.

Helikopterit aasaanerani ukiuuneranilu sap. a-kunnerannut 9-riarlutik miss. Aasiannut tikittar-put, ukiuuneranilu kommuneqarfiup iluani nuna-qarfiit taakkua marluk sap. akunnerannut marlo-riarluni timmisartorfigineqartarlutik. Taamatut-taaq attatorsinnaanermut ukioq kaajallallugu pe-riarfissaqarpoq.

Atuartunik busseritsinermik aaqqissuussap, ul-laakkut ulikkullu ingerlasartup taamatullu piffis-sani aalajangersimasuni raajalerif immuttassan-gaanniil sulisunik assartuisarneq up saniatigut ilaaffiusinnaasunik busseritsisoqarneq ajorpoq.

Angallascinerup annertunersaa taxaatillit nam-minersorut taxaataannit, 1.1.1991-imi 17-iusunit ingerlanneqarpoq.

UMIARSUALIVEQARFIK

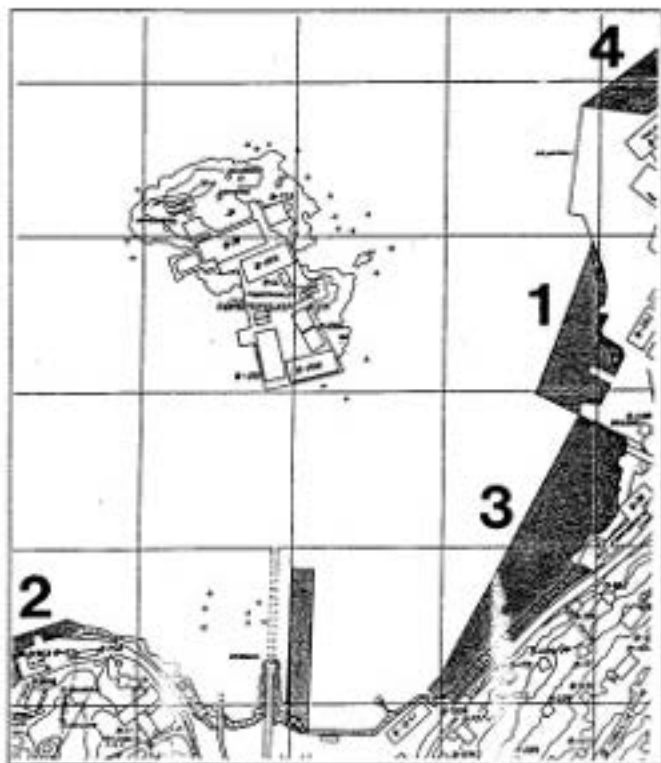
Kalaallit Nunaanni usinik angallassinermut atasumik Aasiaat Qeqertarsuup Tunuani illoqarfinnut containerinik angallassinermut Avannaanullu usinik angallassinermut aqqusaariffittut toqqarneqarsimavoq.

Tamanna pissutigalugu 1993/1994-imi umiarsuarnut imarpikkoorutitut umiarsualivik allilerneqartussaavoq, tak. takuss. 3.

Umiarsuarnut imarpikkoorutitut umiarsualivimik allerineq peqatigalugu ilaasunik angallassinermut umiarsualiveqarnikkut pissutsinik iluaarsaasoqassaaq aammalu pissutsit umiatsiaaqqanik aalisartartut pisaminnik nunnigussisarnerrannut pisaminnillu nioqquteqarneranni tuniniaannermut tunngasut pitsanngorsaavigineqassallutik.

Matuma saniatigut umiarsualiveqarfimmi allilernissat/nutaamik sanaartugassat imaattut pisari-aqartinneqarput:

1. Tankeqarfiup eqqaani sissiukkap nuuanik nu-

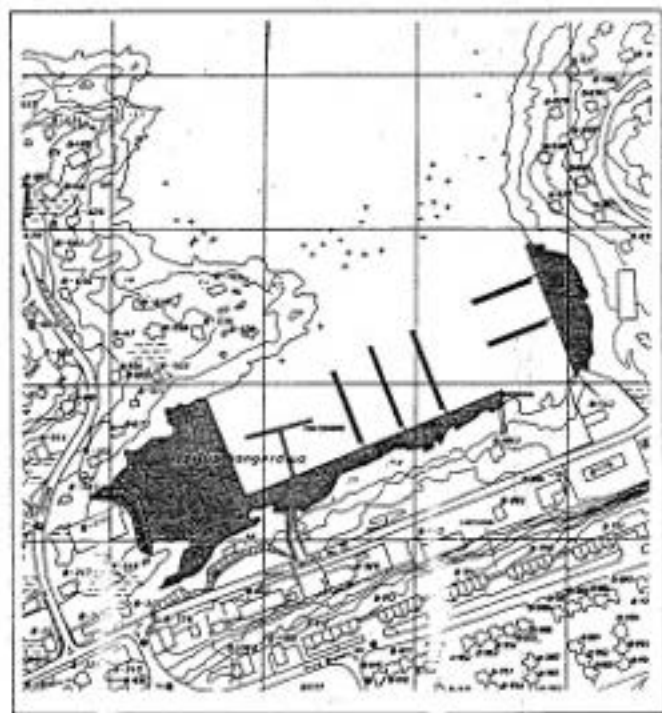
Takuss. 3 - Umiarsualivinnik piorsaanissamut pilersaarutit

Takuss. 4 - Umiarsualivinnik piorsaanissamut pilersaarutit

tarterineq, tak. takuss. 3.

2. Tulattarfiliorneq taamatullu aalisakkanik suliffissuup eqqaani aalisariutitut umiarsualivissa-

Takuss. 5 - Umiarsualivinnik piorsaanissamut pilersaarutit

mik (qassutitut panersiivik/iluarsaavik) iluarsar-
tuussineq, tak. takuss. 4.

3. Umiarsuarnut imarpikkoorutitut umiarsuali-
viup umiarsualiorfiullu akomanni umiatsiaaq-
qanut umiarsualiviullunilu nunalittarfiliorneq, tak.
takuss. 3.

4. Umiatsiaaqqanut umiarsualiviliorneq Tipituup
Kangerluata eqqaani nunatalimmik (qassutitut
panersiivik/iluarsaavik), tak. takuss. 5.

5. Aalisakkanik suliffissup eqqaani suliffissua-
qarmermi sioqqanillu usingiaanermut tallittarfis-
samik pilersitsineq, tak. takuss. 4.

Pissutsinik umiarsualiveqarnermut tunngasunik
pitsanngorsaanissat allilerinissallu tulleriaarlugit
taagorneqarmerisa kommunalbestyrelsip suliniu-
tinik tullerinnilersuigallanera nalunaarpaat nam-
minersomerusullu aningaasaliissuteqamissanut
pilersaarusiorterannut sanaartugassatut kis-
saatigisanik nalunaartuginninnermut tunngaviu-
tinneqarumaarlutik.

HELIKOPTERIT MITTARFIAT

Maannakkut helikopteritut mittarfiusoq helikop-
terimik angallannermit piumasarisaasunik ta-
makkiisumik naammassinnissinnaalluarpoq. He-
liportip inissisimanera angallannermik isuman-
naarinnermut isumap tungaanit isigalugu qitiu-
sumut inissilluagaavoq. Taamaattorli inissinne-
qarsimanera Aasiaat kitaatungaanni illoqarfiup
nangilluni ineriartortinnissaanut akomutaasori-
narsinnaalluni, taamatuttaarlu heliportimik mik-
kiartortiginnittarneq tassanngaanniillu tingisar-
neq ilaatigut Qorlortunnguani nuna ineqarfiusoq
akulikitsunik illuliorfigisaq qanillugu pisarluni, ilaa-
tigullu nuna imissarsiorfiusartoq inuunermut pi-
ngaarteqaqisoq qulaaqquasarlugu. Taamaat-
tumik heliportimut mikkiartortillun tassannga-
anniillu tinginnermi ajutoorneq ajoqut aangaartunik
nassataqararsinnaavoq.

ANGALLANNERMUT POLITIKKI

Kommunalbestyrelsip pingaamertut angallannermut politikkerisakkut anguniagaraa qulakkiisallugu angallannerup ajornangitsumik, akikitsumik isumannaatsumillu ingerlanneqarnissaa. Pingaartumik angallaffiit ataasiakkaat tungaati-gut ilaannaasumik anguniakkat imaattut aqqu-tigalugit tamatuma siuarsanissaa kommunalbestyrelsip kissaatigaa:

AQQUSEMNIT ATAQATIGILAAARTUT

Illoqarfiit immikkoortuini aqqusemnemik ataqatigilaartunik najugaqarfiusunilu aqqusemnemik ata-qatigilaartunik allilerineq nunaminertanik nutaa-nik inuussutissarsiornernup inissaqarniarnellu tungaatigut sanaartorfigiuminarsaanissaaq ingerlaqatigalugu pissasoq. Illoqarfiup immikkoortuini aqqusinernit ataqatigilaartunik siunissami allilerinerit anillaaffissaligaanngitsunik aqqusinnornerusariaqarput, illoqarfiullu immikkoortuini aq-qusinernut pioreersunut suli amerlanerusunik qamutitut anillaaffissior-toqamissaa akuerineqartariaqanngilaq. Ajornangikkaangat qamutit anillaaffissaasa amerlassusaat ikilisinnaimeqartariaqarput.

Pissusiusunik pitsanngorsaaniarnernup pisin-narlutillu angalasunut isumannaatsuutitsiniar-nernup ilaatut siunissami illoqarfiup immikkoortuini aqqusemnit najugaqarfiusunilu aqqusemnit tamar-mik aqqusemnip sinaatigut aqqusininnuallugit/pisuinnaarnut aqqustissalerlugit aqqusemnillu qaammaqquserlugit suliarineqartariaqarput.

Eqiterusimaffiusuni avatangiisigisanik pitsanngorsaaniarnissaaq siunertaralugu isumaliutigisariaqarpoq bililnik angallanneq allanngortittaria-qassanersoq nunaminertat eqiterusimaffiusut ilaannit angallannerup millisinnaissaa angallat-toqarunnaarsitsivinnissarlunniit siunertaralugu.

Taamatuttaaq, ineqarfiusuni avatangiisinik pitsanngorsaaniarnernup angallannermillu isuman-naatsuutitsiniarnernup ilaatut, isumaliutigisaria-qarpoq aqqusinermi pingaarnermi Suulunguup Aqqusemani pisuinnaat ilkaarfissaannut atasu-nik aammalu nunap ilaani ineqarfiusuni sukkaannerulersitseriaatsinik pilersitsisoqassanersoq.

AQQUSEMNINNGUIT/PISUINNAAT AQQU-TAAT

Pisuinnaarlutik angallattunut oqinnerulersitsiumal-luni angallattunilu isumannaatsuutitsinissaaq siu-arsarumallugu pisuinnaat aqqustissaannik ata-qatigilissunik aalajangersaasoqarlunilu allileri-soqartariaqarpoq tassaasussanik aqqusemnit si-nerlugit pisuinnaarfissat aamma/imaluunniit pisu-innaat aqqustissaat immikkut aqqustillit, illoqarfiit immikkoortuisa ataasiakkaat akomanni aamma-lu ineqarfiit qiterisatullu eqiterutitsiffiit akomanni atassuteqamermik pisuinnaarnut qulakkeerutaa-sunik/isumannaarusisunik.

Siullermik illoqarfiup immikkoortuini aqqusemnit ata-qatigilaartut pioreersut sinerlugit pisuinnaar-fissaliornertigut/pisuinnaat aqqustissaannik nun-niunertigut pisuinnaarnut aqqustissanik pingaar-nerusunik ata-qatigilissunik allilerinissaaq kommu-nalbestyrelsip kissaatigaa, tak. takuss. 2. Illoqar-fiup immikkoortuini aqqusemnit ata-qatigilaartut pioreersut sinerlugit pisuinnaarfissalorsomissaat/pisuinnaat aqqustissaannik pilersomissaat anner-tuumik annertussusilimmik naammassinearsin-naanissaa naatsorsuutigineqarpoq suliaqartitsi-nissanik sulissutiginninnertigut immikkut ittutigut, tak. inuussutissarsiornermut pilersaarut.

Qimussit ingerlavissaannik qulakkeerinissamut nunaminertanik naammattunik siunertarisamullu naleqquttuni inissisimasunik immikkoortitsiso-qartariaqarpoq.

Aqqusemnit pingaamertut angallaviusartut pisuin-naallu aqqustaasa pingaarnernit akomanni paar-langaffinnut atasumik angallattunut malittarisas-saqartitsinissanut/sukkaallisitseriaasissanut periarfissaqarnera misissuiffigisariaqarpoq.

Sikkilertunut aqqustissanik pilersitsisoqamissaa naatsorsuutigineqarngilaq.

QAMUTINIK MOQOORILINNIK INISSI-SARNERMUT TUNNGASUT

Angallannermik isumannaatsuutitsinissaaq pisu-

tigalugu illoqarfiup immikkoortuini aqqusernit sinerlugit qamutiniq motoorilinnik inissiisoqartannginnissaa kommunalbestyrelsip kissaatigaa.

Illoqarfiup nunaminertaani pioreersuni qamutitut motoorilinnut inissiisarfiliorinissamik pisariaqartitsisoqarnera illoqarfiup immikkoortuiniq pilersaarusiornermut atasumik piviusumik nalilersorneqartariaqarpoq.

Tamatumunnga atassuteqartumik pingaartumik nunaminertani qiterisatut sanaartuiffiusuni qamutitut motoorilinnut inissilivit misissuiffigineqqisaartariaqarput.

PEQATIGIILLUNI ANGALLATIT ILAAF-FISSAT

Assaartuutiniq akikitsunik ilaaffissaqarsinnaanissaq qulakkeerumallugu bussetitsinerup isorartussutsit ilaanni aalajangersimavissumik bussetitsinertut ingerlassilemissamut allilernissaa eqqartorneqalersinnaavoq/pisariaqalersinnaavoq. Matuminnga pisariaqartitsineq illoqarfiup kangiatungaani ineqarfeqarnikkut inuussutissarsiuteqarfeqarnikkullu allilernissaa eqqarsaatigalugu malittuinnarmik malinnaaffigisariaqarpoq.

MITTARFIK

Silaannakkut angallanneq helikopterimik angallannertulli annermik silap pissusaasa tungaannut malussaritsigivoq.

Silamik pissuteqartumik aallanngitsoortarnerpassuit ajugaaffigiimallugit/ingalanniarumallugit ilaatigut Aasianni inuussutissarsiornikkut ineriartorneq tapersersorumallugu ilaatigullu innuttaasut pitsaanerusumik sulissunneqarnissaat qulakkeerumallugu taamatullu illoqarfiup pilersaarusiornernut tunngasut pissutigalugit matumunnga ilanngullugit avatangiisinut, isuma naatsuutitsinissanut ammalu piffissaq ungasinerusoq eqqarsaatigalugu illoqarfiup ineriartortinnissaanut tunngasumik pingaartitassat, kommunalbestyrelsip ræfaleriffiup kitaani 1,5 km-inik ungasitsigisumi timmisartunut suluusalinnut mittarfissamik pilersitsinissaq pillugu pilersaartutisat salliuilluinnarpai.

Anguniagarisat taanna siuarsarumallugu siunisami mittarfeqarfissap tungaannut aqqusinermik atassusiisussamik nunniunerit ingerlateqqinneqarumaarput.

PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

AQQUSINERNUT PISUINNAALLU AQQU-TAANNUT PILERSAARUT

Angallannermut politikkerisaq tunuliaqutaralugu pingaarnertut ilusissami aqqusinermut pisuinnaallu aqquataannut pilersaarut tamarmiusoq aalajangersagaavoq, tak. takuss. 1 aamma 2.

Illoqarfiup immikkoortuini aqqusernit ataqtigiiat imatut allilernissaat siunnersuutigineqarpoq, Wille Brandtsvej-i Pujooriarfik, Pujooriarfiup Saqqaa aammalu Peter Siegstadsvej peqatigalugit illoqarfiup kangiitungimut immikkoortuani aqqusernup sanguneranut nutaamut ilanngunneqassasoq. Ineqarfiit nutaanerusut illoqarfiup kujammut kangiutungaaniittut tamavimmik aqqusinermik taassuminnga aqqusineqartinneqarmata siunnersuutigineqarsimavoq aqqusernup KNI-p, B 998, saniatigut aammalu Peter Siegstadsvej'imil Wille Brandts Vej'ip killingatigut/paavatigut ingerlavianik nuussinikkut angallannermik sukkaanerulersitsisoqassasoq. Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq aqqusineq pisuinnarfissalerlugu pilersinneqassasoq.

Taamatuttaaq pingaarnertut ilusissami illoqarfiup immikkoortuani aqqusinermik atassusiisumik kangimut nunaminermut siunissami inuussutissarsiorfittut atugassanut mittarfeqarfissamullu ingerlasumik uiguinissaq takutinneqarpoq.

Kiisalu illoqarfiup immikkoortuani kangillermi Qimmeqarfiup Pujooriarfiup Saqqaa aammalu Tipituumi Kangillermi killigisamik tallisitsinikkut najugaqarfiusuni aqqusernup sanguneranik pilersitsinissaq illoqarfimmik ineriartitsinissamut tunngavissaavoq.

Illoqarfiup nunataani pioreersumi pingaarnersutut pisuinnaat aqqutissaannik pilersiteriaasisaq aalajangersarneqassaaq tassaaq sunik illoqarfiup immik koortuini tamani aqqusernit sinaasigut aammalu najugaqarfiusuni aqqusernit isorartussusiisa ilaanni pisuinnarfissat/pisuinnaat aqqutissaat.

Sumiiffinni aqqusernit sinaasigut pisuinnarfissa-

nik pilersitsinissap pisariaqarnissaa ilimagineqanngilaq.

Aqqusinermik ataqtigiiartunik siunissami pisariaqartutugit allilerisinnaasamissat qulakkeermallugit aqqusinniormi killissanik aalajangersaasoqassaaq illoqarfiup immikkoortuini aqqusernit sinerlugit 20 m-inik najugaqarfiusunilu aqqusernit sinerlugit 15 m-inik. Aqqusinniormi killissat aqqusernup qeqqaniit uuttorlugit 10 m-iussapput taamatullu 7,5 m-iussallutik.

ILLOQARFIUP QEQQA

Ingerlataqarfinnik inunnit ornigarneqartarmikkut pingaarutilinnik tassa pisortat namminersortullu sullissiffinik taamatullu umiarsuit imarpikoorutit talittarfianni ingerlatanik aammalu illuutiniq eriaqisarialinnik illoqarfiup qeqqani eqiterusimatitsineq eqiteruffiullutik qitiusunik illoqarfiup qeqqanik tamarmiusumik pilersaarusiormi ilanngussiniarnermut tunngaviuvoq. Matuma saniatigut illoqarfiup qeqqata angallavigineqarnera sukumiinerusumik oqaluuserineqarumaarluni.

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - ANGALLANEO

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Umiarsualivimmik containerileriffimmik porsaaneg						
Aqqusinernik annertusaa-neq - imm. 1						
Aqqusinernik annertusaa-neq - imm. 2						
Aqqusinernik annertusaa-neq - imm. 3						
Aqqusinernik annertusaa-neq - imm. 4						
Aqqusinernik annertusaa-neq - imm. 5						
Pisuinnaat aqq. pingaarnernik porsaaneg, imm. 1						
Pisuinnaat aqq. pingaarnernik porsaaneg, imm. 2						
Pisuinnaat aqq. pingaarnernik porsaaneg, imm. 3						
Pisuinnaat aqq. pingaarnernik porsaaneg, imm. 4						
Pisuinnaat aqq. pingaarnernik porsaaneg, imm. 5						
Pisuinnaat aqq. pingaarnernik porsaaneg, imm. 6						
Tankeqarfiup talittarfianik nutarterineq						
Aalisakkanik suliff. eqqaatigut aalisariutinut talitt.						
Amutsiviup eqqaatigut umiatsialiviliorneq						
Tipituuq Kangerluani umiatsialiviliorneq						
Talittarfiliorneq, sioqqanik sullivinnullu nioqqaavimmik						

Aningaasaliisaatut pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	29.180	6.300				
Namm. Oqart. aningaasal.	29.180	6.300				
Komm. sanaart. aningaas.	0	0				

Ingerlats nermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit, immikkortukkuutaanut pilersaarutinut ilanngussat

**AVATANGIISIT PILLUGIT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Avatangiisinut pilersaarummut ilaapput imermik atomikumik/igitassamik kuutsitsinerup, eqqaa-vilerinerup tungaatigut taamatullu uuliap kemika-liellu perluuinik peersinermut atasumik kom-munep suliaqarneri.

Avatangiisinut tunngasut avatangiisinik illersui-nissaq pillugu ileqqoreqqusamit nr. 12-imit 1988-imi decembarip 22-neersumit malittarisassaqaar-tinneqarput. Ileqqoreqqusaq silaannarmik, imer-mik/immamik, sikumik nunamillu mingutsitsina-veersaanissaq pillugu aalajangersakkanik ima-qarpoq.

Pingaamertut sanaartorfigiuminarsaaneq, ma-tumunnga ilanngullugu imermik atomikumik kuut-sitsineq, sanaartuinerup tungaatigut Sanaartor-titsiviit ataannut atavoq.

Kommuneqarfimmi avatangiisinut tunngasut tek-nikkimut immikkoortoqarfimmit oqartussaaffigi-neqarput.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

IMEQ IGITASSAQ

Aasiannut tunngasumik imermut igitassamut pilersaarut atuuttoq 1984-imi taamanikkut GTO-mit suliarineqarsimavoq. Pilersaarummut ilaapput illut sanaartukkat pioreersut piffissallu tamatumaa nalaani illoqarfiup immikkoortui ineriartortitassatut pilersaarusiukkat ullumikkullu atuuttumik igitassat ataqtigiiartumik kuuffisalersugaanerisa assiliomerinik taamatullu kuuffiliat ataqtigiiartut illuliorfioreersoq tamarmi-
usoq taamatullu illoqarfiup immikkoortorilerumaagai nutaat ilanngullugit allilerinissamut siunnersuummik imaqluni.

Eqqakkat aqutissaannik kussiuiffigeriikkat takussutissiamit 1-imit erseput pingaernerusutigullu atorfeqarfiit anginerusut tamarmik, illuliat quleriaannik initallit taamatullu nutaanerusunik illuliorfigisat allat tamarmik ilanngunneqarsimapput.

Kisiannili illunik sanaartukkat pisoqaanerusut tamangajavimmik tassaasut illut ataasiakkaat illullu affarleriit eqqakkat aqutissaannik kussiuiffigineqarnikuunngillat. Illulianit taakkunaannga amerlanngitsuinnaat imermik ukioq kaajallallugu pilersugaammata, ullumikkut imermik igitassamik qasertumik ineqarfiit, nunaminernitt sanaartorfigisaanngitsut qanittuinut toqqartumik kuutsitsisoqangaatsiartaqaaqtamatuma nassarisaannik peqqinnissap takujuminartuutitsinisallu tungaatigut taamatullu serminnguunnernik ajomartorsiuteqarfiusunik.

Nunaqarfiit ullumikkut eqqakkanut aqutissanik kussiuiffigisaanngillat. Nunaqarfinnut pilersaarutini 1988-imi sulirinninnermut atasumik erngup qasertup igitassap ruujoritigut kuutsinneqartalernissaa pillugu kissaateqarnermik saqqummiussisoqarsimavoq.

IMMAMUT KUUTSITSINERMUT TUNNGASUT

Imeq igitassac tamarmi salinneqarsimanani imaanut kuutsinneqartarpoq. Erngup igitassap

kuutsinneqamerata immanik avatangiisinik sine-riammut qanittunik sunniisarni pillugit paasisutissanik nalilersuinernilluunniit pigisaqartoqanngilaq.

UULIAP KEMIKALIELLU PERLUKUINIK INISSIISARNEQ

Uuliap kemikaliellu perlukuinik suliarisaqartarnek perlukut katersorneqamerisigut kemikalienullu inissiivimmu, eqqaavimmu atasumik iluarsartuunneqarsimasumut, toqqorsinertigut pisarpoq.

Kemikaliet uuliallu perlukui paarititat/toqqortat qanoq pineqarumaarnissaat maannakkorpiatq sulii aalajangiivigineqarsimanngilaq.

EQQAGASSANIK EQQAANEQ

Eqqagassanik eqqaanermut ilaapput ulluunerani unnuakkullu eqqagassanik peersinerit taamatullu saviminikunik saffiugassakunillu peersinerit.

Ulluunerani eqqagassat qamutaatilik suliassamik namminersuutiginnilluni ingerlassisumit katersorneqartarput eqqaavimmullu, illoqarfiup kujarmut kangimut immikkoortuaniittumittumut, inissinneqarlutik.

Nunaminertaq ullumikkut eqqaaviusussatut immikkoortitaq taanna ukiorpaalussuarnut naammaakkumaarpoq.

ANARTARFILERINEQ

Anartarfilerinermi eqqagassat kommunep eqqaasuini katersorneqartarput anartarfileriffimmullu ingerlanneqarlutik, tasanilu imaanut iginneqarlutik.

Ilimagisar aqarpoq anartarfilerisarneq eqqakkat aqutissaannik kussiuisarnep a nertusiartornera ilutigalugu milleriarumaartoq.

AVATANGIISIT PILLUGIT POLITIKKERISAQ

Kommunep avatangiisinut politikkerisaani anguniakkat pingaarnersaraat peqqinnissamut tunngasunik illoqarfimmilu avatangiisinik pitsanngorsaaniisaaq taamatullu pinngortitamik mingutsitsinaveersaarnissaq.

Kommunalbestyrelsip kissaatigaa siunnerfiusoq taanna annermik imaattut tungaatigut siuarsarneqassasoq:

- Aasiaat illoqarfiani eqqakkat aqqutissaannik kussiunerup allilernerqameranut imermik igitassamik illuneersumik tamarmiusumik kussiulluni imaarsaanermik ilaqassasoq.

- nunaqarfinni imermik igitassamik qasertumik kussiulluni imaarsaanermut ruujorinik pilersitsisoqarsinnaanera misissorneqassasoq,

- eqqakkanik immikkoortiterisoqartalissasoq aammalu perlukut saffiugassanit saviminernillu pisut savimikuliarineqartalissasut,

- perlukunik ikuaallaasarfiliorqassasoq, aamma

- uuliakumik saligisarfissamik pilersitsisoqassasoq.

Kommunalbestyrelsip paasinninnerivaa avatangiisitigut ajornartorsiutit ilangaatsiaannik aaqqiinaarneq kommunalit akornanni namminersornerusunik suleqateqarluni pisariaqartoq.

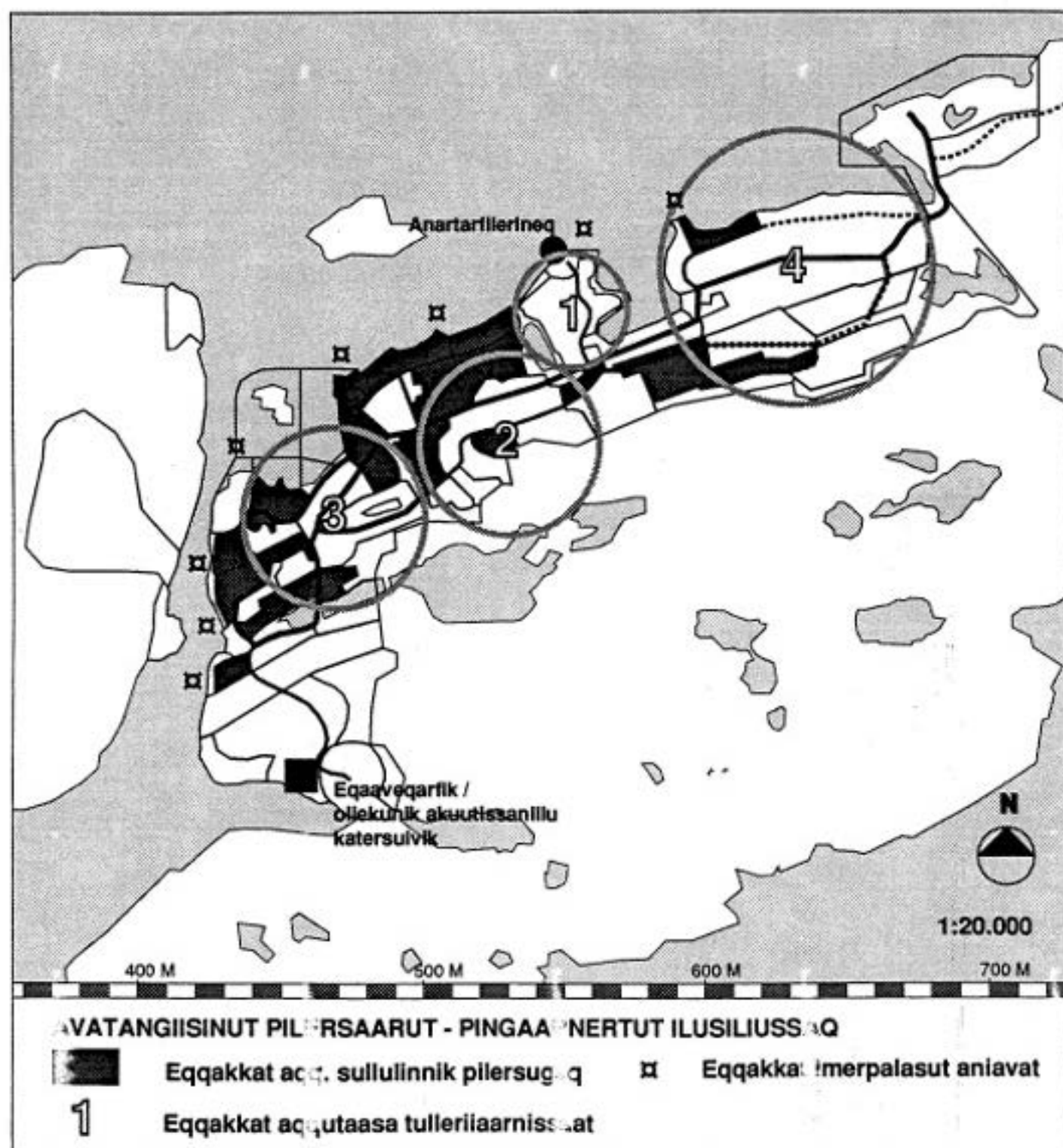
Tassani pingaartumik pineqarput uuliap kemikaliellu perlukunik peersinermut/suujunnaarsitsinermut aaqqiissutissarsinerit taamatullu s.i. saviminikunik saffiugassakunillu atueqqinnissamut aaqqiissutissat.

Taamaattumik avatangiisinut tunngasut tungaatigut taaneqartunik sulissutiginninr erulernikkut ilimagneqassaaq avatangiisinut iqqoreqqusaliaq naapertorlugu uuliap kemikaliellu perlukunik aammalu saviminikunik saffiugassakunillu suliarisaqarnermut maleruagassarik erseqqinnerusunik alajangersaasoqarumaartoq.

PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

Nangilluni pilersaarusiornermut tunngavissatut illoqarfiullu ilaani eqqakkat aqqutissaannik kus-siorfigisaanngitsuni eqqakkanut aqqutissanik kussiunissanik tullerinnilersuinissamut pi-

ngaarnerusutut ilusissami unikkallarfissatut ag-guataarinernik aalajangersaasoqarsimavoq, tak-takuss. 1.

Takuss. 1 - Avatangiisinut pilersaarut pingaarnertut ilusia

Suliassanut siullernut ilaapput illoqarfiup ki-taatungaani ineqarfiit A 11, A 9 il.il. Illoqarfiup immikkoortua taanna Sissakkooriaq atuarlugu eqqakkanut aqutissamik pingaarnermik nutaamik kussiunermut atasumik eqqakkanut aq-qutilersornissaa ilimagineqarpoq. Eqqakkat aq-qutissaannik pingaarnermik kussiunissap 1993/1994-imi pilersinneqarnissaa ilimagineqarpoq containerinut umiarsualiviliornissamut atasumik.

Suliassanut tulluuttunut ilaapput illoqarfiup qeq-qata tungaani ineqarfiit A 16, A 17 aamma A 18 il.il. Illoqarfiup immikkoortui taakkua eqqakkanut aqqummut pingaarnermut nutaamut, Frederik Lynges Vej/Suulunnguup Aqquerna atuarlugu aqqusineq sinerlugu aqqusinngualionissamut/pisuinnarnut aqqusiornissamut atasumik pilersinneqarnissaa naatsorsuutigineqartumut atas-suserneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tak. angallannermut pilersaarut.

Suliassat pingajussaannut ilaavoq illoqarfiup ka-ngiatungaani ineqarfiusoq A 19. Illoqarfiup ilaata taassuma eqqakkanut aqqummut pingaarnermut tamaani pioreersumut atassusiinikkut eq-qakkanut aqutissamik kussiugaqalernissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Suliassat sisamassaannut ilaapput Aasiaat ka-ngianni illoqarfiup immikkoortui ineriartortitsiffi-usut nutaat. Illoqarfiup immikkoortui taakkua si-unissami illuliornissanut atasumik sanaartorfi-giuminarsaanissaq ingiaqatigalugu eqqakkanut aqutissamik pilersitsivigineqarnissaa naatsor-suutigineqarpoq (A 21, 22, 23, 24).

Pingaarnertut ilusiliussami eqqaaveqarfimmut pioreersumut atasumik nunap ilaa siunissami avatangiisinut tunngasunut suliaqarfissatut im-mikkoortinneqarsimavoq (nunap ilaa E 5). Matu-munnga ilanngullugit perlukunik immikkoortite-rivissaq, ikuallaasarfissaq immaqalu saviminer-nik saffiugassanillu igitarik saviminikuliorfissaq.

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - AVATANGIISIT

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Illoqarfiusumi eqqakkat aq-qutaannik pilers. - imm. 1						
Illoqarfiusumi eqqakkat aq-qutaannik pilers. - imm. 2						
Illoqarfiusumi eqqakkat aq-qutaannik pilers. - imm. 3						
Eqqakkanik atoqqiinissamik pilersaarut						
Eqqakkanik ikuallaasarfik						
Eqqaaveqarfimmik nuussineq						

Aningaasaliissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.						
Namm. Oqart. tapiiss.						
Komm. sanaart. aningaas.						

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pilersaarutitut ilanngussat

**PILERSUINERMUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Pilersuinermut pilersaarummut ilaapput imaat-tunik allilerinissaq:

- kallerup-inneranik pilersuinermik,
- imermik pilersuinermik,
- kiammik pilersuinermik, aamma
- telekkut-atassuteqarnermik.

Kallerup-inneranik/innaallagissamik, imermikki-ammillu pilersuineq Nukissorfinnit isumagine-qartarput, telekkulli atassuteqarneq Tele Attave-qaatinit isumagineqartarluni.

Kiammik pilersuineq ilaatigut inuinnarnit nam-minerisaminnik illulinnit isumagineqartarpoq, i-laaticut pisortat atorfeqarfiutaasa namminersor-tullu suliffiutaasa namminneq kialiuuteqarneri-sigut ilaatigullu Nukissiorfiit kiammik ungasianiit pilersueriaaseqarnerisigut.

Nunaqarfiit tungaat pillugit kommune tassaavoq kallerup-inneqarnerup imeqamerullu tungaatigut isumaginnittoq.

GTO-mik allanngortitsinermut kingusinnerusuk-kullu Nuna-Tek-imik atorunnaarsitsinermut ata-sumik manna tikillugu atuuttunik maleruagas-satigut tunngavigisaasut atorunnaarsimapput. Tamatuma tungaatigut toraagassaallutik male-ruagassanik nutaanik sulii pilersitsisoqarsiman-ngilaq.

Kommunalit tungaatigut tamatuma tungaa tek-nikkimut ataatsimiititaliamit aammalu teknikkik-kut ingerlatsivimmit isumagineqartarpoq.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

KALLERUP-INNERANIK PILERSUINEQ

Illoqarfiup kallerup-innissaa/innaallagiassaa kiammik nukiliorfimmit umiarsuarnut imarpikkootut talittarfiup kangiatungaaniittumit qitiusumik inissitaasumit nukissiarineqartarpoq.

Kiammik nukiliorfik 1991-imi sananeqarsimavoq. Nukiliorfiup uiguneqarnissaa piareersarigaavoq, pilersuinnermillu qulakkeerineq matumuunakkut piffissamut pilersaarusiugaasumut isumannaa-gaavoq.

Kallerup-inniliorfitoqaq siunissami sillimmatitut atorumaarpoq.

Kitsissuarsunni kallerup-inniliorfik 1991/1992-imi allilerneqarsimavoq. Matuma kingorna kommunep nunaqarfiinik marluusunik taakkuninnga ullumikkut atuinnermut naleqquttumik pilersuinnermikkut naammattumik isumannaassuseqartitsisoqarpoq. Kitsissuarsunni kallerup-inniliorfimmik allilerneqqinnissamik pisariaqartitsisoqalersinnaavoq, osmoseanlæg-imek paarlangasumik atortoqarluni imermik pilersueriaatsimik nutaamik pilersitsisoqassappat.

IMERMIK PILERSUINEQ

Illoqarfiup imissaanik pissarsiomeq qeqertap qiterpasissuaniit pisarpoq Imersuaq imissamaateqarfiulluni annerpaaq. Imeqarfimmiit, B-17, imeq B-835-p saniani immersakkami imartsutsimut uuttut aqutagalugu naqitsinikkut erngup aqputai nunap iluatigoortut ukioq kaajallallugu atorsinnaasut amerlanersaasigut imermik ator-fissaqartitsisunut ingerlateqqinneqartarpoq, matumunnga ilanngullugu raajaleriffimmut imermillu maqiteriffinnut/imertartarfinnut illunut, ukioq kaajallallugu imeqarnermut atassusilvigisaanngitsunut, raatsorsuussanut.

Raajaleriffiup imermik atuinnerup jussuata tassanngaannartumik illoqarfiup imermik pisariaqartitsinerup marloriaatinngortippaa ullumikkut ukiut 5.-600.000 m³-inngortillugu. Tamatumuunakkut nunap illoqarfiup eqqaaniittut imissaqartitsisinnaaneranik killiusoq anguneqarsima-

vooq.

Tamanna tunuliaqutaralugu misissueqqaartitsisoqarnissaa aalajangerneqarpoq qeqertami imissaqarnissap annertusisinnissaanut imaluunniit tamatumunnga illua'tungiliullugu Saqqarfiup Nunaani qeqertamit qanittumiittumit imertartarsinnaanissamut periarfissanik qulaarisussamik.

Tamanna peqatigalugu aalajangerneqarpoq erngup sipaamissaa pillugu paasisitsiniaaneqasasooq taamatullu erngup aqputaasa erngarfiinik nassaarniinnermut pitsanngorsaannermullu atassumik qanoq iliuuseqarneq annertusisinneqasasooq.

Suliniarnerit taaneqartut taakkau aalisakkanik suliffissuarmi nioqqutissiinnermik allanngortitsineq peqatigalugu imermik atuinnerup 30-50%-imik apparssimaneranik nassataqarsimapput.

Imermik atuinnerup appararujussuarsimanera nassataqarpoq imissarsiinnerup annertusisinnissaata pisariaarussimaneranik matuminngalu misissueqqaarnissat taamaatik kallarneqarsimapput.

1993/1994-imi Aasianni erngup aqputaanik allilerineq atuisunut tamanut attuumassuteqartoq naammassineqartussaavoq. Erngup aqputisaanik inaarsaareernerup kingorna biilerluni imermik pajuttuisarneq unitsinneqartussaavoq.

Aasianni imermik pilersuinnerup annertusisinnissaanik pisariaqartitsineq matuma kingorna tassassaaq erngup aqputaanik allilerineq illuliasanik sanaartomeq illoqarfimmillu allatigut ineriartortitsineq ingiaqatigalugu. Tamatumunnga atassumik illoqarfiup immikkoortuanut kangisisumiittumut imermik naqitsinerup annertusisinnissaanik pingaartinnartumik pisariaqartitsisoqarpoq.

Nunani illoqarfiup timaanittuni/eqqaaniittuni imissarsiinnerfiusartuni imissarsiinnerfiunissaannut killisartitit illoqarfinni allani killissartinneqartuninngarnit Aasianni isorakinneqarput (30 m-it allani 60 m-it) taamaannerlu erngup mingutsinneqar-

sinnaaneranik navianarnerulersitsivoq.

Kitsissuarsunni imermik pilersuineq iluliaminer-nik tulaasuineritigut pisarpoq, taavalu nammi-neerluni aaneqarlutillu aassemeqartarlutik. Nunaqarfimmi 1994/1995-imi osmoseanlæg-imik paarlangasumik imeqarfiliornikkut imermillu maqiterivissamik pilersitsinertigut ukioq kaajallallugu imermik pilersuinissaq aalajangiivigineqarsimavoq. Tamatumunnga atasumik nunaqarfimmi imermik annertunerumik atuisunut toqqartumik atassusiinissaq isumaliutigineqalersinnaalis-saaq.

Akunnaani imermik pilersuineq tatsimit imeqarfimmiit pilersuinikkut pilersinneqarsimavoq, erngup aqqutaanik pingaarnermik aqqusinikkoo-toqarluni imermillu maqiterisarfinnik 3-nik peqarluni. Imermik pilersuinerup 1993-imi erngup aqqutaanik nigaliusamik pilersitsinikkut allilemis-saa/pitsanngorsanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

KIAMMIK PILERSUINEQ

Aasianni kiammik nukissiorut annerssaat tas-saavoq kiammik nukilorfittaaq. Nukiliorfiup blok-kinngorlugit illuliat Tipituup Tasiata Pottersvej-illu akornaniittut, matumunnga ilanngullugit atu-arfik utoqqaallu illuat kiammik pilersugarai. Kis-saatiginartuussaaq napparsimmavik kiammik nukilorfimmut atassuserneqarpat.

Uuliamik tunngaveqarluni Kialiorfiup Kangilliup Nalunnguarsiup avannaa'tunginnguani illut uigu-leriaartut tullerit marluk Aadarjuullu Aqquser-nata avannaa'tungaani illuliat quleriaani initalit kiammik ungasissumit aalararfilimmi pilersor-neqarput. Kialiorfiup sakkortussusia sillimmati-galugu kialiorfeqarnissamik pisariaqartitsinngi-laq, aammalu illoqarfiup ilaani tamaani illulianik eqimasunik nutaanik pilersuisinnaanissamut naammatumik kialiorarluni.

Illoqarfimmi illuliat eqimanerusut allat nammin-neq klassateqarfimminnit (centarvarmeanlæg/blokvarme) kiammik pilersorneqarput. Ilaquta-riit ataasiakkaat illui siamasissut ilullu uiguleri-aartut arlalit aammattaaq namminneq klassate-qarfimminnit uuliatortunit klassarneqartarput,

taamatuttaaq illuliat pisoqaanerit ilaat qassiit kissarsuutinit petruuliutortunit kiassarneqartar-lutik. Nalunngisat malillugit kailerup-innerata ki-aanik kiassarneqartunik illoqanngilaq.

Aasianni perlukunut ikuallaasarfiliortoqassaga-luarpat illut suli amerlanerusut kiammik ungasis-sumit aalararfilimmit pilersugaanermut ilanngun-neqarumaarsimapput.

Nunaqarfimmi illut amerlanersaat kissarsuutinit petruuliutortunik kiassarneqartarput - ataasiak-kaat kiassaammik uuliatortunik radiatoritigut ki-assaneqarput.

TELEKKUT ATASSUTEQARNEQ

Aasianni tele kiffartuussiveqarfimmi tamavinni - telegramminik, teleximik, qarasaasianik, sine-rissami radioqarnermik, radisonde atorlugu uut-tortaanermik silasiornermilu il.il. - atortorissaa-rutaavoq. Illoqarfiit allat assigalugit Aasiaat immi-neersumik ingerlasussamik tamakkiisumik pilersugaavoq oqarasuaatinillu pilersitsinermut peri-arfissat killeqaratik.

Tele'p atorfeqarfiutai illoqarfimmut qanittumiittut illoqarfiup kujammut avataatungaani qingarta-miipput illoqarfimmilu ingerlataqarfinnut allanut malunnartumik akornusersuutaanatik. Taama-tuttaaq ippoq nunap ilaa napparusersuiffigisaq aammalu radiokkut attaveqaatit atortorisaat illo-qarfiup kujataatungaani 1 aamma 1,5 km-inik u-ngasissusilimmiittut.

Akunnaanni telefuunit atorneqartut 22-upput, oqarasuaatillu aqqutaanni ataqatigiinni marlo-riaammik atassusiisoqarsinnaalluni, pisinnaa-nermillu annertusisitsinissamik pisariaqartitsi-soqanngilaq.

Kitsissuarsunni liniet marluinnaat atorneqarput. KNI'p pisiniarfiani ataaseq, noqutigillu 8 allat aappaat aveqatigiillutik atorta paat. Taamaattu-mik oqarasuaatit aqqutaasat ataqatigiit ilaneqar-nissat pisariaqarlunnarpoq.

TANKEQARFIK

Aasianni orsussaarniarfik pio'eersaq naammata-

tumik pilersuisinnaallunilu uiguinissamut periarfissaqarpoq.

Kitsissuarsuit ullumikkut petruuliumut benzii-namullu orsussamaasivigisamik uiguneqarnis-saannik pisariaqartitsipput. Akunnaami orsus-samaasiveqarnikkut pissamaateqarneq naam-mattutut isigineqarpoq.

PILERSUINERMUT POLITIKKI

Pilersuinerup tungaatigut allilerinissanik pilersaarusiomeqareersinasunik inaarsinerup kingorna pilersuinikkut pissutsit pingaarnerusut tungaatigut naammaginatutut oqaatigisariaqarput.

Taamaallilluni ukiuni aggersuni allilerinissanik pisariaqartitsinerit imermik, kallerup-inneranik telemillu pilersuinerup annertusisinnissaanut atassuteqassapput illunik sanaartomerujartomeq illoqarfiullu allatigut ineriartomera ingiaqatigalugu.

Imermik pilersuinerup annertusisinnissaanut atasumik erngup naqitsinerata illoqarfiup kangimut immikkoortuanut annertunerulersinnissaa salluutinneqarnerpaasariaqarpoq.

Matuma saniatigut kommunalbestyrelsip ungasissumik aallaaveqartumik kiammik pilersuinermik annertusisitsinissaq naatsorsuutigaa perlukunik ikuallaasarfissamik pilersitsinissamut atasumik.

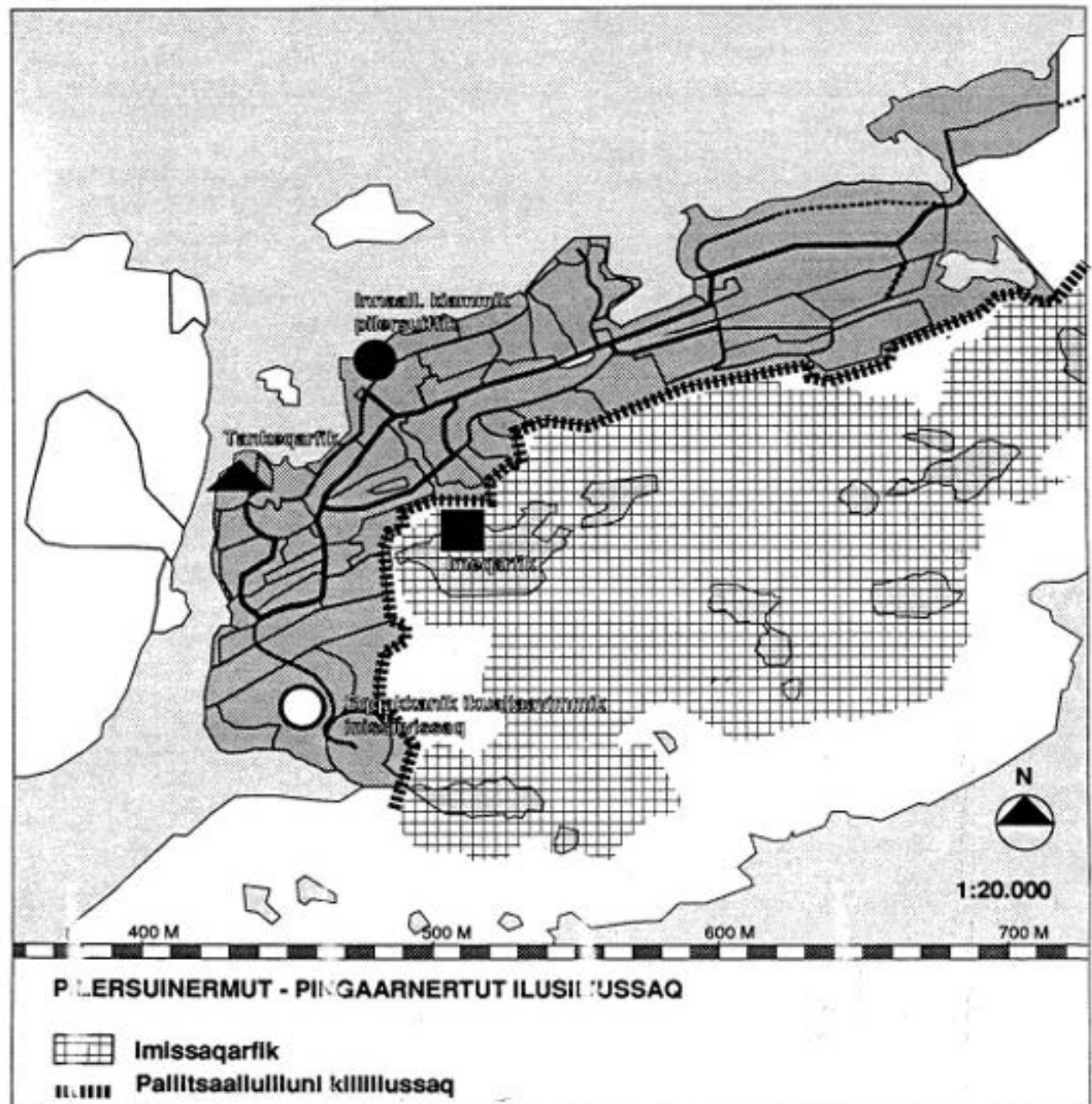
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

Ullumikkut pilersuiffik taamatullu nunap ilaa imis-sarsiorfiusoq takuss. 1-mit erseqput.

Pingaarnertut ilusissami perlukunik ikuallaasar-fittaassap pilersaarutigineqartup nunap ilaani E 5-mi inissinneqarsinnaaneranut periarfissaqar-nera qulakkeerneqarsimavoq. Perlukunik ikual-laasarfissap allamut inissinneqarnissaa isuma-liutigineqaleriataarsinnaavoq, illoqarfiup immik-

koortuisa pioreersut nutaassallu kiammik unga-sianeersumik pilersorneqarnissaannut periar-fissat teknikkimut tunngasut apeqqutaassallutik.

Matuma saniatigut nunap ilaani pilersuiffiusumi nutaamik sananissaq naatsorsuutigineqanngi-laq.

Takuss. 1 - Pilersuinnermut pingaarnertut ilusiliussaag

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartormmut pilersaarut - PILERSUINEQ

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Imerk pilersuineq Kitsissuarsuit						
Erngup aqqutaanik taarsiineq - Taseq 5						

Aningaasallissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.		5.000	2.100			
Namm. Oqart. tapiiss.		5.000	2.100			
Komm. aningaasartuutiss.		0	0			

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pi-
lersaarutitut ilanngussat

**KOMMUNEP
SULLIVIUTAANUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Suliffinnut pilersaarummut ilaapput teknikkimut tunngasut iluanni kommunep ingerlatsinermi sanaartuinnermilu suliaqarfigisai.

Suliaqarfiusunut ilaapput:

- kommunalit ingerlatsinerat sanaartuinnerallu, tassa imaappoq kommunep iminneqarlutik suliaqartitsisartunut immikkoortortaqaqia, sanasunut sannavik mekanikerillu iluarsaasarfiat,
- qatserisarneq, aamma
- iliveqarfiit.

Kommunalitigut ingerlatsinerup sanaartuinnerullu iluani suliaqarnerit isumaginninnermik ingerlatsiviup suliffissarsiuussiffiullu suliassaqartitsiffiup tungaatigut suliniuteqarnerinut atassuteqarlunnaarput.

Tamatuma tungaa malittarisassaallutik tunngavissanik imaattunik malittarisassaqaartinneqarpoq:

- Aasiaat kommuneqaarfianut tunngasumik qatserisartoqarnermut malittarisassat,
- iliveqarfiit pillugit inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 6 1990-imi oktobarip 17-laneersoq, kiisalu
- kommunep eqqaavilerinnermut malittarisassiai.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

KOMMUNEMI INGERLATSINEQ SANAARTUINERLU

Kommunalitigut ingerlatsinermut sanaartuinnermullu ilaapput kommunep iminneqarlutik suliaqartitsisartunut immikkoortortaqaqia, kommunep mekanikerinut iluarsaasarfiutaa, kommunep sanasunut sannaviutaa taamatullu anartarfielrineq anartarfinnillu imaarsisarfirmik ingerlatsineq.

1991-imi inuit 20-25-t kommunep suliffiisa iluanni atorfeqartinneqarput.

Aqqusinniornernut, pisuinnarnut aqqusiornernut, kussiornernut qaqqanilu majuartarfiornernut taakkuninngalu aserfallattaaliuinnermut atasumik sullassat kommunip isumagisarpai. Matuma saniatigut 1991-imi januarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu kommune iliveqarfissaliomermik, iliveqarfinnik ingerlatsinermik, aserfallattaaliuinnermik atorunnaarsitsinermillu pisussanngortinneqarsimavoq.

Aasiaat illoqarfianni 1991-imi namminersuutigalugit ilulianik 6-nik sananerup misiligutaasumik naammassineqarneranut atasumik kommune sanasut formandiannik suliaassanik siulersuitulunilu agguataarisumik atorfinitsitsigallarsimavoq. Suliassaqartitsinermi ineriartorneq apequtaalluni kommunemi suliassaqartitsinissanut suliniutinik kattussamik ataqatigiissitsinissap aqutsinissallu isumaliutigineqamissaa pingaartinnalersinnaavoq immaqaa assassorlutik sulisartunut imissutinillu suliaqartitsisartunut immikkoortorfeqartitsinikkut, suliassaqartitsinissanut aningaasat atornissaannik kattussamik pilersaarusiorninnaasumik, tak. inuussutissarsiornermut pilersaarut isumaginninnermullu pilersaarut.

Tamatuna tungaatigut suliniarnermut aammat-taaq apeqqutaassaaq sanaartortitsiviup maanamut kommunemi suliarisartagaannik siunissami inissiinissaq.

Maannakkorpiaq qularnaallillugu paasineqar-

sinnaavoq kommunep qamutitut motoorilinnut iluarsaasarfiutaata sanasunnullu sannaviutaata uigunissaa pisariaqartinneqartoq. Matuma saniatigut Aasianni iliveqarfik allineqartussaavoq.

QATSERISARNEQ

Qatserinermut ilaapput ikuallattunik qatserinermut atasumik suliarisartakkat.

Kommunemi qatserisarfeqarnerup immikkoortui imaattut pilersinneqarsimapput:

1. Aasiaat illoqarfiani,
2. Akunnaami, aamma
3. Kitsissuarsunni.

1991-imi qatserisartoqatigiit tassaapput qatserisartut naalagaat 1, brandassistentit 2, brandmesterillu 4. Taakkua saniatigut qatserisartoqatigiinnut atapput qatserisartut angerlarsimassusaasut 24-t.

Qatserisartoqatigiit qatserisartoqarfinni pingasuusuni tamani pisatsersuutinik aalajangersimasumik inissisimatitaasunik atorsinnaasaqarput. Aasianni qatserisarfiup allilernissaannik pisariaqartitsisoqarpoq.

KOMMUNEP SULIFFIUTAANUT POLITIKKERISAQ

Tamatuma tungaatigut siunissami suliaqarnisamut taaneqareersutut apeqqutaajumaarpoq suliarisartakkanik, maannakkut sanaartortitsivimmit isumagineqartartunik, siunissami aaqqisuiinissaq suliaqartitsiviusullu ineriartornissaa.

Nangilluni ilimagisariaqassappat pisortani taamatullu namminersortuni suliassakillioorneq tamatumalu nassatarisaanik suliffissaaleqinerujusuaq namminersornerusut suliassaqartitsiniarluni sulissutiginninnernut immikkut ittunut tapiisutaasigut annertuutigut nangarsimaniarneqasasooq, kommunalbestyrelsip paasinninnerivaa assassorlutik sulisartunut imissutinillu suliaqartitsisartunut immikkoortortaarfivimmik pilersit-sisoqartariaqartoq suliassaqartitsiniarnemut suliniutinik kattussamik pilersaarusiortussamik, ataqaatiissitsisussamik aqutsisussamillu.

Matumuunakkut siunertarisaq tassaassaaq ilaatigut suliniutit aallartinneqartussat taakkua ilinniagaqameruptungaatiqut naleqquttunik imaqarnissaat qulakkiissallugu, ilaatigut sanaartuinerup/nioqqutissiornierup sapinngisamik annerpaamik innuttaaqataasunut iluaqutaanissaat qulakkiissallugu, tassalu tunineqarsinnaasunut sanaartuinikkut/nioqqutissiornikkut imaluunniit innuttaasut inuunerminni atugaannik pitsanngor-saaqataasinnaasunik nioqqutissiornikkut/sanaartuinikkut.

Taakkua saniatigut perlukunik passussinermik allanngortitsinermut atasumik perlukunik immikkoortiterinikkut perlukunillu ikuallaanikkut suliassaqartitsinerunissaq pingaartinnaalersinnaavoq.

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - KOMMUNEP SULLIVIUTAI

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Sannavik						
Tipituumi illorsuaq						
Aaslanni qatserisarlimmik allilerineq						

Aningaasallissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	65	65	65	65		
Namm. Oqart. tapliss.	0	0	0	0		
Komm. sanaart. aningaas.	65	65	65	65		

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pi-
lersaarutitut ilanngussat

**ISUMAGINNINNERMUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Inunnik isumaginninnermut pilersaarummut ilaapput suliaasaqarfiit pingaarnit 4:

- pitsaaliuineq,
- pisortatigoortumik ikiuineq,
- meeqqat inuusuttullu,
- timimikkut aamma/imaluunniit tamimikkut innarluutillit, taamatullu
- utoqqaat.

Inatsiseqartitsinerup tungaatigut inunnik isumaginnerup tungaa imaattunik malerugassaqaqtinneqarpoq:

Pitsaaliuineq pillugu:

- Annermik inersimasunut tunngasunik siunertarisaqarluni inissiisarfiit pillugit inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 6 28.4.88-imeersaq, aamma

- Inunnik isumaginninnermi suliaassani immikkut ilinniagaqarfisimasaminnik suliaqartut assigiinngitsut akomanni suleqatigiinnissaq pillugu inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 14 1.11.82-imeersaq

Pisortatigoortumik ikiuineq pillugu:

- Inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 9 (1982-imi) aamma nr. 10 11-ilu (1982-imi) kaajallaasitanik nr. 162-imik 14.3.83-imeersumik aamma nr. 169-imik 1.1.85-imeersumik taamatullu nr. 12-imik (1982-imi) ilaqartinneqartoq.
- Naalunaarutit nr. 17 (1983-imi), nr. 6 (1987-imi) kiisalu nr. 48 aamma nr. 52 (1990-imi).

Meeqqat inuusuttullu pillugit:

- Inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 4, 9, 12, 14 aamma 28 kaajallaasitanik nr. 161-imik 27.2.84-imeersumik, nr. 126-imik 21.9.78-imeersumik, nr. 29-imik 1.1.86-imeersumik, nr. 121-imik 1.6.78-imeersumik, nr. 171-imik 1.1.86-imeersumik, nr. 176-imik 7.86-imeersumik, nr. 133-imik 1.6.88-imeersumik, nr. 185-imik 7.4.88-imeersumik aamma nr. 188-imik 1.4.88-imeersumik ilaqartinneqartut.
- Naalunaarut nr. 28 (1989).

Timimikkut aamma/imaluunniit tamimikkut innarluutillit pillugit:

- Inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 3 kaajallaasitanik nr. 168-imik 1.1.1985-imeersumik, nr. 183-imik 1.6.88-imeersumik, nr. 184-imik 1.6.88-imeersumik aammalu nr. 193-imik 1.1.90-imeersumik ilaqartinneqartoq.

Utoqqalinersiutit utoqqarnillu paaqqinninneq pillugu:

- Inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 8 (1990-imi).

Politikkip tungaatigut pisortaaffiginninnikkullu inunnik isumaginninnerup tungaa inunnik isumaginninneq pillugu ataatsimiititaliap inunnillu isumaginninnermut immikkoortoqarfinnut atavog, tak. inatsisartut inunnik isumaginninnerup tungaanik aqutsineq aaqqissuussinerlu pillugit ileqqoreqqusaliaat nr. 8 10.10.79-imeersaq kaajallaasitanik nr. 158-imik 1.11.83-imeersumik ilaqartinneqartoq, matuma ataaniippoq inunnik isumaginninnermik pitsanngorsaannissaq taamatutaarluni suliaasaqartitsinissanik sulissutiginninnerit, suliffissaqartitsiniarnermut ataatsimiititaliaq suliffissarsiuussisarfillu pillugit kaajallaasitaq.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

PISORTATIGUT IKIUNEQ

Pisortatigut ikiuneq, amerlanertiguulluinnartumik ileqqoreqqusaliat kaajallaasitallu malillugit aalajangerneqartartoq, suliffissaarunnermut, napparsimanermut erninnermullu atasumik pigajunnerusarpoq. Aammattaaq inuussutissarsiorsinnaajunnaarnermut atasumik aningaasatigut ikiusoqartarpoq. Aningaasanik ikiuutitigut aningaasat inuussutissanut atugassat ineqarnermullu aningaasartuutit matussutissinneqartarput.

Immikkut ilinniagallit kattuffiannut ilaasortaannermut atasumik akiliutissat aalajangigaasut malillugit ikiuteqartoqarsinnaavoq suliffissaarunnermut napparsimanermullu atasumik.

Erninnermut atasumik sulinngikkallarnermut atasuteqartumik iluarsaaqqinneq nutaaq malittarissat malillugit ullormusiaqarnissamik ajorna-runnaarsitsivoq.

PITSAALIUNEQ

Pitsaalinermik suliaqarmermi siunertaavoq ajornartorsiutit pilersimasut minnerpaangortinnissat pinngitsoortivinnissaalluunniit. Eqqartorneqartup pingaarnersaa tassaavoq innuttaasut ajunngitsumik toqqissisimasumillu ulluinnarni inuunissaat. Kommunep tamatuma tungaatigut suliniarnerit imaattut aallarnersimavai:

- KANUKOKA'p, namminersornerusut PAARISA'llu tamanut tunngasumik atornerluinerup (imigassamik, ikiaroomartunik, nakorsaatnik il.) tungaatigut sulissutiginninneranut tapersersuutit atornerluisunut siunnersuisartumik toqqaasoqarsimavoq taamatullu tamatuma tungaatigut paasisitsiniaanermut atugassaallutik aningaasanik akuersissuteqartoqarsinalluni.

- Inuusuttunik sulissussineq ingerlatsinerup tungaatigut inunnik ataasiakkaanik sulissussinnermut kattunneqarsimavoq inuusuttullu suliffissaaruttut tungaatigut suliniarnerulluni namminersornerusunit tapiiffigineqartartoq.

- Ajornartoortunut qitiusumik ikiuisarfimmik pilersitsisoqarsimavoq tassaasumik paaqqinniffik imminut ingerlattoq Qajaraq. Qitiusumik ikiuisarfik namminersornerusut 50%-imik tapiiffigisarpaat kommunimillu 50%-imik tapiiffigineqartarluni. Qitiusumik ikiuisarfiup annerusumik sulissuttagai tassaapput arnat meeqqallu. Qitiusumik ikiuisarfiup illumut allamut, suliassaqaartitsiniarluni suliniuteqarnerup ilaatut iluarsaanneqartussatut naatsorsuutigisamut, nuunnissaa isumaliutigineqarpoq.

- Meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlutsaaliuisitsinissaq, imigassamik atuinerluisitsina-veersaarnissaq il.il. siunertaralugit kommune immikkut ilinniagaqarfisaminnik suliaqartut akornanni suleqatigiissitaliorsimavoq. Suleqatigiissitaliaq atuarfimmitt, peqqinnissaaqarfimmitt, inunnillu isumaginniffimitt kiisalu atuarfimmi psykologimitt peqataaffigineqarpoq. Suleqatigiissitaliaq inunnik isumaginninneq pillugu ataatsimiittitaliaq tungaanut siunnersuuteqarsinnaati-taapput.

- Tarnimikkut innarluutilinnut ataatsimut ineqarfisamik pilersitsisoqarsimavoq. Ataatsimut ineqarfimmi najugallit 93-imi 4-pput sulilu 4-nut allanut najugaqarfiusussanngorlugu 1993-imi uiguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Matuma saniatigut timimikkut innarluutilinnut ataatsimut ineqarfissamik pilersitsisoqarnissaa isumaliutigineqarpoq. * *

SULIASSAQARTITSINISSANIK SULISSUTIGININNERIT

Suliniarnerit taaneqartut saniatigut pitsaaliuiner-mik suliaqarmermi pingaartumik suliffissaaleqi-nerujussuup suliassaqaartitsiniarnermut immikkut ittunik suliniuteqarnerit pitsaaliornissaa aal-lunneqarpoq. Suliassaqaartitsiniarnermut suliniutit aallarnerneqarsimasut aammalu kommunalbe-styrelsi tamatuma tungaatigut ineriartortitse-qinnissamik piffissaqungasinnerusoq eqqarsaa-tigalugu siunerfeqarnera inuussutissarsiorner-mut pilersaarummi sukumiinerusumik allaatigi-neqarput.

Suliffissaarunnerup annertunerujussua ataavartussatullu isikkoqarnera tunuliaqutaralugit inuussutissarsiornermut politikkerisap ataani taaneqareersutut kommunalbestyrelsip paasinninnerivaa, suliffisaqartitsiniarnemut suliniutinik siunerfeqarnerusumik pilersaarusiortoqartariaqartoq. Tamatumunnga atasumik pisortaqaartitsinermik aaqqissuariaatsikkut allanngortitsisoqarnissaata isumaliutiginnissaa pingaartinnalersinnaavoq.

Suliaqartitsinissanik suliniutinik pisortaaffiginninneq ullumikkut Suliffissarsiuussiffiup, Personforvaltningip aammalu Teknikkimut, Avatangiisinut Ineqarnermullu tunngasunik ingerlatsiviup akornanni suleqatigiinnikkut ingerlanneqarpoq Suliffisaqartitsiniarnemut ataatsimiititaliamut, Inunnik isumaginninnermut ataatsimiititaliamut Teknikkimullu tunngasunut ataatsimiititaliamut atasuteqarfeqartunik.

Tamatunga tunga tigut pisortaaffiginninnikkut ilusiusumik allanngortitsineq siunertaqartariaqarpoq suliffisaqartitsinermut ingerlanneqarnerisa oqilisaavigineqarnerannik, tassa pilersaarusiortumut pisortaqaartitsinermullu ataatsimoortumik pisortaaffigineqartussanngorlugit katersornerisigut politikikkut ataatsimiititaliamut ataatsimut atassuteqarfeqartussamik. Taamaassappat allanngortitsineq assassorlugit sulisartut imissutinillu suliaqartitsisartut suliarisartagaannik kommunep siunissami aaqqissuussinissa pillugu isumaliutigisat ilaqartinneqartariaqarpoq, tak. kommunalit suliffiinut pilersaarut.

MEEQQAT INUUSUTTULLU

Matumani meeqqat inuusuttullu pineqartut tassaapput 0-13-inik ukiullit, naalungiarsunnik, meeraaqanik atuareernikkullu paaqqinnittarfinniit-tutut utoqqaatigisut, tak. takuss. 1.

Takune qarsinnaasutut ilimagine qarpoq ukioqatigiikkut 7-13-inik ukiullit inuit maannakkut 913-inuerminniit ukiumi 2005-ini inunnut 745-nut aporiarumaartut. Erseqqissarneqassaaq missiliuut inuttussuseqarnermut kisitsisit atorlugit nassuiaammik 1988-imeersumik tunngaveqarluni suliarineqarsimammat taamaattumillu tunu-arsimaarfigineqangaatsiartariaqarmat.

Ukiut	1993	1995	2000	2005
0-2 uk.	227	189	170	155
3-6 uk.	281	323	286	256
7-13 uk.	405	322	351	334
Katill.	913	834	807	745

Takuss. 1 - 0-13 ukiulinnut missiliuut

Missiliuummik aammalu 1993 tikillugu ineriartorsimanivimmik sanilliussinerup takutippaa ukioqatigiinni 0-2-nik ukiulinni, tamatumunnga missiliuut qaffariarnermik minnerusumik siulittuuteqarsimagaluaq, ilumuvik appararneqarsimasooq. Paarlattuanik ukioqatigiinni 6-13-inik ukiulinni qaffariarujussuarnermik pisoqarsimavoq, tamatumunnga missiliuut qaffariarnermik sualunngitsumik siulittuuteqarsimalluni.

Paaqqinnittarfinni inissat amerlassusii ukioqatigiikkutaanullu ataasiakkaanut matussutissaqartitsinerup annertussusia takuss.2-mit erserput. Paaqqinnittarfinni inissat paaqqinnittarfinnut imaattunut agguataagaapput, tak. takuss. 4:

- Paaqqinnittarfik ataaseq meeqqanut 3-6-inik ukiulinnut 22-nut inissalik (Meeqqat)
- Paaqqinnittarfik akuleriissunut kattuffiusooq meeqqanik 0-3-nik ukiulinnut 13-inut aammalu meeqqanut 3-6-inik ukiulinnut 39-nut inissalik (Uiloq/Puisi).
- Naalungiarsunnik paaqqinnittarfik meeqqanut 0-3-nik ukiulinnut 52-inut inissalik (Tikiusaaq).
- Meeraaqanik paaqqinnittarfik meeqqanut 3-6-inik ukiulinnut 80-inut inissalik (Kulloq).
- Naalungiarsunnik paaqqinnittarfik meeqqanut 0-3-inik ukiulinnut 40-nut inissalik (Vaava).
- Meeraaqanik paaqqinnittarfik meeqqanut 3-6-inik ukiulinnut 20-nut inissalik.

Matuma saniatigut kommune nunaqarfinni imikkut tamani 3-nik paarsisartoqarpoq. Ulluunerani paaqqinnittarfinnik nunaqarfinni pilersitsisoqarsimanngilaq taama: liortoqalersaaranilu.

Uteqqisunut allattuiffiup taqutippaa ulluunerani paaqqinnittarfinni inissanik nutaanik pisariaqartitsineq annermik ukioqatigiikkutaanut 0-2-inik ukiulinnut atassuteqartoq, tassa imaappoq naalungiarsunnik paaqqinnittarfinni inissanut.

Ukiut	Meeqqat amerl.	Paaqqinnittarfinni inissat amerlassusii				Katill.	Inississaqartitsineq	Utaqqisut
		Meeraaqqe-riviit	Meeqqeri-viit	Angerl. paarsat	Atuarfinni paarsat			
0-2 uk.	227	105		6		171	49	94
3-6 uk.	281		161			161	57	31
7-13 uk.	405				123	123	30	
Katill.	913	105	161	6	123	395	43	125

Takuss. 2 - Meeqqanik paaqqinniffiit

SORAARNINNGORSIMASUT UTOQQARNILLU PAAQQINNINNEQ

Tassani pineqarput siusinaarlutik soraarninngorsimasut utoqqalinertillu pissutigalugu soraarninngorsimasut.

Siusinaarlutik soraarninngorsimasunut ilaapput timimikkut tarnimikkullu innarluutillit 18-it 59-illu akomanni ukiullit.

1993-imi januarip aallaqqaataani inuit siusinaarlutik soraarninngorsimasut katillutik 160-iupput. Tarnimikkut innarluutillit ataatsimoorlutik najugaqarfissaannik pilersitsisoqarsimavoq. Ataatsimut najugaqarfiusumi najugalit 4-maapput 1993-imi suli 4-nut najugaqarfiusussanngorlugu alilemmissaa naatsorsuutigineqarpoq. Matuma saniatigut timimikkut innarluutillinnut ataatsimut najugaqarfissamik pisariaqartitsisoqarpoq. Utoqqalinertik pissutigalugu soraarninngorsimasut tassaapput utoqqaat 59-it sinnerlugit ukiullit.

1993-imi januarip aallaqqaataani innuttaaqatigiinni taakkunani katillutik inuit 302-pput agguataagaallutik Aasianni inunnut 276-inut nunaqarfinnilu inunnut 26-nut. Utoqqaatigiinni ineriartornissaq ilimagineqartoq takuss. 3-mit ersepoq.

Takuneqarsinnaasutut utoqqaat ukioq 2005 angullugu amerlassutsimikkut amerleriarujussuarnissaat ilimagineqarpoq. 1993-imut naleqqiussilluni utoqqaat amerlassutsimikkut marloriaam-

mit amerlanerulersimassapput. Naleqqiussinikkut utoqqaatigiikkuutaat innuttaasunit tarmiusunit 1988-imi 7,2%-iunermiinnit ukioq 2005-imi 13,5%-inngorlutik qaffariarsimassapput.

Aasianni ullumikkut utoqqaat illuat najugalinnut 28-inut inissaqarpoq. Utoqqaat illuata 1994/1995-imi allanngortiterneqamissaa uiguneqarnissaalu ilimagineqarpoq. Kommune paaqqinniffittut angerlarsimaffissanik inissaqartitsingilaq. Taamaattumik paaqqinnittarfinmiittussat napparsimmavimmiitinnerqarallartariaqartarput.

Nunaqarfinni utoqqarnut paaqqinniffinnik inissaqartitsisoqanngilaq.

Utoqqarnik paaqqinninnerup annertunersaa ullumikkut kommunep Aasianni nunaqarfinnilu angerlarsimaffinni ikiorteqartitsineratigut isumagineqartarpoq.

Utoqqaat sapinngisaq malillugu namminneq angerlarsimaffimmiitiinnarsinnaanissaasa qulakkeertariaqameranik siunnerfiusoq naapertorlugu aammalu utoqqalinertik pissutigalugu soraarninngorsimasut amerlassutsimikkut qaffariamissaat ilimagineqartoq tunuliaqutaralugu angerlarsimaffinni ikiortinik pisariaqartitsinerup qaffariarujussuarnissaataamatullu soraarninngorsimasut illussaannik sanaartornissaq tapersersuinikkullu ingerlatarisanik tassaasunik utoqqarnut ullunerani qitiusumi katersuuttarfik, nerissasannik aatsiortuinernik aqqiussuussinerit il.il. siimut sillimaffigereertariaqarput.

1993	1995	2000	2005
302	374	444	538

Takuss. 3 - Utoqqarnut missiliut

INUNNIK ISUMAGINNINNERMUT POLITIKKERISAQ

Pitsaaliuiniamissaq siunertaralugu kommunalbestyrelsip kissaatigaa illoqarfiup qallikkut avatangiisinik pitsanngorsaanissaq, tamatumani meeqqat, utoqqaat innarluutilillu pingaartinneqassallutik. Avatangiisinik pitsanngorsaanissat suliassaqartitsiniarnernut suliniutigut naammassineqarsinnaassapput namminersornerusut ineqarnermut qullersaqarfiannik suleqateqarinnikkut.

Matuma saniatigut kommunalbestyrelsip ukioqatigilikuutaanut tamarmiusunut sumiiffissamik pilersitsinissap sulissutiginnissaa kissaatigaa.

Meeqqat inuusuttullu peroriartornerminni sapinngisamik toqqissisimanartunik atugassaqartinissaat qulakkeerumallugu siunertaavoq ulluunerani paaqqinnittarfimmik akuleriinnut kattufiusussamik 30-50-inik inissalimmik nutaamik pilersitsinissaq.

Meeqqanut annerulaartunut sunngiffimmi klubbi sumiiffissami ataatsimoornermut ilanngunneqarsinnaassaaq.

Nunaqarfinni ulluunerani paaqqinnittarfiliomissaq pillugu pingaartinartunik pilersaaruteqanngilaq, kisiannili kommunalbestyrelsip ulluunerani paarsisitsisarnermik aqqissuussinernik naleqquttumik pisariaqartumillu annertussusilinnik salliutitsisarumaarpoq.

Soraarnngorsimasut atugarisaannik iluarsaaqqiinnermi, 1990-ip ukiaani inatsisartunit akuerisissutigineqartumi, siunertarissasunut naapertuuttumik kommunalbestyrelsip utoqqaat sapinngisaq malillugu namminneq angerlarsimaffimminniiginnarsinnaasarnissaat sulissutigiumavaa.

Anguniagaq taanna ikiuinissamik sulissutiginninnermik assigiinngitunik soorlu assers. ang. "larsimaffinni ikiortinik angerlarsimaffimmi naaparsimasunik paaqqinninnermik, nerisassanik aatsiortuinnermik inigisar ilu iluarsartuussinernik, utoqqaalillutik sanngiillisinisunik innarluutilinnillu oqiliisaaffiusussanik, annertusisitsinissamik pilersa-

saqarfiuvoq.

Inissanik immikkut iluarsartuussivigisanik immaqalu ataatsimut ineqarfiullutik najugaqarfissanik pilersitsineq illuliornorup nalinginnaasup ilaatut naleqqussakkatut pisinnaavoq.

Taamaattorli utoqqaat illuanni utoqqamillu paaqqinniffinni inissanik pisariaqartitsinertut annertutigisumik pilersitsisoqassaaq.

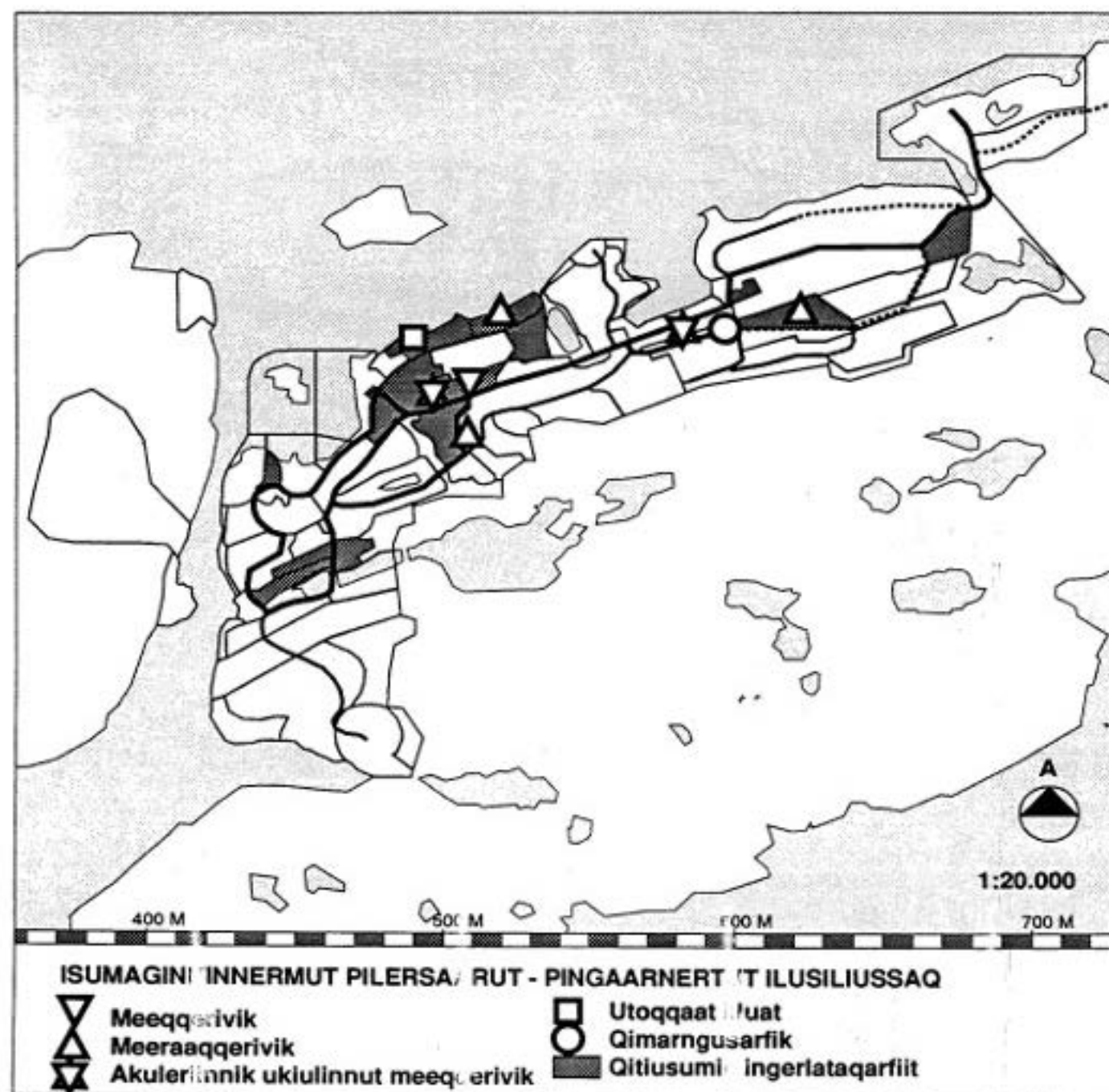
PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

Maannakkut isumaginniffiusut inissisimani takuss. 4-mi ersipput.

Ullumikkut neqeroorutit amerlasuut illoqarfiup qeqqata tungaani inissisimapput. Taamatut inissisiterisimani isumaginniffinnik pioreersunik piorsaanikkut aalajangiusia maannissaan ingerlatat kulturimut sunngiffimmullu tunngasut qiti-usumillu ingerlataqarfiit attaveqarfiginissaannik

qulakkeerinnissinnaavoq. Ingammik pingaarute-qarpoq utoqqarnik isumaginniffiit illoqarfiup qeqqani isiinnarnissaat tamaani piorsaafiginissaat.

Isumaginniffiit angisuut nutaat illoqarfiup kangiani inissialiortiternissamut atatillugu qiti-usumik ingerlatsivittaassami C 3-mi inissinneqartussatut naatsorsuutigineqarput

Takuss. 4 - Isumaginninnermut pilersaarut, pingaarnertut ilusiliussaq

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - INUNNIK ISUMAGINN'INNEQ

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Utoqqaat illuannik allilerineq, Aasiaat						
Aasianni napparsimmavik						
Kigutileriffik						
Meeraaqqerivik Vaava						
Meeqqerivik Kulloq						
Tikusaaq						
Meeqqerivik Meeqqat						
Piukkunnarsarfimmik inaarsaaneq						

Aningaasaliissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	3.504	1.114	4.714	3.114		
Namm. Oqart. tapiiss.	2.390	0	3.600	2.000		
Komm. sanaart. aningaas.	1.114	1.114	1.114	1.114		

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pi-
lersaarutitut ilanngussat

**ATUARFIMMUT
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Pilersaarusiortiusumut ilaavoq meeqqat atuarfiat.

Meeqqat atuarfiata imaraa ukiuni 9-ni pinngitsoorani atuarfimmi pingaammermi atuartaasaaneq taamatullu ukiuni pingasuni nangissutaasumik pikkorissarlunilu atuamissaq.

Meeqqat atuarfiat namminersornerusut ataannut atavoq inatsisartullu ileqqoreqqusaliaannik nr. 8-mik 15.4.1991-imeersumik malittarisassaqaartaalluni.

Naalakkersuisut meeqqat atuarfiannik pingaarnertut ingerlatitsisupput, ulluinnarnili siulersugaanerat kulturimut, ilinniartitaanermut ilisimatusaanermullu pisortaqaqfimmit isumagineqartarluni.

Kommunalit oqartussaaneranni kommunalbestyrelsi pingaarnertut ingerlatitsisuvuq. Politikikkut oqartussaanermi ulluinnarni siulersuineq kulturimut ilinniartitaanermullu ataatsimiititaliap ataanut atavoq pisortaqaqtitsinikkullu oqartussaanermi kulturimut ilinniartitaanermullu pisortaqaqfiup ataaniilluni.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

Aasianni atuarfeqarnermut ilinniartitsinermullu ilaapput Aasiaat illoqarfianni atuariit 2 nunaqarfiillu Kitsissuarsuit Akunnaallu tamarmik immikkut ataatsimik atuarfeqarlutik.

Aasianni atuarfinnut taakkununga marlunnut ilaapput:

Ilaatigut *Gammeqarfik*, alliartuaartunik 12-nik klasselik 1 - 3-nillu ingerlavissartalik illoqarfimmi atuartunut qallunaatut oqaasilinnut ingerlavissaq 1 ilanngullugu.

Ilaatigullu *Schultz-Lorentzenip Atuarfia*, 1.- 9. klassenut alliartuaartunik klasselik 1-3-nillu ingerlavissartalik.

Akunnaami atuarfik - *Aadap Atuarfia* - atuaqati-giikkuutaanut atuarfissanik 1. - 9. klasseqarpoq, Kitsissuarsunnillu atuarfik - *Ole Reimerip Atuarfia* - atuaqatigiinnut atuarfissanik 1.- 9. klasselik.

Aasianni atuarfinni kollegianilu pissusiusut misissuiffigineqarnerannut atasumik kulturimut, ilinniartitaanermut ilisimatusarnermullu pisortaqaarfik Aasiaat kommuneqarfianut ukioq 2000 angullugu atuartussanut missiliuummik suliarinnissimavoq. Missiliut 1990-imi atuartut amerlassusiisa kisitsivitaviinik tunngaveqartinneqarsimavoq.

Missiliuut atuaqatigiinnut alliartuaartunut assigiinnngitsunut kisitsisital takuss. 1-mit erserput.

Missiliut malillugu Aasiaat kommuneqarfiani atuartut amerlassusiat qaffariassangatinneqar-

poq ullumikkut 624-unerminninngaanniit ukioq 2000-imi 681-inut. Nunaqartinni atuartut amerlassutsimikkut malunnartumik appariangaatsi- amissaat ilimagineqarpoq.

Kommuneqarfiup nammineq atuartuisa sania- tigut 10., 11. aamma 12. klasseni atuartut Ka- ngaatsiap kommuneaneersut Aasiannut nuu- tinnissaannik isumaqatigiissuteqartoqarsima- voq. Naatsorsuutigineqarpoq atuartut 6-llit 1993- imi nuusasut ukioq 2000-imi atuartunut 16-inut amerleriassallutik.

Taamaalilluni Aasiaat kommuneqarfiata atuariini atuartut katillutik 1993-imi 630-nik amerlassu- seqassangatinneqarput ukioq 2000-imi 697-inut qaffariassallutik.

Atuarfinni kollegianilu pissusiusunik misissui- nermt eqqartorneqareersumik atassuteqar- tumik aammattaaq Avannaami llinniarnertuun- ngorniarfiup siunissaa ilanngunneqarsimavoq.

Misissuinermi siunnersuutigineqarpoq, Avan- naami llinniarnertuunngorniarfimmi ilinniarnequl- lumikkut ininit utaqqisaannaagallartumik inigisa- minit Schultz-Lorentzenip Atuarfianut inissin- neqarluni nuunneqassasoq, meeqqat atuarianni atuartut tamarmik Gammeqarfiup atuariani ka- tersorneqarnissaannik eqqarsaatigisamut pe- qatigitillugu.

Misissuinermit siunnersuummik naammassin- ninnissamut Gammeqarfiup atuarfiata allan- gortitsernissaa uigunissaalu tunngavissaavoq.

	1.-9. klassit		10.-12. klassit		13. klassit		Katill.	
	1993	2000	1993	2000	1993	2000	1993	2000
Aasiaat Nunaqarfiit	493 65	632 49	63 1	96 3	2 0	1 0	558 66	629 52
Katillugaa	558	681	64	99	2	1	624	681

Takuss. 1 - 1993-imiit 2000-imut atuartussanik missiliut

ATUARFEQARNERMUT POLITIKKERISAQ

Nunaqarfinni atuarfiit atatiinnaqarnissaat kommunalbestyrelsip siunertarisarivaa.

Aasiannut tunngasumik kommunalbestyrelsip *Schultz-Lorentzenip Atuarfiata* Avannaani llinniamertunngorniarfinngortillugu allangortinnissaanik siunnersuut tunngavigalugu siunissami atuarfeqarnermut ilusisaaq isumaliutigivaa.

Siunnersuummik piviusunngortitsineq taaneqa-reersutut Gammeqarfiup atuarfianik allanngortitsingaatsiarnissamik uiguinissamillu nassataqassaaq. Matuma saniatigut meeqqat atuarfianni atuartut illoqarfinni qitiusumi katersuussimalernissaannik nassataqassaaq.

Piffissaaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu kommunalbestyrelsip siunertarisarivaa illoqarfiup kangiutungaani nutaamik atuarfiliortoqassasooq, illoqarfiup immikkoortuani tamaani ineqarfiit amerliartomerat ingiaqatigalugu matuminnga pisariaqartitsinermik pilersoaqaleriartortillugu. Illoqarfiup kangiutungaani atuarfittaassaaq kulturimut sunngiffimmullu tunngasumik ataatsimut katersuuffittut tangertaalersinnaassaaq, tak kinguliiniittut, tamatumuunakkullu illoqarfiup immikkoortuanik nukittunerulersitseqataalluni.

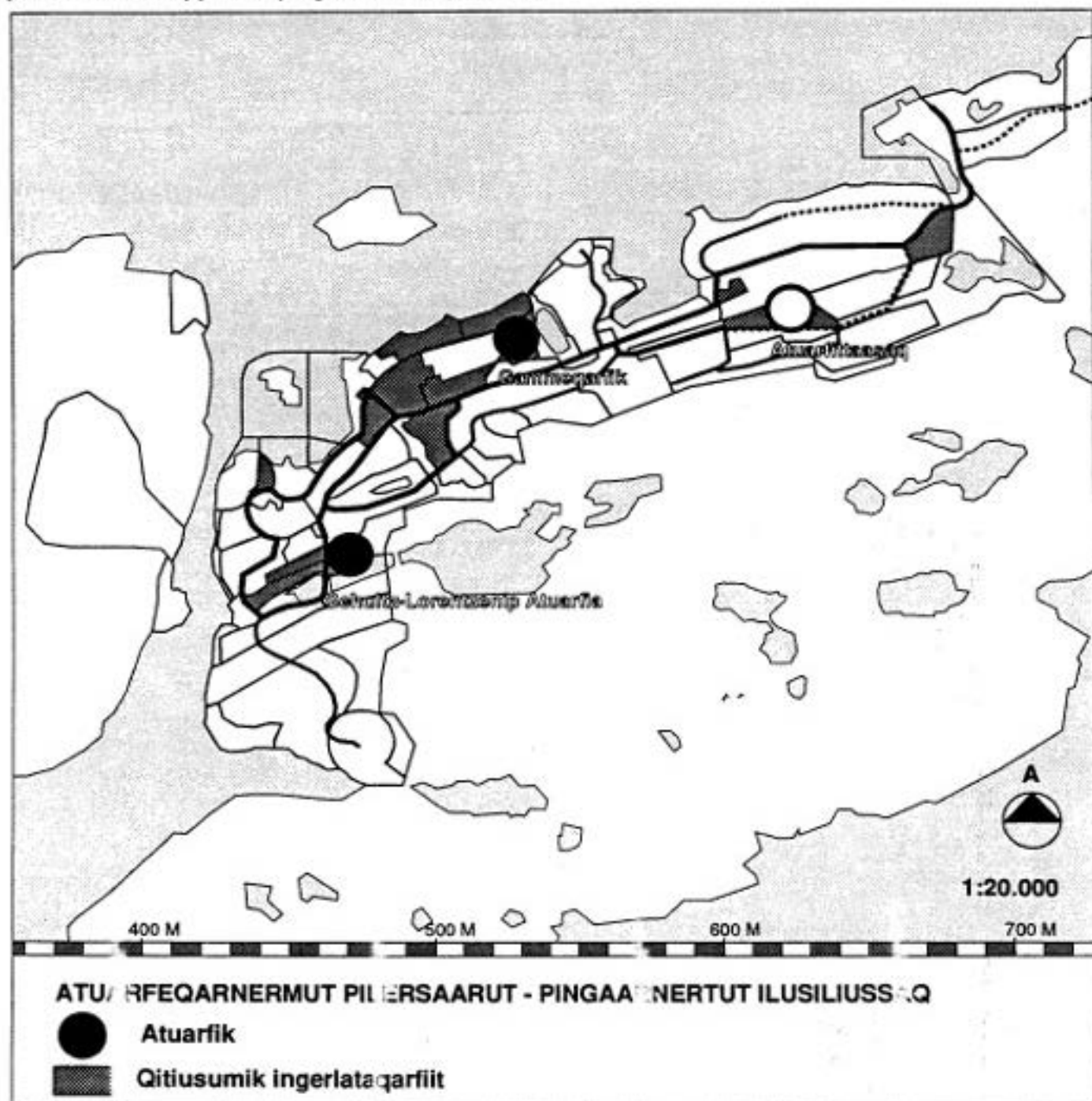
Aammattaaq kommunalbestyrelsip siunertarisarivaa meeqqat atuarfiata imarisassaanik siunissami pilersaarusiorneq kulturip sunngiffiullu tungaanik pilersaarusiormermut atassuteqarluinnartumik pisariaqartoq, matumunnga ilanngulugu minnerunngitsumik meeqqanik inuusuttunillu sulissussinerup tungaa.

PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

Pingaarnertut ilusissami illoqarfiup kanga'tu-ngaani eqiterutitsiffissami nutaami C3-mi nutaa-mik atuarfiliorsinnaanermut periarfissaqarneq qulakkeerneqarsimavoq.

Eqiterutitsiffissaq ineqarfissanik allilerissamaar-nermut naleqqiussilluni qiterpasissumi inissisi-mavoq. Atuarfittaassamik inissiineq illoqarfimmi pisuinnarnut aqqutinik pingaarnernik pitsan-

ngorsaanissamik siunnersuut peqatigalugu meeqqat atuartut angallannermi isumannan-nginnerusumik angalaarsinaannissaannik nas-sataqassaaq. Tamanna peqatigalugu atuar-fissaq nutaaq matumani taaneqartutut illoqarfiup kangimut immikkortussaanut kulturip sunngiffi-ullu tungaatigut eqiteruffiusutut qanittumiittut ingerlanneqarsinnaassaaq.

Takuss. 2 - Atuarfeqarnermut pilersaarummut pingaarnertut ilusiliussaq

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - ATUARFEQARNEQ

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Kiassaatinik nutarterineq AI						
Atuarfimmik allilerineq						

Aningaasalissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	2.782	0	2.200	7.400	5.400	
Namm. Oqart. tapiiss.	2.782	0	2.200	7.400	5.400	
Komm. sanaart. aningaas.	0	0	0	0	0	

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pi-
lersaarutinut ilanngussat

**KULTURIMUT
ŠUNNGIFFIMMULLU
PILERSAARUT**

AALLAQQAASIUT

Kulturimut sunngiffimmullu pilersaarummut ilaapput suliniarnerit, immikkooortunut allanut pilersaarutini tangertatut pingaarutilittut ilaatinneqartut. Kulturimut sunngiffimmullu pilersaarut pingaarumik atuarfinnut, meeqqat inuusuttullu tungaanutaammalu utoqqarnut atassuteqarlunnarpoq. Matumani kulturimut sunngiffimmullu atasumik suliaqarnerit sunngiffimmi qitiusumik katersuuffissanik pitsanngorsaaniarnermut isumaginninnikkullu ataqatigiissaarinermik pilersitsinissamut tunngavissaapput.

Kulturip sunngiffiullu tungaa maleruagassanik imaattunik maleruagassaqartinneqarpoq.

- Kulturip inunnillu qaammarsaaniarnerup tungaatigut sulineq pillugu inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 3,

- Sunngiffimmi sammisaqarnissaq pillugu inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 7, taamatullu

- Kulturimut sunngiffimmullu tunngasunik suliaqarnermik ingerlatsineq pillugu inatsisartut ileqqoreqqusaliaat nr. 8.

Kisiannili pissutsit imaakkajupput kulturip tungaatigut sunngiffimmullu suliaqarnerit amelanersaat inatsiseqartitsinikkut peqqussuteqarfiunatik kommunemit aallartitinneqarsinnaasartut.

Pisortaqartitsinerup potikikkillu tungaatigut tamatuma tungaa kulturikku ilinniartitaanikkullu ingerlatsiviup aammalu kulturimut ilinniartitaanermullu ataatsimiititaliap ataannut atavoq.

PISSUTSIT ATUUTTUT INERIARTORFISSATULLU ISIKKOQARTUT

1987-imi kommunalbestyrelsi misissueqqissaar-titsisimavoq, taassumanga ersepoq qularnaal-lillugu paasineqarsinnaasimasoq illuutit inittussu-siata tungaatigut 100 m2 miss. angitigisoq atuak-kanik atorniarfimmu aammalu 100 m2 miss. angitigisoq katersugaasiviup inersuarsaanut umiamut saqqummersitsivissamut amigaataa-sut.

KATERSUGAASIVIK

Nunatta ulluani - 21.6.1991-imi - Kalaallit Nu-naanni Aalisanermut Katersugaasivik Qeqertan-guami quersuarni B-200 aamma B-207 i-niittoq atoqqaarfissiorneqarpoq, tassanilu ukiuni agger-suni inersuarmik aalisariutinut pisoqqanut il.il. saqqummersitsivissamik pilersitsisoqarumaar-poq.

Qeqertannguami toqqorsivissamik pilersitsinis-saq pisariaqartinneqarpoq, immaqalu B-208-p ilaani, taamatullu B-404-mi katersugaasiveqar-nerup uigunissaa isaariamik orniguttunut naleq-qussagaanerusumik kiisalu initanik sannavttut assinillu ersersaavittut atugassanik pisariaqartin-neqartunik ilaqartinneqartussaq. Isumaliutigine-qarsinnaavoq katersugaasivik initunerulersin-neqarumaartoq arnat atuarfiata katersugaasi-veqarnermi siunertarisanut atugassanngorlugu ilanngunneratigut.

ERIAGISARIALLIT

Eriagisarialittut soqutigisat pillugit nalunaarut naapertorlugu kommunalbestyrelsi pisussaavoq nunamut tamarmut tunngasumik eriagisarialittut soqutigisat kommunemut pilersaarusiami ilan-ngunnissaasa isumaginissaannut tapersiissal-luni.

Nalunaarummi eriagisassatut soqutigisassanik, kommuneqarfiup pilersaarusiornissaannu atasumik isumagineqartussanik, assigiinngitunuk pingasunik aalajangersaasoqarsimavoq.

- Illoqarfimmi immikkut pingaaruteqarlutik eriagisariallit.

- Illoqarfiup immikkoortui allat eriagisariallit.
- Nunaqarfinni illullu illoqarfiup avataarittut allat eriagisarialittut soqutigisat.

ILLOQARFIMMI IMMIKKUT PINGAARUTE-QARLUTIK ERIAGISARIALLIT

Aasiannut tunngasumik eriagisarialittut soquti-gisat Namminersornerullutik Oqartussat nalu-naarusiaanni „Aasiaat, illuutit illoqarfiullu immik-koortui Eriagisariallit“ killiligaallutillu allaatigi-saapput/nassuiagaapput.

Nalunaarusiami „Niuertoqarfik“ (C 1) immikkut pingaaruteqarluni eriagisarialittut toqqarneqar-simavoq. Illoqarfiup ilaani tamaaniippat nunasi-aagallannerup nalaani illuliat pisoqaanerusut pi-sortaqartitsinermilu illuutit nutaat. Illoqarfiup ilaa-ta taassuma killiligaanera takuss. 1-imit erse-poq.

Illoqarfiup ilaanut - umiarsualiveqarfimmu - pilersaarmmik suliarninnermut atasumik illoqarfiup ilaata taassuma killiligaanera eqqoqqissaarne-rusunngorsameqarsimavoq. Nutaamik killiliineq taanna killigititassanik aalajangersaanermut illoqarfiullu ilaanut pilersaarutip imarisassaattut aalajangersakkanut tunngavissiivog.

Eriagisarialittut soqutigisani isumaginninnerup ilaatut arfanniat naalagaata illutoqaa iluarsaan-neqartussaavoq. Illuut iluarsaanneqareerner-mi kingoma Kulturimut Atuartitsinermullu tunngasu-nik ingerlatsivimmu allaffittut atorineqarumaar-poq taamatullu immaqaa allaffimmik takornariat saaffiginniffissaannik.

ILLOQARFIUP IMMIKKOORTUI ALLAT ERI-AGISARIALLIT

„Niuertoqarfik“ saniatigut illoqarfiup immikkoor-tui arlalit aar mattaag eriagisariallini k soquti-gisaqarfiusar oqartutut namminersornerusunit uparuarneqarsimapput. Tassaapput oqaluffiup eqqaa (C 4), nunap ilaata atuarfeqarfiusup pisoqaanertaa (C 6), Qeqertannguap (B 3), illut as-sigiaartumik sanaat pisoqaanerusut (A 14 aam-

ma A19), iliveqarfitoqaa (D 14) taamatullu illut ataasiakkaat arfallit, sinaakkusiussatut aalajangersakkani B-normuisigut nalunaarsorneqarsimasut.

Aammattaaq eriagisallit soqutigisaqarnermi pingaartitat allat kommunemut pilersaarummi illoqarfiup ilaanut pineqartunut tunngasumik killissarititagitut aalajangersakkanut ilanngullugit suliarineqarsimapput taamatuttaarlununaqarfinnut pilersaarutini, tamatuminnga paasissutissat pigineqartut annertussusiat naapertorlugu.

ATUAKKANIK ATORNIARTARFIK

Atuakkanik atorniartarfeqarfiup taaguutinit pigisai 23.000-iusut Gammeqarfimmi atuagaasivissuarmut tamanit atorniartarfigineqarsinnaasumut aammalu nunaqarfinni Akunnaami Kitsissuarsunnilu atuakkanik atorniartarfinnut agguataagaapput. Atuagaasivissuup tamanit atorniartarfigineqarsinnaasup katilluni 300 m²-inik angissuseqartussanngorlugu uiguneqarsinnaanissaa kissaatigisaavoq. Atuakkanik atorniartarfissaq nutaaq quersutoqqami B 203-mi, „niuertoqarfimmi“ illuutitut eriagisassatut pingaarutilinnut ilaasumi, iluarsartuunneqarsinnaassaaq.

Kalaallit Nunaanni atuarfinnut qitiusoq, Pilersuiffik, Aasianni immikkoortorfeqarpoq ullumikkut Gammeqarfimmi 65 m²-imik annertussulimmiittumik. 150 m²-inngorlugu uiguneqarsaanik pisariaqartitsisoqarpoq.

OQALUFFIIT

Oqaluffeqarnerup tungaatigut illoqarfimmi Akunnaamilu pissutsit naammaginaruupput, kisiannili Kitsissuarsunni oqaluffik maanna nunaqarfiup inuut amerliartortunut mikivallaarpoq.

KULTURIMUT TUNNGASUMIK SULINIARNERIT

Kulturimut tunngasumik suliniarnerit soorlu isiginnaartitsisoqarneq, nipilersorneq, eqqumilitsulianik saqqummersitsineq il.lil. amerlanerpaatigut peqatigiiffinnit pilersinneqartarput, taakkualu pisoqarneqigut arfallitsigut kommunemut aamma/imaluunniit namminersornerusunit taper-

sersorneqarnissaannut periarfissaqartarluni. Suliniarnerit taakku ilaannikkoortumik pisartut ullumikkut katersortarfimmi, hallimi / timersor-

tarfimmi atuarfinnilu nittarsaassinissaminut periarfissaqarput, taamaattorli saqqummersitsivissanik nalitsinnut naleqqunnerusunik pilersitsisoqarnissaa pillugu kissaateqarnermik ersersitsisoqarsimavoq.

Unnukkut atuatitsineq peqatigiiffeqartitsinerlu pisortat inuinaallu/namminersortullu naammassisaqarniarnerinik akuleriisitsinikkut ingerlanneqarlutillu aningaasalersorneqarput. Sammisagarnerit, ininik namminerisaminnik atugassaqanngitsut, ilaatigut atuarfiup initaanik atuisarput. Kiisalu qitiusumik tusagassiuuteqarfiup pitsanngorsamissaa sulissutigineqarpoq siullermik najugarisami TV-mik radiomillu, kommunep allafikuani "Norlumi".

SUNNGIFFIK

Sunngiffiup tungaanut ilaapput siullermik pingaarnerpaamilu inersuarmi arsaattarfimmi lu timersornerit, sunngiffimmi umiartorneq sisoramerlu. Timersuutit taakkua nunniunissanik nunaminertanillu sunngiffimmi siunertarisanut atassuteqarput. Tamatumani takuss. 1-imut unnersuussisoqarpoq.

Aasiaat timersortarfia (Hall'i) suliffimmit imminut ingerlattumit taamatut atilimmit ingerlanneqarpoq ulluuneranilu atuarfinnit atomeqartarluni ullup ilaatigut kingusinnerusukkut timersoqatigiiffinnit paarlanneqartartunit. Timersortarfik aammattaaq aaqqissuussinernut kulturimut tunngassuteqartunut annerusunut atomeqartarpoq. Timersortarfimmut siulersuisut illusisitsinnaanermut periarfissanik pilersitsinissaa kissaatigaat.

Sisorartartut majuffatissaannik sanissamik siunerteqartumik Aasianni komitétuortoqarsimavoq. 1993-imi komitétuupilaapqeqertaani nunaminertamik sisorartartut majuffatissaannik, illu-aqqanik 3-nik sarfalluummillu sananissamut atugassamik pissaqartinneqarsimavoq.

Sunngiffimmi umiatsianik pigisallit umiarsualiviup

imartaani puttasuliat saavini Tipituullu Kangerluani pitsaasunik pituttuiffissaqartinneqarput. Nunaminertat taakkununga atasut illoqarfiup qeqqani annertunneqaat. Tipituup Kangerluani nunaminertanik siunertarisamut naleqqunnersumik atuinnissaq pilersaarusiorneqarumaarpoq.

Taamaattorli sammisaqartitsinissamik sulii amerlanerusunik, sulii amerlanerusunut, tassalu illoqarfiup meerartaanut inuusuttortaanullu tamanut, neqeroortigineqarsinnaasunik soorlu inunut umiartuataamermik soqutigisalinnaat atugasarititit ininik katerisimaarfissamik aammalu toqqorsiviullutillu iluarsaasarfissamik, Qeqertannguami inissinneqarsinnaasunik, pitsanngorsaa-vigineqarnissaannik kissaatteqartoqarpoq. Qeqertannguup periarfissaqarfioqisup tamakkiisumik atorluarniarneqarnissaanut tunngavigissasavoq ikaartarfimmik atassusiinnissaq. Aammattaaq umiatsiat motooriinik iluarsaanermut sannavik nunaminertanik nunniukkanik knallertimik aputikkooortinillu ingerlaffissianik pilersitsinermut ataqaatigiissinneqarsinnaasoq kissaatigisanut ilaavoq.

TAKORNARIARTITSINEQ

Kulturimut Atuortitsinermullu tunngasunut ingerlatsivikkommunep takomarianut allaffiatut atorpoq. Takornariartitsinerup tunngaattigut suliaqarnerit annermik qimussertitsinernik qajartortitsinernillu aqqqissuussinerusarput. Ingerlatsivik qaannanik takomarianut attartortitassanik pisiortorsimavoq. Qaannat maannakkorpiaq Qeqertannguami, B-200, toqqortarineqarput, pallikkuminartuunissaalli pissutigalugu „nunavimmut“ nuunneqartaraqarlutik.

Ingerlatsiviup paasinninnerivaa kommunemi takomariartitsinerup ineriartortinnissaannut tunngavissaqartoq. Tamanna siullermik pingaarnermillu suliniarnerit kattussamik pilersaarusiornissaanni, pingaarutilinnik paasisutissiisamermik malitseqartinneqartussanik taamatullu unnuiffiusinnaasunik, ilaatigut Aasianni akunnittarfimmik ilaatigut illoqarfiup avataanni iluaqqanik angallaarnut atasumik unnuiffitut atorneqarsinnaasunik pilersitsinissamik pisaqartitsivoq. Tamatumunnga atasumik isumaliutigineqartari-

aqarpoq nunaqarfinni illut inuerunnikut/ atorunnaartut atoqqinneqarsinnaassanersut.

ILLOQARFIUP IMMIKKOORTUI ILLULIOKFIGINEQARTUSSAANNGITSUT

Illoqarfimmi nunaminertat illuliorfigineqartussaannngitsut illoqarfik tamakkerlugu siammarsimapput annermik Aasiaat Kangiani nunaminertanik angisuunik immikkoortitaqarluni.

Aammattaaq Tulilaap ilaani Iperarsuarlu tamakkerlugu nunaminertanik illuliorfiusussaannngitsunik immikkoortitsisoqarsimavoq. Tattorliuunnerpaapput illut blokkinngorlugit sanaartukkat KNI'p pisiniarfissuata nutaap B-968-ip avannaaniittut. Taamaattorli maanngaanniit oqaluffiup eqqaanut Tipituullu tasianut ungasinngilaq. Tamarmiusumik isiginnilluni illoqarfiup isoratunnginnerata illoqarfiup immikkoortui tamaasa pinngortitamut avatangiisimiittumut annerpaa-mik 500 meterinik ungasissuseqalersippai.

Nunaminertani ataqaatigiinneq, kissaatigineqarsinnaasoq, illoqarfiup ilaani aqqusinerni pingaarnerni ingerlaannartumik angallattoqarnernik killeqartinneqarpoq. Angallannermut pilersaarummi angallannermi isumannaatsuutitsinissap pitsanngorsaauginissaannut periarfissat nassuiagaapput.

KULTURIMUT SUNNGIFFIMMULLU POLITIKKERISAQ

Kulturip sunngiffiullu tungaata iluani sammisa-
risassatut kissaatigineqartut illuutit sanaartuk-
kallu sorliit pilersinneqarnissaannut aalajangiis-
sutaanissaat siunertarissaavoq, paarlattuaniun-
ngitsumillu, tassa illuutit sanaartukkallu tungaa-
tigut periarfissaqarfiit tassaasut sunik sammisa-
qarnissamik aalajangisuusut.

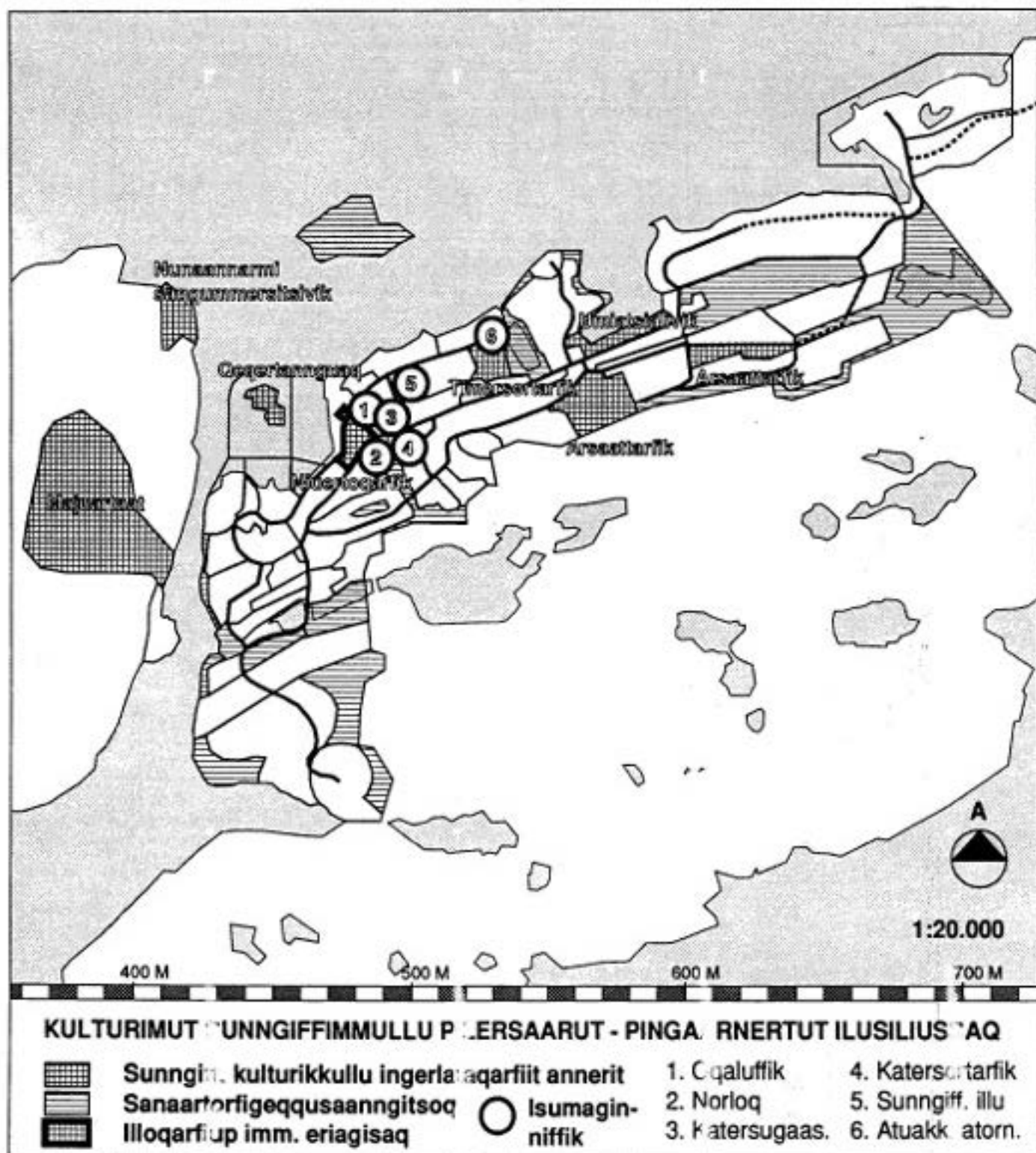
Kulturip tungaatigut sammisaqarfiusunut (atu-
akkanik atorniartarfik, katersugaasivik, illu sam-
misaqartitsisarfik il.il.) illuutitigut killissaritiani
annertusaanissamut atasumik illuutit atorfissaa-
russimasut, eriagisariallit atoqqinneqarnissaat
isumaliutigisariaqarpoq, soorlu assers. umiar-
sualivimmi quersuit (B-202 aamma B-203) amal-
lu atuarfiat (B-156). Matumuunakkut sammisa-
qartitsinerit ingerlanneqarnissaannut pitsaasu-
nik avatangiiseqarnissaq qulakkeerneqarsin-
naavoq tamannalu peqatigalugu eriagisariallit
soqutigisat pingaaruteqartut pigiinnarnissaat qu-
lakkeerneqarsinnaalluni.

Sunngiffiup tungaatigut kommunalbestyrelsip
paasinninnerivaa 10-21-inik ukiulinnut sunngif-
fimi neqeroorutaasartut pitsanngorsaavigine-
qartariaqartut. Ilaatigut sunngiffimmi inuusuttu-
nullu klubbini ploreersunik annertusaanikkut
ilaatigullu tapersersuineqartut soorlu ininik klubbi-
mit atorneqartussamik aammalu sunngiffimmi ti-
mersortartullu peqatigiiffisa sammisarisarta-
gaannut atasumik pilersitassanut tapiissuteqar-
nikkut.

Aammattaaq kommunalbestyrelsi isumaqarpoq
sunngiffimmi sammisaqarfinnik annerusunik ul-
lumikkut pilersuineq (arsaattarfinnik, timersor-
tarfinnik, sisorartartut majuffataannik, sunngif-
fimi umiatsianut umiarsualiviit il.il.) naleqqut-
tumik annertussuseqarlunilu tamatigoortumik
katitigaasoq. Pilersitat taakkua ineriartortinnis-
saat kommunalbestyrelsi, nangilluni taperser-
sa umavaa, matumunngillunngullugu minnerun-
ngitsumik sisorartartut majuffatissaannik pitsan-
ngorsaanaq. Matuma saniatigut sunngiffimmi
sammisaqarfissamik annerusunik nutaanik
pilertsitsinissamik pisariartitsineq kommunal-
bestyrelsip pingaartinnartuusorinngilaa.

PINGAARNERTUT ILUSILIUSSAMUT NALEQQIUSSINEQ

Kulturimik sammisaqarfiit, sunngiffimmi sammi-saqarfiit annerusut, immikkoortoq eriagisaq "Niu-ertoqarfik" kiisalu pinngortitami allanngutsaali-ugaasut takuss. 1-imi ersipput.

Takuss. 1 - Kulturimut sunngiffimmullu pilersaarummut pingaarnertut ilusiliussaq

PERIUSISSATUT PILERSAARUT

Sanaartornermut pilersaarut - KULTURI SUNNGIFFILLU

	1993	1994	1995	1996	1997-2000	2001-2005
Pinnguartarfiit, Aasiaat						

Aningaasallissutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaart. aningaas. katill.	75	75	75	75		
Namm. Oqart. tapliss.	0	0	0	0		
Komm. sanaart. aningaas.	75	75	75	75		

Ingerlatsinermut aningaasartuutissat pillugit pilersaarut - 1.000,- kr.

Sanaartugassat aningaasanut inatsimmut aamma/
imaluunniit kommunep missingersuutaanut ilanngussat

Sanaartugassatut kissaatit,
immikkoortukkuutaanut pi-
lersaarutinut ilanngussat